Aydınlık

Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
Kuruluş yılı: 1921

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 18 Mayıs 1980
10 LİRA

BÜTÜN YÖNLERİYLE YAŞAYANLAR ANLATIYOR **12 MART**

Hüseyin Cevahir Çayan sanılarak öldürüldü

8.SAYFADA

Konuşmacı Uğur Derman, Atatürk devrimlerini "sapık muasırlaşma anlayışı" olarak niteledi

Yeni bir gerici gösteri daha

Bakanlık desteğinde Atatürk'e saldırı

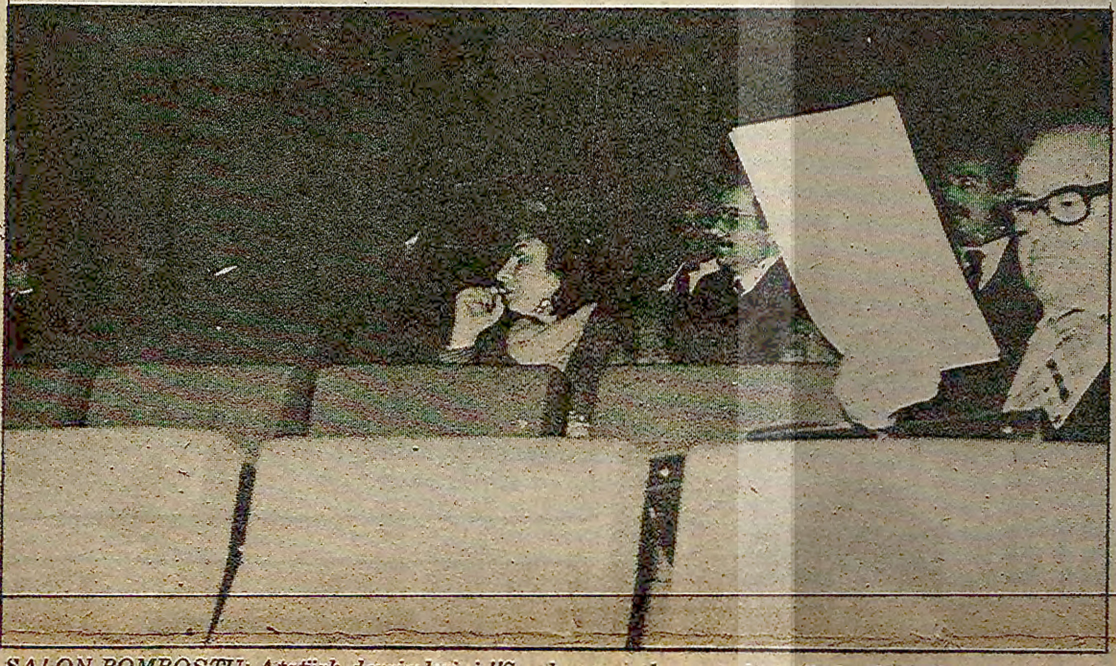

SALON BOMBOŞTU: Atatürk devrimlerini "Sapık muassırlaşma anlayışı" olarak niteleyen seminere 3. gününde ilgi çok az oldu. Konuşmacılar bomboş salona hitap etti. Bu arada meydanı boş bulup Atatürk'e de dil uzattılar.

İSTANBUL (ÖZEL)

AYDINLAR Ocağının Kültür Bakanlığının desteğiyle düzenlediği "Mili Kültür Semineri"nde Atatürk devrimlerine dil uzatıldı.

14 Mayıs günü Atatürk Kültür Merkezinde başlayan seminerin açış konuşması Aydınlar Ocağı Genel Başkanı Prof. Dr. Salih Tuğ ile Kültür Bakanlığı Müsteşarı Emin Bilgiç tarafından yapıldı.

"SAPIK MUASIRLAŞMA ANLAYIŞI"

Seminerin üçüncü gününde Aydınlar Ocağı Türk Sanatları Komisyonu adına bir rapor sunan Uğur Derman Atatürk devrimlerini "sapık muasırlaşma anlayışı" olarak niteledi ve "Atatürk İnkılapları gerçekte kötü bir Batı kopyacılığı ve bir kültür ihtilalidir" dedi.

Sanatta "silkinerek kendine dönüş gerektiğini" de savunan Uğur Derman Ankara'nın ve Anıtkabirin mimarisini de eleştirerek, buralarda "yoz bir sanat akımı olan kübizmin etkilerinin görüldüğünü" ileri sürdü.

Öte yandan "el sanatlarında başgösteren kooperatifleşme derhal durdurulmalıdır" görüşünü de savunan Uğur Derman, tarih kitaplarında görülen Hitit Geyiği amblemini de eleştirdi.

Konuşması sırasında Türkçe sözcükler kulanmamaya özellikle büyük bir dikkat gösteren Derman, "harsi, intac etmek, tebeddülat, tegayürat" gibi Arapça-Farsça kelimeleri sürekli kullandı.

TÜRKEŞ'İN ÇELENGİ

Kültür Bakanlığının desteğiyle düzenlenen 'Milli Kültür Semineri'ne sadece MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş, Ülkücü Gazeteciler Cemiyeti ve Adalet Partisi İstanbul İl Başkanlığı birer çelenk gönderdi. Seminere ilgi ise oldukça azdı.

Seminer AP ve MHP'nin gösterisi şeklinde geçti. Konuşmacılar kendileri söyledi, kendileri dinledi. Bu arada bazı izleyiciler Atatürk'e yapılan saldırıya tepki gösterdiler.

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Aydınlar Ocağının düzenlediği Milli Kültür Seminerinde, Türk Sanatları Komisyonu adına bir rapor sunan Uğur Derman Atatürk Devrimlerini "Kötü Batı kopyacılığı" olarak değerlendirdi.

Atatürk devrimlerine dil uzatan seminerin, "Atatürk Kültür Merkezi"ndeki Konser Salonunun sahnesini Türkeş, Ülkücü Gazeteciler ve AP İstanbul İl Başkanlığının çiçekleri süslüyordu. (Fotoğraf: Aydınlık).

Müslüman !

19 Mayıs Yortusu'na katılacakların Başlarına geleceklerden mes'ul değiliz. İyi düşün!...

«GENÇ MÜSLÜMANLAR»

Gericiler, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramına katılacak olanları tehdit eden pullar dağıtıyorlar. Atatürk'e saldırılara paralel olarak ortaya çıkan pullar, 19 Mayıs'ı, Hıristiyan yortusu olarak da suçluyor

TİKP: Atatürk düşmanlığından gericiliği besleyenler sorumludur

■ Dini günleri bahane ederek Akıncılar esnafa zorla dükkan kapattırıyor.

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Başkanlık Kurulu, Regaip Kandilinde Fatih Camisinde okunan mevlit sırasında Atatürk'e hakaret edilmesini kınadı ve "Atatürk düşmanlığından gericiliği besleyenler sorumludur" dedi.

TİKP tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Fatih Camisinde, Mustafa Kemal Atatürk'e hakaret edilmesini ve bu olayın TRT'den nakledilmesini nefretle kınıyoruz.

"Bu olay üzerine herkes düşünmelidir. Nasıl olmuştur da bir avuç kara düşünceli, bu harekete

(Devamı Sa. 6 Sü.1)

Eskişehir Kapalı Cezaevi Başgardiyanı öldürüldü

■ Komandolar Kırşehir'de CHP'li parlamenterlere saldırdılar.

■ Malatya'da zorla Hergün gazetesi satan komandolar almak istemeyen MSP'li bir yurttaşı yaraladılar.

HABER MERKEZİ

ESKİŞEHİR Kapalı Cezaevi Başgardiyanı Ali İhsan Çimen belediye otobüsü içinde uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.

Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, Çimen sabah bindiği belediye otobüsünde kimliği belirlenemeyen üç kişinin silahlı saldırısına uğradı. Ali İhsan Çimen olay yerinde ölürken saldırganlar otobüsü durdurarak, kontak anahtarını aldılar ve yaya olarak uzaklaştılar.

MHP'LİLER CHP HEYETİNE SALDIRDI

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Metin Somuncu ve beraberindeki 30 kişilik CHP heyetinin bulunduğu özel otobüs Kırşehir'de MHP'lilerin saldırısına uğradı.

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ olayla ilgili olarak yaptığı açıklamada "Bu hükümetin koruyup desteklediği saldırganlar devlet kurumlarından çoğunu anarşinin yatağı haline getirmişlerdir. Hükümet başka anarşistlerin bir kanadını sürekli koruyup cesaretlendirerek anarşiyi körüklemektedir. Ülkemizdeki huzursuzluğun, akan kanların sürekli artmasının nedeni bu hükümetin başının sakat ve çarpık tutumudur" dedi.

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, Kırşehir'deki saldırı olayını şöyle anlattı:

"Kırşehir CHP İl Binasında partililerle görüşen Genel Sekreter Yardımcısı Metin Somuncu parti binasının önünde, Ülkü Ocakları Kırşehir Başkanının öncülüğünü yaptığı bir saldırgan grubun toplanarak salyalar saçarak, naralar atmaları üzerine telefonla valiyi haberdar etmiş, valinin gönderdiği polis ekiplerinin gözleri önünde saldırganlar CHP heyetinin Kırşehir'den ayrılışlarında bindikleri otobüsü taş yağmuruna tutmuşlardır."

Üstündağ, sakin bir kent olan

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

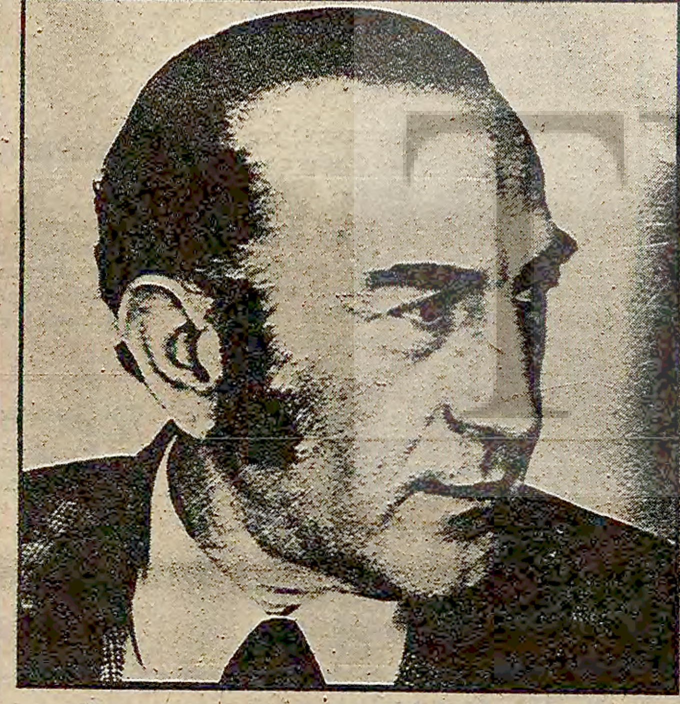

Sporumuzun değerli isimlerinden

Gündüz Kılıç'ı kaybettik

HABER MERKEZİ

SPORUMUZUN büyük isimlerinden eski milli futbolcu ve spor yazarı Gündüz Kılıç İstanbul'da öldü. 62 yıllık yaşamının 50 yıla yakın bölümünde sporumuza futbolcu, antrenör ve spor yazarı olarak hizmet veren Gündüz Kılıç bir süreden beri rahatsızlığı nedeniyle tedavi görüyordu. 14 yaşında iken Galatasaray A takımında futbol oynamaya başlayan ve 17 yaşında iken milli formayı giyen Kılıç, Galatasaray, Ankara Uçaksavar ve Ankara Demirspor kulüplerinde oynadıktan sonra tekrar Galatasaray'a döndü. Kılıç, 1953 yılında futbola veda etti.

13 kere milli formayı giyen ve Milli Takım Kaptanlığını da yapan Kılıç daha sonra Galatasaray'da teknik direktör olarak görev aldı. Galatasaray dışında Feriköy, Vefa, Altay ve Beşiktaş futbol takımlarında da antrenörlük yapan Gündüz Kılıç yurt dışında düzenlenen çeşitli antrenör kurslarına da katıldı. Gündüz Kılıç Milli Takım Teknik Direktörlüğünde de uzun yıllar bulundu.

35 yıldır spor yazarlığını sürdüren Gündüz Kılıç 8 yıldan beri Hürriyet gazetesinde bu görevini sürdürüyordu.

Amasya'da 59 köy sular altında

AMASYA (AA)

YEŞİLIRMAK, şiddetli yağışlardan sonra taşınca 59 köy sular altında kaldı. 13'ü tamamen sular altında bulunan köylerde toplam 130 bin dönümlük ekili arazi de büyük hasar gördü.

Sel baskını yüzünden ulaşıma kapanan Amasya-Tokat karayolu ile Samsun-Sivas demiryolunun Amasya bölümünün ulaşıma açılması için çalışmalar sürdürülüyor.

AP Grubu, Bilgiç'in çekilmesini istiyor

■ Bilgiç'in çekilmemesi halinde AP Grubunda patlama olabileceği Demirel'e bildirildi.

ANKARA (ÖZEL)

10 Nisanda 25. turda Cumhurbaşkanlığına aday gösterilen AP Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Saadetttin Bilgiç'in bu hafta içinde adaylıktan çekilmesi bekleniyor. O tarihten bu yana yapılan 50 tur oylamada, seçilmek için gerekli 318 oyu sağlamak bir yana 250'yi geçmekte bile büyük güçlüklerle karşılaşan Bilgiç'e karşı AP Grubunda artan tepkiler Genel Başkan Demirel'e iletildi.

Bilgiç'in çekilmemesi halinde, grupta patlama olacağı bildirilir.

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Partizanlık belgelerini yayınlamaya devam ediyoruz

AP'nin partizanlığı ile ilgili yayınımızın bu günkü bölümünde, AP Menemen İlçe Teşkilatının hazırladığı ve AP İzmir İl Başkanı, AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem ve Genel İdare Kurulu üyesi, İzmir Milletvekili Cemal Tercan'a birer nüshasını gönderdikleri sürgün ve atama listelerini yayınlıyoruz.

AP Menemen İlçe Teşkilatının hazırladığı ve Menemen İlçe İl. Başkanı Ali Dicle ve Sekreter Üye Yılmaz Şenol'un imzaladıkları sürgün ve atama isteklerinin gerekçeleri açıklanırken şöyle deniliyor: "Devletin köküne dinamit koyan çeşitli sol fraksiyonlara hizmet eden, aşağıda görevli oldukları yerlerde çalışan bu kişilerin ilçemiz hudutları dahiline alınmalarının sağlanması ile, yine ekli listede gösterilen ve milliyetçi fikre sahip oldukları teşkilatımızca tespit edilmiş bulunan devlet memurlarının da ilçemizde görevlendirilmelerinin sağlanmasını saygılarımızla arz ve istirham ederiz".

Yayınımızın yarınki bölümünde, devlet ve sigorta hastanelerindeki doktorlar, Sağlık Bakanlığına bağlı hükümet tabipleri, ve emirlerindeki eczacılarla ilgili raporları atama ve sürgün isteklerini yayınlayacağız.

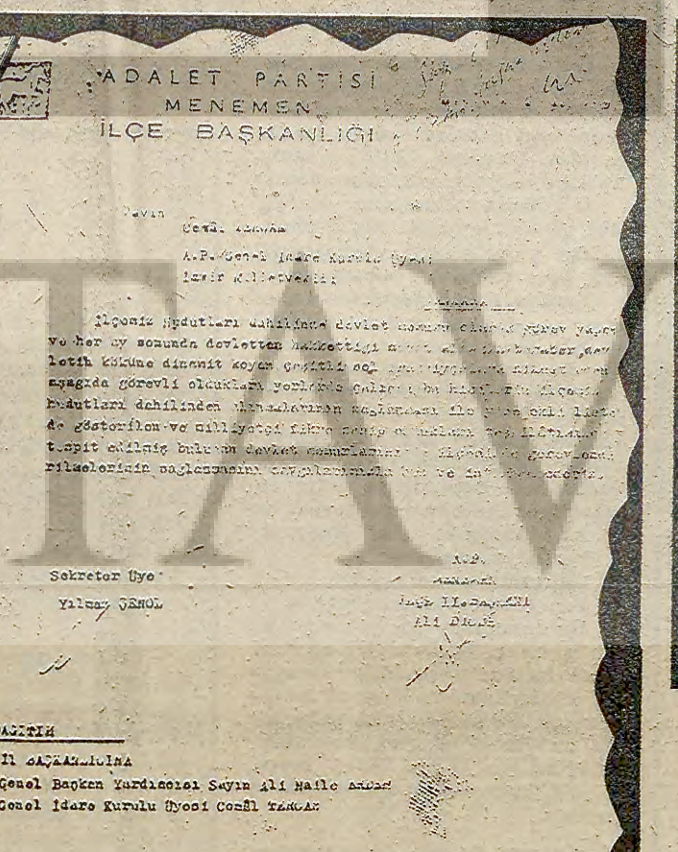

ADALET PARTİSİ
MENEMEN
İLÇE BAŞKANLIĞI

Sayın
Cemal Tercan
A.P. Genel İdare Kurulu Üyesi
İzmir Milletvekili

DAĞITIM
1 - İl Başkanlığına
2 - Genel Başkan Yardımcısı Sayın Ali Naile Erdem
3 - Genel İdare Kurulu Üyesi Cemal Tercan

ADALET PARTİSİ
MENEMEN
İLÇE BAŞKANLIĞI

İLÇEMİZDEN MUTLAKA ALINIP İZMİR İZMİR VE HATTA MÜMKÜNSE EGE BÖLGESİ DIŞINA TAYİNLERİNİN YAPILMASINI VEYA GÖREVDEN ATILMASINI İSTEDİĞİMİZ MEMURLAR LİSTESİDİR

ADALET PARTİSİ
MENEMEN
İLÇE BAŞKANLIĞI

İLÇEMİZDE GÖREVLENDİRİLMELERİNİ İSTEDİĞİMİZ MİLLİYETÇİ HAKİKİ DEVLET MEMURU OLDUKLARINI BİLDİĞİMİZ DEĞERLİ ARKADAŞLARIMIZIN LİSTESİDİR.

AP Menemen İlçesinin sürgün ve atama listesi

Sayın,

Cemal TERCAN
A.P. Genel İdare Kurulu Üyesi
İzmir Milletvekili

ANKARA

İlçemiz hudutları dahilinde devlet memuru olarak görev yapan ve her ay sonunda devletten hak ettiği maaşı almakla beraber, devletin köküne dinamit koyan çeşitli sol fraksiyonlara hizmet eden aşağıda görevli oldukları yerlerde çalışan bu kişilerin ilçemiz hudutları dahilinden alınmalarının sağlanması ile yine ekli listede gösterilen ve milliyetçi fikre sahip oldukları teşkilatımızca tespit edilmiş bulunan devlet memurlarının da ilçemizde görevlendirilmelerinin sağlanmasını saygılarımızla arz ve istirham ederiz.

Sekreter Üye
Yılmaz ŞENOL

A.P.
MENEMEN
İLÇE II. BAŞKANI
ALİ DİCLE

İLÇEMİZDEN MUTLAKA ALINIP, İZMİR VE HATTA MÜMKÜNSE EGE BÖLGESİ DIŞINA TAYİNLERİNİN YAPILMASINI VEYA GÖREVDEN ATILMASINI İSTEDİĞİMİZ MEMURLAR LİSTESİDİR

Görevi	Adı ve SOYADI
Kaymakam	Ardahan Tötük
Cumhuriyet Baş Savcısı	Nazım Karaaslan

(Devamı Sa. 6 Sü.5)

Demirel Doğan Öz'e "kızıl komünist" diyen başkomiseri kovuşturma istemine rağmen göreve atadı

ANKARA (ÖZEL)

DEMİREL'e mektup yazarak istediği yere atanan başkomiser hakkında Denizli Milletvekili Adnan Keskin, daha önce de Demirel'e çektiği telgrafta, atama işleminin durdurulmasını ve başkomiser Mehmet Çerçioğlu hakkında idari kovuşturma açılmasını istemiş. Ancak başkomiser istediği yere atanmış. Mehmet Çerçioğlu, 26 Mart 1980 tarihinde Demi-

(Devamı sa. 6 sü. 7'de)

Yarın: Sürülmesi istenen doktorlar, eczacılar, hükümet tabipleri

Aydınlıkta

SİNA CILADIR

İki konu

BİLDİĞİNİZ gibi kısa adı TEP olan Türkiye Emekçi Partisi kapatıldı. TEP'in kapatılma nedeni, ülkemizde yaşayan Hıristiyanların dışındaki azınlıklardan söz etmesidir, programında buna ilişkin bazı görüşler ileri sürmesidir.

Bu konuda bilinen nedenlerle, derinleşecek değiliz. Ancak şu kadarını söyleyelim parti kapatmakla, düşünceye kilit vurmakla hiç bir yere varılamaz. Nitekim – uzağa gitmeye gerek yok– Demirel'in iktidar oluşundan bu yana (TEP'in kapatılması dahil) özgürlüklere karşı açılan cihad neyi düzeltmiştir? Kitlelerin geçim koşullarında iyileşme mi yaratılmıştır, anarşi mi önlenmiştir, ne? TEP'in kapatıldığı günlerde, Doğu illerimizde oturan yurttaşlarımız "Apocular" denilen karanlık, şoven çetenin saldırılarından sokağa çıkamaz durumdaydılar. "Apocular" 23 Nisan günü "23 Nisan Kürtlerin boyunduruk altına alındığı gündür" naralarıyla bayrama hazırlanan ilkokul bebelerinin davullarını parçalıyorlardı. Demek oluyor ki parti kapatmak, özgürlükleri kısıtlamak, anarşiyi önleyemiyor tam tersi alevlendiriyor. "Apoculara", MHP'nin yakasına yapışamayan Demirel hükümeti, eğer özgürlüklerin yakasına yapışmakla kendisini sağlam toprağa atacağına inanıyorsa yanılıyor...

TEP'in kapatılmasını protesto ediyoruz.

TÜRKİYE 2. KÖMÜR KONGRESİ

Bu yazının yayınlandığı sırada Türkiye 2. Kömür Kongresi sona ermiş olacak. Kongreye çok sayıda yabancı konuğun da katılacağı açıklandıydı. İlk gelen haberlere göre Kongreye ilgi gerçekten de büyükmüş. Dileriz Kongre enerji sorunumuzun çözümünde taşkömürünün büyük önemini yeteri kadar vurgular. Şu sıralar kömür üretimiyle değil fakat kömür üretim bölgesine harıl harıl bürokrat atamakla meşgul olan Demirel hükümeti bir kere daha uyarılmış olur böylece.

Yeri gelmişken bu konuda bir kaç söz söyleyelim:

Şu sıralar taşkömürü ya da koklaşabilir nitelikteki sanayi kömürü üretimi büyük bir bocalama içinde. Planlanan üretim hedefinin yarısına bile ulaşılamıyor. Bunun doğal sonucu olarak özellikle büyük sanayi kuruluşlarının kömür ihtiyacı karşılanamıyor. Sözgelimi yaklaşık olarak 2200 hafif sanayi kuruluşuna yassı çelik sağlayan ve dolayısıyla onları kontrol eden Erdemir, kömür ihtiyacının önemli bir kısmını ABD'den gideriyor. İlginç olan bir nokta da şudur: ABD'den sağlanan sanayi kömürü Erdemir'e ton başına 5 bin küsür liraya mal olurken sadece 65 kilometre uzaklıktan sağlanan yerli kömürümüzün maliyeti 7 bin küsür liradır...

Bu örnekten de anlaşılabileceği gibi taşkömürü sorunu, şu sıralar ekonomimizin en hayati sorunlarından birisi haline gelmiştir. Elbette linyit için de aynı şey söylenebilir. Eğer gerçekten enerji sorunumuzu kömürle çözmek istiyorsak, kolları sıvamanın zamanı gelip geçiyor...

* * *

Kömür deyince 600 metre yerin altında kömür kazan işçilerden söz etmemek olmaz... Kömür üretimindeki bocalama maden işçilerinin iş yaşantısında da çok berrak olarak görülüyor. TKİ yöneticileri, üretim artışı sağlayabilmek için her türlü kanunsuzluğa, altlarında imzaları olan toplusözleşme hükümlerini çiğneme yoluna başvuruyorlar. EKİ ocaklarında 8 saatlik mesai uygulanmıyor. İşçiler ortalama 14 saat çalıştırılıyorlar. Can güvenliği önlemleri yok denecek kadar az. Örneğin, 1980 yılının ilk dört ayındaki iş kazası sayısı 5 bin civarında. Hastane ve dispanserler son derece yetersiz. İşçilerin yatakhaneleri ile yıkanma yerlerine pislikten girilmiyor. Gıda sorunu tam anlamıyla bir rezalet...

Peki işçileri böylesine haince ezmekle planlanan üretim hedeflerine ulaşılabiliyor mu? Rakamların dili buna "hayır" yanıtını veriyor. Öyle de olması gerek. Çünkü sağlıklı bir üretim artışı, emeğin üretkenliğini artıracak ekonomik ve sosyal yatırımlara bağlı bir şeydir. Sen tut teknolojik gelişmeyi ve bilimsel yöntemleri kulak arkası et, işçilerin sağlığı, can güvenliği ve eğitimiyle zerre kadar ilgilenme, beri yandan koyver partizanlığın, adam kayırmanın dizginlerini, ondan sonra da üretim artışı bekle... Olur mu hiç öyle şey'

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yakında işverenle toplu pazarlık masasına oturacaktır. İşçi dostlar diyorlar ki "Bizim kuru paraya karnımız tok, sosyal hakların sınırı olabildiğince geniş tutulsun..."

Sendika yöneticilerine bizden iletmesi...

Ha, bir de şu var:

EKİ'den emekli maden işçilerinin 5 milyara ulaşan kıdem tazminatları ne oldu, ne zaman ödeniyor? Bu sorumuz, geçen mart ayında bu konuda işçilere söz veren "Ben İsmet Sezgin'le konuştum, parayı nisan ayında ödeyeceğiz" diyen Devlet Bakanı Köksal Toptan'a... Sayın Toptan, nisan sizlere ömür, mayısı tüketmek üzereyiz!...

Türkiye İşçi Köylü Partisi

Hukuk Bürosu

halkımıza yardıma hazırdır

Yurttaşlar,

Partimiz, halkın her türlü hukuki sorunuyla ilgilenmekle görevli bir hukuk bürosu oluşturmuştur. Gördüğünüz her türlü baskı, uğradığınız partizanlık ve haksızlıklar için bu büroya başvurabilir ve yardım isteyebilirsiniz.

Anarşist saldırısına, jandarma baskısına ve polis işkencesine uğrayanlar, haksız yere gözaltına alınanlar ve tutuklananlar kıyılanlar ve sürülenler, gecekondusu yıkılanlar, toprağı elinden alınanlar, devlet kapısında haksızlığa uğrayanlar, işten çıkarılanlar, ücretini alamayanlar, çeşitli vaatlerle dolandırılanlar, nereye şikayet edeceğini bilemeyenler, hangi partiden olursanız olun, TİKP Hukuk Bürosuna başvurabilirsiniz. Partimiz haksızlığın karşısında ve halkın yanındadır. Hukuk Büromuz sorunlarınızın çözülmesine yardımcı olmayı görev kabul etmektedir.

Hukuk Büromuz pazar günleri hariç her gün saat 16.00'dan 18.00'e kadar, cumartesi günleri 15.00'ten saat 18.00'e kadar Genel Merkezimizde çalışmaktadır. Bizzat gelemediğiniz takdirde yukarıda belirtilen saatlerde telefonla ya da mektupla danışabilir ve bilgi alabilirsiniz.

Tel: 30 08 81
Adres: TİKP Genel Merkezi
Necatibey Cad. No: 22/19
Sıhhiye — ANKARA

TİKP GENEL MERKEZİ

düşünce dünyası

Teksif Sendikası "bekle gör" politikasının sonuçlarını görmelidir

Abdullah Ergün

BİR yandan Rusya'nın yönlendirdiği maceracı grupların ve MHP'li faşistlerin terörü, öte yandan Demirel hükümetinin devlet gücüyle estirdiği terör, işçi sınıfımız içinde tahribatlara yol açmaktadır. Terörün doğurduğu tedirginliğe, 'işten atılma' korkusu da eklenince işçi sınıfımızın coşkuyla ileri atılması güçleşmektedir.

Böyle bir ortamda özellikle Teksif gibi tekstil işkolunda sınıfın büyük bir kesimini kucaklayan bir sendika eğer sınıfla birleşmek istiyorsa sınıfın içinde bulunduğu ruh halini kavramalı onun ekonomik ve demokratik taleplerine cevap vermelidir.

Oysa Teksif Yedikule Şubesi ile Teksif'in en büyük örgütü olan Bakırköy Şubesinin durumunu gözden geçirdiğimizde Teksif'in sınıfın ihtiyaçları ve ruh halini kavramada ciddi zaaflar taşıdığını görüyoruz.

Teksif Sendikası tabanda demokrasi uygulamadığından dolayı kitlelerin nabzını elinde bulundurmamakta, ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. Onu bir 'bekle gör' politikası içine sokan, pasif, uzlaşıcı bir siyaset izlemeye götüren esas zaafı budur. Bu zaafından dolayı da Teksif her geçen gün sermayeden yemektedir.

Teksif Sendikasının tabanın onayını almadan tepeden atadığı temsilciler, işçilerin serbestçe görüşlerini söylemesini engellemekte, hatta temsilciler bazı fabrikalarda işçileri dövebilmektedirler. Aksu ve Bakırköy Sümerbank'ta bizzat temsilcilerin işten atılma korkusuna zemin hazırladığına şahit oluyoruz. Bazı fabrikalarda temsilciler işverenle sıkı fıkı olmada öylesine ileri gidiyorlar ki işçi temsilcisi mi işveren temsilcisi mi olduklarını ayırmak hayli güçleşmektedir. İşçiler temsilcilere taleplerini bildirdiklerinde ya azarlanmakta ya da 'biz ilgileniyoruz size sonucu bildiririz' cevabını almaktadırlar.

İşçilerin istek ve ihtiyaçlarına kulak vermeyen Teksif Sendikası yöneticilerinin, maceracı grupların faaliyetlerine karşı mücadele konusunda da aynı uzlaşma ve pasifizm içinde olduğunu görüyoruz. Teksif yöneticileri maceracılıkla ne sendikal planda ne de fikir planında ciddi bir mücadele yürütmüyorlar.

Mensucat Santral işçilerinin direnişi sırasında maceracı gruplar servis otobüsünü durdurarak işçileri tehdit ediyor, kendi emirlerine uymaya zorluyorlar, Teksif Sendikasında bir ses çıkmıyor.

Geçen yaz aylarında maceracı gruplar üç Mensucat Santral işçisini öldürüyor. Teksif Sendikası bir basın bildirisi bile yazmıyor. İşin daha da kötüsü Mensucat Santral Fabrikasında 1500'ün üzerinde işçinin iş akti 17. maddeye dayandırılarak feshediliyor, Teksif Sendikası ne bu işçilerin kanuni haklarını arıyor ne de bu duruma sebep olan maceracılar ve işverenden hesap soruyor. Tam aksine kurunun yanında yaşın da yanmasına seyirci kalıyor. Bir sendika düşünün ki bütün işçilerin mücadeleye atıldıkları bir dönemde işyerine gelmeye bile ihtiyaç duymuyor. İşveren toplu tensikata gittiğinde üyelerine sahip çıkmıyor.

Teksif Sendikasının bu uzlaşma politikası zorbaların işçi mücadelesini saptırmasına, sonuçta sınıfın ezilmesine hizmet ediyor. Sendikanın kararsız, uzlaşıcı, pasif politikasından yararlanan maceracı gruplar Mensucat Santral da olduğu gibi işçileri, sonucu büyük zararlar olan yenilgilere sürükleyebilmektedir.

Her geçen gün daha iyi anlaşılıyor ki sınıfla birleşmek isteyen bir sendika terör güçlerine karşı mücadelesinde işçi sınıfının yanında yer almak, hükümetin ve işverenlerin baskılarına karşı sınıfı savunmak zorundadır. Terör güçlerinin üzerine yürümeden, işverenlerin ve hükümetin boyun eğdirme siyasetine karşı mücadele etmeden işçi sınıfının hakları savunulamaz, sınıfla birleşilemez. Mensucat Santral da olduğu gibi sendikanın itibarı gün geçtikce zayıflar.

Bugün işçi sınıfı içinde en büyük demokrasi düşmanının Sovyet 5. Kolu olduğu bilindiğine göre Teksif Sendikasının tabanda demokrasiyi uygulaması daha da büyük bir ihtiyaçtır. Aksu, Mensucat Santral, Bakırköy Sümerbank da olduğu gibi işçilerin isteklerine kulak verilmez, işçiler azarlanır, sendikanın işçi haklarına karşı sessizliği devam ederse bu durumdan kimlerin yararlanacağını kestirmek zor olmasa gerek.

Teksif işçi haklarını kararlıca savunmalı, haksızlığa karşı mücadelesinde işçi sınıfının yanında yer almalıdır. Kendi iradelerini serbestçe belirleyen işçiler hem zorbaların sahtekarca taleplerine sahip çıkıp güç toplamasını önleyecek, hem de haklarına karşı saldırıya geçen işveren ve hükümete karşı coşkuyla mücadeleye atılacaklardır.

Tabanda demokrasi uygulanmadan, taban harekete geçirilmeden, sadece bazı sendika yönetici ve başkanlarının demeç ve kararlarıyla revizyonizmin kara rüzgarı alt edilemez, mücadeleci birlik sağlanamaz.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İZMİR

HÜKÜMET MEVSİMLİK TEKEL İŞÇİSİ ÜZERİNDE OYUN OYNUYOR

İzmir Tekel Müdürlüğüne bağlı Yaprak Bakım Atölyelerinde yaklaşık 10 bin işçi işbaşı yaptı. Binlerce işçi ise tüccara bağlı tütün işletmelerinin Tekel tarafından kiralanıp açılmasını bekliyor. Demirel hükümeti işbaşına geldikten sonra sigara üretiminin özel sektöre devredilmesi için elinden geleni yapıyor. Bu seneki tütün alımlarında tüccarın Tekel'den fazla aldığı dikkate alınacak olursa, her sene Tekel'e ait işletmelerin nisan ayı başında açıldığı halde bu sene bir ay geç açılmasıyla Tekel'in fazla çalışmayacağını anlamak zor olmasa gerek.

Hükümetin bu tutumu Tekel'in tüccardan kiraladığı işletmelerde çalışan binlerce işçiye kapılarını kapamak anlamına gelmektedir. Tütün gibi Türkiye'mizin milli servetini tüccarın ayakları altına sermekle sigara üretiminin artacağını sanmak, yanılgı olmaktan öte aldatmacadan başka bir şey değildir.

Tekel Başmüdürlüğüne bağlı Glen ve Yenibakım işletme ve atölyelerinde üç saat süren enerji sıkıntısı bahane edilerek üretimin düşük olduğu söylenmektedir. Bu sebeple mesai saatleri değiştirilmeye çalışmaktadır. İşveren işçileri 10.30 ile 20.00 arasında çalıştırmak istemektedir. Bu konuda Tek-Gıda-İş Sendikasına bağlı 3 nolu şube ile Başmüdürlük arasındaki görüşmelerde anlaşmaya varılamamış, uyuşmazlık zaptı tutulmuştur. 5 bin işçiyi ilgilendiren bu durum işverenin isteği doğrultusunda çözülemez.

Bütün gün yorgun argın, sarı zehir arasında çalışan binlerce işçinin aile düzeni yaşantısı değiştirilmek istenmektedir. İşveren, işçilerin ne zaman eve dönüp ne zaman yemek yiyip, çocuklarına ne zaman bakacaklarını, ne zaman dinleneceklerini düşünmekte midir acaba? Meselenin bir yönü budur. Diğer bir yönü ise üretimin bugünkü çalışma düzeninde düşük olmadığıdır. Normal olarak da her tongacının 7 tonga çıkarması gerekmektedir. Bugün bu fazlasıyla çıkarılmaktadır. Dolayısıyla sorun üretimin düşüklüğü değil, daha ağır şartlarda işçiler üzerine angarya yıkmaktır. İşverenin uzlaşmaya yanaşmamasının esas nedeni budur. Durum böyleyken işveren sahtekarca ve kanunsuz bir şekilde işletmeleri dolaşarak 10.30'da işbaşı yapılacağını ilan etmekte ve uzlaştırma kurulu kararıymış gibi ilanlar asmaktadır. Bu durumda sendikanın direnme hakkı doğmaktadır. Hükümet bu tutumuyla işçi-işveren barışından ne anladığını ortaya koymaktadır. Bu, bir nevi zorbalıktır, işçiyi anarşiyle kışkırtma ve yeni Tarişler istemektir. Son aylarda hükümetin işçi haklarına saldıran genelgeleri de dikkate alınacak olursa işçilerin üzerine yüklenen ağırlık artık taşınamayacak hale gelmiştir. İşçilerin geçen yıl aldıkları brüt ücret tutarı 12-13 bin lira eline geçen ise 5800 liradır. Hem işçileri karnı aç çalıştıracaksın hem de ondan üretimi artırmasını isteyeceksin. Öte yandan üç aydır sürdürülmekte olan toplusözleşmeyi askıya alacaksın. Bu mantık hep bana hep bana mantığıdır ve sonucu hayra alamet değildir. Tekel'in ve tüm diğer işkollarında çalışan yüzbinlerce işçinin haklarına saldıran politikalar ülke ekonomisini düze çıkarmaz.

Ramiz Güler
(Tekel işçisi)

Gazel okumaktan tarih okumaya vakit bulamayanlar

Ah Anayasa, vah Anayasa,
Sen neymişsin sen...
Gel yanıma, yanıbaşıma,
Seni birazcık budayayım ben...

Güftesi Tenkila'zade Celal. Bestesi de İspartalı ünlü maestro, kanunsuz muhteşem Süleyman beylerin eseri olan ve nefreti makamındaki bu gazel, 1970'li yıllarda Türkiye radyolarında okunuyordu.

O yıllarda halkın bilinç düzeyinin, günümüze oranla düşük olmasından yararlananlar, Anayasamızın bazı yerlerini budamışlardı. Aradan 10 yıl geçtikten sonra aynı gazelin son mısrasını değiştirerek yine piyasaya sürüyorlar. Ve saçı bitmedik yetimden, ağzında tek dişi kalmamış yaşlısına kadar 45 milyon halkı sömüre sömüre enseleri katmerleşmiş işbirlikçi organizatörler bu gazeli çatlak sesli hanendelere radyo ve televizyondan okumaya başladılar.

Ah Anayasa, vah Anayasa,
Sen neymişsin, sen...
Gel yanıma, yanıbaşıma,
Seni bindireyim salıncağa ben..

Burunlarından kıl aldırtmayan bu işbirlikçi beylerin, bir ağızdan koro halinde yakındıkları Anayasa, 1961 yılında halk oyuna sunulmuştur. Ve ulusun ezici çoğunluğu da "Evet" diyerek Anayasayı onaylamıştır. O gün "Evet" diyen o ezici çoğunluğun içinde ben de vardım.

Yazımın başında da belirttiğim gibi, 1970'lerde bilinç düzeyimiz düşük olduğundan Anayasanın budanmasına gereken tepkiyi gösterememiştik. Ama aradan geçen uzun yıllar bizi Anayasamızı savunabilecek düzeye eriştirdi. Bu nedenle o gazelhan muhterem beyler laçkalaşmış ülke ekonomisinin ve her gün onlarca vatandaşımızı yaşantılarından eden terör ve bölücülüğün suçlularını, Anayasanın tanıdığı haklardan yararlanan işçilerde, memurlarda, öğretim üyelerinde, öğrencilerde ve de vatandaşlar da değil, kendi basiretsiz yönetimlerinde, bozuk düzenlerinde, anarşinin kaynağını da yine kendi içlerinde arasınlar.

Daha önceleri yazmış olduğum bir yazıda "tarih okuyun beyler tarih" demiştim. Fakat ne yazık ki hazretler gazel okumaktan tarih okumaya vakit bulamıyorlar. Acaba her gün girip çıktıkları TBMM salonundaki o böyyük, böyyük harflerle yazılmış ve de tarih sayfalarına geçmiş Atatürk'ün sözlerini de mi okumuyorlar.

Hani şöyle diyen sözlerini: "Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir."

Ragıp Epikmen

Sizleri unutmayacağız

Halk düşmanları amaçlarını gerçekleştirmişti. Değerli üç devrimci arkadaşımız Ahmet Yıldırım, Sultan Yıldırım ve Hüseyin Ok; MHP'li komandolar tarafından katledildi. Üç emekçiyi bu baharda toprağa veriyoruz. Ahmet ağabeyin haziran - 1979'da bana söylediği şu sözleri unutmayacağım. Evinde akşam misafirdim. Divana uzanmış konuşuyorduk. "Hasan çok çalışmamız lazım. Her yerde bölücüler çalışmalarına hız vermiş. İki taraf da mezhep kışkırtmalarını yapıyor. Biz birlik istediğimiz için sahte devrimciler de, MHP'liler de bize saldırıyorlar. Bu sahte devrimciler Tunceli'de her gün arkadaşlarımıza saldırıyorlar. Sebebi yanlış hareketlerine karşı çıktığımız içindir. Doğruyuz, haklıyız, doğru dokuz köyden kovulur ama ergeç doğru olduğunu herkes kabul eder" diyordu.

Ya sen Sultan abla sen, o tereyağı içine kırdığın yumurtaları ve makarna pilavını sofrada yerken, senin TİKP'ye bağlılığını dile getiren konuşmanı hiç unutmayacağım. "Benim kızlarla ilgilenin, eğitin, bir şey bilmiyorlar" sözlerini hele hiç unutmayacağım. Evet şimdi evini ziyaret ettim. Ağabeyin de İstanbul'dan misafir gelmiş, onunla da konuştum. Sen yoksun ama genç bacılar seni hiç aratmıyorlar. Senin gibi sokakta karşıladılar bizi. Sanki Sultan anneleriyle beraberlerdi. Bu durum şunu belleğime iyice yerleştirdi. Sultanları öldürmekle bitireceklerini sananların sonlarını daha hızlı getirdiklerini gördüm. Çünkü Sultanlar ölmemişti.

Bu yazıyı yazmaya başlarken bir çocuğumun olduğunu telefonla haber ettiler. Eğer erkek çocuğum olursa "Erkılıç Adil" ismini katil Apocu canilere karşı nefretini kusacağım diyordum. Fakat kız olmuş. Oh! Şimdi daha iyi, Sultanları ölümsüz kılmak için MHP'li canilere karşı nefretimi kusmak için kızımın adı Sultan'dır.

Hüseyin ağabey seni öldürmekle, tokalaşacağımız hal hatır soracağımız Hüseyinleri yok edeceklerini sandılar, ama aldandılar. Bu sefer Pınarlar'da siz yoktunuz ama tokalaştığımız Hüseyinler çoğalmıştı. Pınarlar halkı daha coşkulu karşıladı bizi. Eskiye göre daha çok insan etrafımızda toplandı. Herkesin ağzından birlik ve mücadele, bundan böyle TİKP'ye daha fazla güveneceğiz sözcükleri dile getiriliyordu. Yaşlı annen "oğlumu büyüttüm köpekler yedi" diyordu, ama "yavrularım siz sağ oldukça köpeklerin de sonu gelecektir" sözünü de unutmuyordu. Bir anlık yüreğimizi yaktınız ama, işte 7'den 70'e herkes size karşı hem kinini ve hem de mücadelesini dile getiriyor.

Üç şehit sizi bu baharın çiçeklerini yeşerten toprağa verdik. Siz de onlarla yeşereceksiniz. Düşünceleriniz, azminiz, fedakarlığınız her TİKP'linin kafasında ve mücadelesinde bu baharın daha gür yeşerecek. Kalbinizdeki o bağımsızlık ve demokrasi bayrağı sizinle toprağa girmedi, o bayrak TİKP'lilerin elinde dalgalanmakta. Gözünüz arkada haklısınız. Fakat rahat uyuyun, o isteğinizi Türkiye halkı gerçekleştirecektir.

Hasan San

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

1919'un 19'u...

Bir gemi...
Eski mi, eski...
Bandırma idi ismi...

19 Mayıs 1919'da Samsun'a demirledi...

İşte o gün ateşlendi Milli Kurtuluş Savaşımızın meşalesi...

O meşale, emperyalizme karşı kurtuluş savaşı veren bütün dünya uluslarının elinde şimdi.

. . . . .

Bugün gençliğin bayramı olan 19 Mayıs'ı kutlayacağız.

Stadyumlarda hep bir ağızdan Gençlik Marşını haykıracağız:

"Dağ başını duman almış, gümüş dere durmaz akar...
Güneş ufuktan şimdi doğar, yürüyelim arkadaşlar...
Sesimizi yer, gök, su dinlesin...
Sert adımlarla her yer inlesin, inlesin..."

Ardından İstiklal Marşı...

Hemen ardından "Bağımsız Türkiye" sloganı...

1919'ların gençlik önderi Tıbbiyeli Hikmet'in sesi sanki kulaklarımızda.

Sivas Kongresine Tıbbiyeli öğrencileri temsilen katılan Tıbbiyeli Hikmet, şöyle haykırmakta:

"Yaşasın bağımsızlık, kahrolsun manda..."

15 Mayıs 1919'da ise İstanbul Darülfünun (üniversite) öğrencileri şu karara varmakta:

"Ölmeyi tercih ederiz, düşman çizmeleri altında yaşamaktansa..."

O gençlik, 1968'de Amerikan filosunu limanlarımızdan kovan gençliktir...

O gençlik, 1979'da limanlarımıza demirleyen Rus filosuna karşı ayaklanan gençliktir...

O gençlik, günümüzde "Ne Amerika, Ne Rusya, Bağımsız Türkiye" diye haykıran gençliktir.

Ve bu bayram, 1919'ların bağımsızlık ruhunu günümüzde de yaşatan Türkiye gençliğinindir...

Kutlu olsun.

Nasıl yaşarız

Yaşıyalım diye geldik dünyaya
Her gün eza cefa çeker yaşarız
Toplanmışız temelsiz bir binaya
Her gün canımızdan bıkar yaşarız

* * *

Doymayız dünyaya gönlümüz açtır
Kimisi ekmeğe suya muhtaçtır
Derdimizi saysak bilmemki kaçtır
Birbirimize dert döker yaşarız.

Dövülmek isterse demir tavında
Sevilmek isterse güzel çağında
Bizler gece gündüz dert ırmağında
Garip gönlümüzü yıkar yaşarız

Yorulur derman kalmazki dizde
Mutluluk ararsan ne gezer bizde
Ancak gece gündüz hayalimizde
Mutluluk ardından bakar yaşarız.

Abdül Cabbar Altıner

Kamboçya'dan Vietnam'a

Bir zamanlar
Alev alevdi yüreğimiz,
Güneş dumanlar ortasında
Başaklar kan içindeyken
Bağımsızlık kavgasıydı aşkımız
Sen Vietnam'dın
Ben Kamboçya

* * *

Çocuklarımız
Genç
Gelin kızlarımız
Esirliğimiz, açlığımızla
Dağlarımıza vermiştik sırtımızı
Bilirsin
Üstümüze neler yağardı
Sürüyle uçaktan

* * *

Hakkımız değil miydi
Namluyu öpüp doğrultmak
Alınları ortasından
Kurşunu yapıştırmak

* * *

Bitip tükenmedi mi
Bizde gözü olanlar,
Sevindi dostlar
Güldü yüzümüz
Beyninden vuruldu
Yıkıldı düşmanımız

* * *

Topları tankları
Gökte uçanlarından
Tencere tabak oldu
Ve çatal bıçak

* * *

İkimiz de mutlu günler içindeydik
Külünü savurdukya düşmanın,
Sen Vietnam'dın
Ben Kamboçya

Sevdamız meyva vermiş
Kavuşmuştuk bağımsızlığımıza

* * *

Şimdi
Yeniden yaşayarak
Geçmiş günlerin anısını
Dayanarak dağlarıma
Sana sesleniyorum
Ben Kamboçya

O sevdanın
Yakan alevini
Sen de anımsar mısın

Haydar Polat

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN, BÜYÜKÖZDEN, O.GÜRHAN
Müessese Müdürü: ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu/İstanbul. Tel: 26 52 44 26 42 93 İdare Tel: 26 61 78
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri. Baskı: İst. Güntur. Dağıtımı: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8 Kızılay. Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı 452. Sok. 25/3 Konak: Tel: 13 10 90 - 25 25 54
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 3900
DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı Kat: 3 No: 30 Dörtyol Tel: 38 57 ADANA: Kızılay Cad. 134 Sok. No: 23 Tel: 103 42

İLAN TARİFESİ-ABONE
Başlık yanı 4000 TL. 8 hariç diğer sayfalar st/cm 900 TL. 8. sayfa st/cm 1000TL. Renkli st/cm 1700 TL. Doğum, evlenme, ölüm st/5 cm 2000 TL. Küçük ilanlar kelimesi 30 TL.
ABONE: Yurtiçi 3 aylık 900 TL. 6 aylık 1800 TL. 1 yıllık 3600 TL. Yurtdışı 3 aylık 1125 TL. 6 aylık 2250 TL. 1 yıllık 4500 TL. Dış ülkeler için posta ücreti alınır.

22340 - 780

Demirel, asgari geçim indirimi yasasını rafa kaldıracağını ilan etti

Hükümet kaşıkla verdiğini, kepçeyle geri alıyor

■ Ücretleri ve taban fiyatlarını dirhem dirhem artıranlar sıra halkın şekerine, çayına zam yapmaya gelince insafsızlaşıyorlar.

HABER MERKEZİ

YÜZ gün içinde taban fiyat artışlarını önleyeceğiz diye iktidar olan AP azınlık hükümeti ardarda yaptığı zamlarla halka yeni darbeler indirirken, sosyal içerikli yasaların çıkışını da sürekli erteliyor.

Toplusözleşme ya da taban fiyatı saptama dönemleri geldiğinde işçilere ve geniş köylü kitlelerine verilecek ücret ve fiyatlar konusunda dirhemle ölçü koyan lar, sıra KİT ürünlerine zam yapmaya gelince her türlü ölçüyü unutup, yüzde 100-300 arasında değişen astronomik zamları gönül rahatlığı ile açıklayıveriyorlar.

Demirel'in çay ve şekere yapılan olağanüstü yüksek zamların hemen ardından, asgari geçim indirimi yasasını çıkartamayacaklarını söylemesi, hükümetin halkı hedef alan politikasına duyulan tepkiyi daha da artırdı.

Demirel hükümetinin, Türk-İş'in hükümete sosyal içerikli yasaların en acillerini çıkarması için verdiği sürenin dolmasına çok kısa bir zaman kala, asgari geçim indirimi konusunda yaptığı bu açıklama aynı zamanda işçilere ve Türk-İş'e karşı bir meydan okuma olarak değerlendiriliyor.

"VATANDAŞTAN ANLAYIŞ"

Hükümetin "halkın yoksullaştırılarak satın alma gücünün düşürülmesi" şeklinde özetlenebilecek olan ekonomi politikası, buhranın yükünü tamamen çalışanların üzerine yıkarken, bir avuç ithalatçı, banker, tefeci, büyük sanayici ve vurguncu tüccarı zenginleştirmeyi hedefliyor.

Şekere yapılan zam üzerine yaptığı açıklamada hâlâ halktan "anlayış" isteyen Demirel hazinenin tamtakır oluşunu ve devletin üreticiden aldığı şeker pancarının parasını ödeyememiş olmasını da hükümetin sorumluluğunun dışında tutmaya çalışıyor

"ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİNİ ÇIKARAMAYIZ"

Bu arada Demirel, dar gelirlilerin yıllardır bekledikleri asgari geçim indirimi yasa tasarısı konusunda da bir açıklama yaparak "100 milyar bulmadan asgari ücreti vergi dışı bırakamayacaklarını" söyledi. Asgari geçim indirimi konusundaki bu açıklama hükümet programındaki çalışanlar lehine olan tek yasa tasarısının da rafa kaldırıldığını gösteriyor.

Bilindiği gibi bundan bir süre önce hazırlanan asgari geçim indirimi yasa tasarısı üzerinde yapılan bir değişiklikle asgari ücret kavramı kaldırılmış yerine rakam (5400) konulmuştu. Demirel iktidarının tasarıyı bu haliyle bile çıkarmayacağını açıklaması asgari ücretle çalışan milyonlarca insana karşı bir savaş ilanı olarak değerlendiriliyor.

Öte yandan söz konusu yasanın çıkmayacağının hükümetçe açıklanmasından sonra, sendikaların asgari ücretin derhal arttırılması yolundaki taleplerini artırmaları ve asgari ücret komisyonunun toplanmasını istemeleri bekleniyor.

ŞEKER ZAMMI AÇIKLANDI

Bu arada, şekerin toptan satış fiyatları da açıklandı. Fabrikalarda ve depolarda zamlı toptan satış fiyatları açıklanan Kristal şeker 40 lira, bez torba içinde küp şeker 45 lira, kutu şeker 47 lira ve rafine şeker 44 lira.

Tariş İplik'te 20 Mayısta işbaşı var

Hüsnü Ovacık

3 aydır kapalı durumda bulunan Tariş İplik Fabrikası 20 Mayıs günü dörtte bir kapasite ile çalışmaya başlayacak. Direnişlere sürüklenen, kıyımlara uğrayan, 3 aydır beş parasız bırakılan Tariş İplik Fabrikası işçilerinin çilesi doldu mu dersiniz?

Ne gezer!.. MHP'li fedailerin silahlı bekçi kadrosuna doldurulduğu fabrikada şimdi de sendikaların baskıları başladı.

Baskı önce Tariş işvereninden geldi. Fabrika Personel Müdürlüğüne atanan Tuncer Klav işçilere bir konuşma yaparak "Arkadaşlar Tariş yöneticileri DİSK'i istemiyor. Notere gidin, sendikadan istifa edip Teksif'e geçin. Sonra da gelin, işbaşı yapın. Kimseye baskı yapmıyoruz. İsteyen sendika değiştirmemekte serbesttir." dedi.

Tuncer Klav, "kimseye baskı yapmayacağız" dedi ama işçiler söyleneni iyi duymuşlardı. İşbaşı yapmak için önce sendika değiştirmek gerekiyordu.

İşçiler, özellikle eski işçiler, esas olarak 1975-1976 yıllarında oynanan oyunların tekrarlanmasından korkuyorlardı. O dönemde Teksif'e üye olan işçiler fabrikaya doldurulan MHP'lilerin dayak, küfür ve tehditleriyle fabrikadan çıkartılmış, yerlerine MİSK'in adamları doldurulmuş ve sonunda yetkinin MİSK'in eline geçmesi sağlanmıştı. Sonra hükümet değişmiş, bu kez aynı oyunlar tersine oynanmış, işletmeye doldurulan her türlü maceracı ve sahte solcunun Tariş yönetimiyle işbirliği sonucu yetki bu kez Tekstil'e geçmişti.

Bu gelişmeler üzerine Tekstil, İGD'liler ve sahte solcular, işçilere "Sendikadan istifa etmeyin. AP hükümetinin iki aylık ömrü kaldı. Hükümet değişip de Tariş yönetimi elimize geçince yetkiyi tekrar alacağız. Fabrikaya doldurulan bütün MİSK'çi ve Teksif'çi faşistleri işten atacağız" demeye başladılar."

Şimdi işçiler düşünüyor:

"Teksif'e girmeyip şimdi mi işten atılalım, yoksa girip hükümet değişince mi atılalım?"

İran da Babrak Karmal'ın anlaşma önerisini reddetti

Pakistan, Rusya'ya karşı özel bir komisyon kurulmasını önerecek

■ Killanin'le görüşen Carter: "Sovyet birlikleri Afganistan'dan çekilmedikçe, Olimpiyatlara katılmayacağız"

İSLAMABAD (AJANSLAR)

ABD Dışişleri Bakanı Edmund Muskie ile Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko'nun Viyana'da görüşmesinin ardından, İslamabad'da toplanan İslam Konferansı Afganistan sorununu görüşmeye devam ediyor.

İslam Konferansı, Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak'ın konuşmasıyla açıldı.

Konferans gündeminde Afganistan sorunu birinci sırayı alıyor.

Bu arada, dışişleriyle görevli Pakistan Devlet Bakanı Aga Şahi, Sovyet birliklerinin Afganistan'dan çekilmesi için çalışacak yüksek seviyede bir özel komisyon kurulmasını önereceklerini açıkladı. Bu öneri, İslam Konferansı sırasında ele alınacak.

İRAN'IN CEVABI

Pakistan'dan sonra İran da, Sovyet yanlısı Babrak Karmel yönetimi ile masaya oturmayı reddetti.

Karmel, İran ve Pakistan'a "dostluk" anlaşması imzalamasını, daha sonra bu anlaşmaya uyulduğunun anlaşılması halinde Sovyet birliklerinin Afganistan'dan çekileceğini ileri sürmüştü. İran hükümeti yaptığı açıklamada, Afganistan'daki Sovyet birlikleri çekilmedikçe, iki ülke arasında görüşme yapılmayacağını belirtti.

Öte yandan ABD Dışişleri Bakanı Edmund Muskie de Karmel'in önerisine karşı çıkarak, bunu, "anlamsız" ve "aldatmaca" olarak niteledi.

Muskie, Gromiko ile Viyana'da bir görüşme yapmış ve iki ülke arasındaki anlaşmazlıkları gidermek için görüşmeleri sürdürmek niyetinde olduklarını söylemişti.

OLİMPİYATLAR

ABD Başkanı Carter, Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Lord Killanin ile yaptığı görüşmeden sonra, Sovyet birlikleri Afganistan'dan çekilmedikçe, Olimpiyatlara katılmayacaklarını yineledi.

Killanin ise, Afganistan olayının Olimpiyatlarla bir ilgisi olmadığı iddiasını yineledi. Killanin, Moskova'ya da gitmiş, Sovyet yöneticileri ile tam bir görüş birliği içinde olduğu gözlenmişti.

MÜLTECİLER

BM Mülteciler Yüksek Komiserliğince Cenevre'de yayınlanan bildiride, nisan ayı sonu itibarıyla Pakistan'daki Afganlı mültecilerin sayısının 735 bin 967 olduğu açıklandı.

Mülteciler, Sovyet işgali karşısında ülkelerini terketmeye devam ediyorlar.

Ruhsatsız inşaat için önce rüşvet aldılar, sonra yıktılar

İSTANBUL (ÖZEL)

SAYISIZ kaçak, ruhsatsız inşaatın yapıldığı İstanbul'da bazı belediye yetkilileri hem rüşvet alarak kaçak inşaatın yapılmasına gözyumuyorlar hem de daha sonra inşaatı yıktırıyorlar.

14 Mayıs günü Silahtar'da Eyüp Belediyesinin dozerleri ile yıkılan Hüseyin Dere ve Muammer Çime'ye ait inşaat da böyle rüşvetle kaçak olarak yaptırılan inşaatlardan biri. Tapusu olmasına rağmen imar durumu bulunmayan arsanın sahipleri, Eyüp İmar Teknik eski Müdür Muavini Ömer Beye 200 bin lira rüşvet vererek inşaata başlamışlar. Temel atılmış, duvar ve kolonlar yükselmeye başlamış. Ancak bu arada Ömer Beyin görev yeri değiştirilmiş, Bakırköy'e gönderilmiş, yerine Cengiz Bey gelmiş. Cengiz Bey, bir ihbar üzerine 4 Mayıs günü kaçak inşaatı durdurmuş, zabıt tutulmuş. Fakat aradan 10 gün geçmeden 14 Mayıs günü belediye dozerleri yeniden gelmiş ve inşaatı yerle bir etmişler.

İkinci yıkım üzerine inşaatın kalfası Nail Güner şöyle diyor: "İlk zabıt tutulduktan sonra biz inşaatı tamamen durdurmuştuk. Bu yüzden ikinci yıkım kanunsuzdur. İkinci derecede sanayi bölgesi diye vasıflandırdıkları Silahtar'a, Bakırköy ve Ataköy'deki gibi blok nizam izini veriyorlar. Tabii buraya blok nizam bina yapmak mümkün değil. Böyle bir şart koşmalarından gaye avanta bulabilmek."

İnşaat kalfası Nail Güner bu duruma son verilmesi için taleplerini şöyle açıkladı.

"Kaçak inşaatlara ceza makbuzu kesilerek resmi ruhsata bağlanmasını istiyoruz. Aksi halde bütün mıntıka mühendisleri şahsi olarak avanta alıp işlerini yaptırıyorlar. Böyle olacağına izin verilmeli, belediyeye gelir sağlanmalı hem de vatandaşın mağdur edilmesi önlenmeli."

Demirel'in Valisi Ünsal'ın Kayserisi

Hamdullah Yanık
1

«Kan ağlattı bize»

■ Kapı çalınıyor... Yüzleri solgun iki genç kız. "Taradılar evimizi... Kurşunlar annemin başının üstünden geçti" diyorlar

■ Babür Ünsal Vali olur olmaz komandoların ilk saldırısında 9 yurttaş hayatını kaybetti. Sonra olaylar, saldırılar, işkenceler birbirini izledi...

Bu vali burada kaldıkça olaylar durmaz. Kan ağlattı bize. Çocuklarımız okula gidemiyor...

— Tak, tak, tak ... Tak, tak,
— Ne oluyor amca?
— Yok evladım, yok bir şey.

..... Babür Ünsal'dan söz ederken arka arkaya beş el silah sesi geldi. Işıklar söndürüldü.

Ev sahibi çevik hareketlerle av tüfeğini doldurdu ve dışarı çıktı. Bir iki dakika sonra biz de dışarday dık. Yaşlı ev sahibimiz evin etrafında bir tur attı ve geri döndü. Sokakta kimsecikler yoktu. Kısa bir süre sonra evin kapısı çalındı.

— Kim o?
— ...
— Benim amca. Bizim evi kurşunladılar.

Ses genç bir kıza aitti. Kapı açıldı. Yüzleri solgun iki kız ev sahibine bakarak:

— Taradılar. Kurşunlar annemin başının üzerinden geçti.
— Yaralanan var mı?
— Yok. Kılpayı kurtulduk.

Kurşunlanan yer kaldığımız eve 20 metre uzaklıktaydı. Bitişikteki komşuları korkularından dışarı çıkamamışlar.

Biraz önce yaşadığımız olay Kayserililer için artık olağan sayılıyor. Çünkü ev taranmayan gece yokmuş.

ÜN SALMIŞ BİR VALİ

Kayseri Valisi Babür Ünsal'ın geçmişi soyadı gibi oldukça ünlü. Adını MC hükümeti döneminde Çanakkale'den duyurmuş yaptıklarıyla. Eğitim Enstitüsünü MHP'lilerin yuvası yapmış. Kendisine yazlık bir villa yapmayı da unutmamış. Hem de devletin parası ve malzemesiyle. Öyle bir sindirmiş ki halkı, ses geldiğinde anında bastırıyormuş.

AP hükümeti kurar kurmaz kendisine gün doğduğunu hesaplayarak İzmir Valiliğini istemiş. Herhalde İzmir biraz fazla gelmiş olacak ki Kayseri'ye atanmış. Oysa İzmir'e ikinci bir villa yaptıracaktı belki.

İLK KATLİAM VE İŞKENCE

Babür Ünsal Kayseri'ye vali olduktan sonra ildeki olaylarda bir artış başlıyor. Önce solcuların devam ettiği bir kahvehane taranıyor ve 9 yurttaş hayatını kaybediyor. Kayserililer için ilk derin yara bu.

Ancak ilk yara daha sarılmadan ikinci, üçüncü yaralar birbirini izliyor. 'Ne oluyoruz?' diye düşünürlerken her gün yeni bir olayla karşılaşıyorlar.

Sonuç: Onlarca yurttaş hayatını kaybediyor. Fakat katiller eylemlerine devam ediyor. Dozunu artırarak.

Peki devletin resmi güvenlik kuvvetleri ne yapıyor? Bu sorunun cevabını ismini can güvenliği nedeniyle açıklayamayacağım bir vatandaştan dinleyelim:

"Saat gecenin üçüydü. Kapım çalındı. 'Biz polisiz' dediler. Açtım kapıyı. İçeri girdiler. Evde arama yaptılar. Bir şey bulamadılar. 'Hadi karakola' dediler. Direnmek istedim. Fakat baktım iş daha da kötüye gidecek. Bindim arabaya. Arabaya binmemle gözlerimin bağlanması bir oldu. İçime korku girdi. Acaba dedim, bunlar kendilerine polis süsü veren ülkücüler mi? Biraz sonra bir yere geldik. Arabadan indirdiler ve yukarıya çıkardılar. Binada merdiven vardı. Yüksek bir binaya benziyordu. Sorular arka arkaya gelmeye başladı.

— Necisin?
— Hangi örgüttensin?
— İslamın şartı kaç söyle bakalım?

Bir an şaşırdım. 'Neredeyiz' diye düşündüm. İslamın şartını saydım ama, 'hangi örgüttensin? sorusuna cevap veremedim. Beni zoraki bir örgüte sokmak istiyorlardı. . . .

'Soruların cevabını alamayınca başladılar vurmaya. Tekme tokat, Bir taraftan vuruyorlardı, bir taraftan da 'Hala söylemiyecek misin lan?' diyorlardı. Tekme ve tokat faslı bitmişti. Sırt üstü yatırdılar. Bundan sonra falaka başladı."

Olayın devamını bir işçi şöyle anlatıyor:

"5 gün falakaya çekildik ve dövüldük. Ekmek ve su bile vermiyorlardı. Ancak bazı nöbetçiler insaflıydı. Bunlar nöbeti devraldıklarında biraz ekmek ve su getiriyorlardı.

'Bizim herhangi bir örgütten olmadığımıza kanaat getirmiş olacaklar ki, bir gece bizi gözlerimiz bağlı olarak çok uzak bir mahallede bıraktılar. 'Arkanıza bakmadan gideceksiniz. Bunları hiç bir yerde anlatmayacaksınız. Adresiniz bizim elimizde' diyorlardı."

DEVAMI YARIN

Kayseri'de anarşinin kurbanlarından sadece bir kaçı...

Daha okula gidemeden katledildi

Deniz Aydın 5 yaşındaydı. Bir gece evleri tarandı. Cinayet mangalarının kurşunlarına hedef oldu. Oyuncakları elinde kalmıştı.

Saldırganların elindeki silahı aldı, polisin saldırısına uğradı

Habib Gezardağ, Süleyman Erdoğan adlı bir arkadaşı ile motosikletini tamire gitmişti. Yenimahalle semtinde bir grup komandonun saldırısına uğradılar. İçlerinden biri silah çekti. Habib silahı görür görmez atıldı üstüne. Kısa bir boğuşmadan sonra, saldırganın elindeki silahı aldı. Arkadaşını da yanına alarak evine gittiler. Biraz sonra evin etrafı komandolarla sarılmıştı. Kurtulmak için evin arka kapısından dışarı çıktılar. İki yüz metre ilerde polisin ateşi ile karşılaştılar. Habib bacağından yaralandı. Bacağındaki bir kurşunu çıkardılar. Çıkarılmayan diğer bir kurşunla birlikte cezaevine gönderildi. Arkadaşı Süleyman iki gün gözaltında kaldıktan sonra Habib Gezardağ'ın yanına sevkedildi.

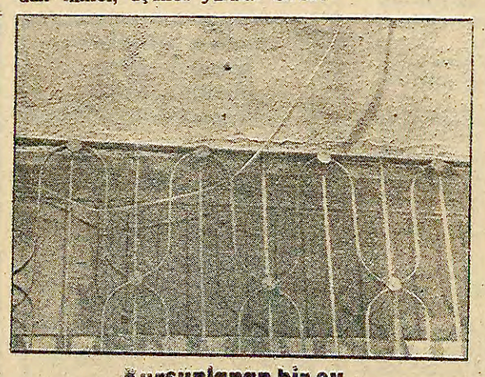

Kurşunlanan bir ev

Kayseri'nin mahallelerini gezerken bu görüntülerle sık sık karşılaşmak mümkün. Kayserililer bu görüntülere alışmış görünüyor.

Önce işkence yaptılar sonra kurşuna dizmek istediler

Yeşil Mahallede bir akrabasını ziyarete giden Yunus Durmuş isimli genç, 8 komando tarafından bir eve kaçırıldı. Kendisine gece saat 3.00'e kadar işkence yapıldı. Sonra kurşuna dizmek istediler. Ancak başaramadılar. Bir komandoyu kendisine siper alan Yunus Durmuş duvardan bitişikteki eve atladı ve kaçmaya başladı. Arkasından ateş açıldı. Mermilerden biri koluna saplandı. Sabaha kadar bir evin kömürlüğünde kaldı. Ev sahibi bir yaralı olduğunu görünce doğru hastaneye götürdü.

TİKP Genel Başkanı Perinçek, güney gezisine başladı

ADANA (ÖZEL)

TÜRKİYE İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek 10 günlük Güney gezisine bugün Adana'da başlıyor.

"19 Mayıs Bağımsızlık ve Birlik" toplantısında bir konuşma yapacak olan Perinçek Adana'da 4 gün kaldıktan sonra Hatay'a geçecek. 3 günlük Hatay gezisinden sonra Mersin'e gidecek olan Perinçek 27 Mayıs günü Tarsus'da düzenlenen "Özgürlük ve Birlik toplantısında konuşacak.

TRT'nin özerk hale getirilmesi istendi

■ Çalışanlar gazetelerin ve TRT'nin yönetimine katılmalı

ANKARA (ÖZEL)

UNESCO Türkiye Milli Komisyonu ve Hacettepe Üniversitesince düzenlenen "Uluslararası anlayışın güçlendirilmesine ve insan haklarının yaygınlaştırılmasına kitle haberleşme araçlarının katkısı" seminerinde TRT'nin özerk olması istendi ve Üçüncü Dünyadan doğrudan haber alma ağının oluşturulması önerildi.

Çeşitli gazete, TRT ve ajans temsilcilerinin, SBF, Hukuk Fakültesi, Basın Yayın Yüksek Okulu, Hacettepe Üniversitesi, Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulundan öğretim üyelerinin katıldığı seminerde, Üçüncü Dünya ülkelerinden doğrudan haber almak için muhabir ağı oluşturulması istendi. seminerde konuşan Esen Ünür ise, önce Türkiye çapında, Anadolu'da muhabir ağının oluşturulması gerektiğini söyledi.

Seminerde ayrıca TRT'nin özerkleştirilmesi için TRT çalı-

(Devamı Sa. 6 Sü.3)

Elektrik kısıntısından

İzmir Tekel işçileri, akşam sekize kadar çalışmaya zorlanıyor

İZMİR (ÖZEL)

İZMİR Tekel Başmüdürlüğüne bağlı atölyelerin açılmasıyla birlikte yaklaşık 10 bine yakın işçi işbaşı yaptı.

İşverenin, elektrik kısıntısını gerekçe göstererek mesai saatlerini 10.30-20.00 arasına alınması özellikle kadın işçiler arasında tepkiyle karşılandı.

İşçiler işveren tarafından yapılan bu keyfi uygulamanın önüne geçilen ve Yenibakım'da yerleştirilmeye çalışıldığını, daha sonra da diğer işletmelerde uygulamaya sokulacağını belirtiyorlar.

Beni Sadr AET'nin kendisini desteklemesini istedi

AET Dışişleri Bakanları rehineler sorununu görüştü

TAHRAN (AJANSLAR)

İRAN Devlet Başkanı Abdülhasan Beni Sadr, Napoli'de toplanan AET Dışişleri Bakanlarına bir çağrıda bulunarak ABD'nin ambargo kararına uymamalarını istedi. Beni Sadr ayrıca AET'nin "ılımlı" İranlıları desteklemesini de talep etti.

Bilindiği gibi "ılımlı" İranlıları, rehineler sorununun çözümünü ve Batı ile iyi ilişkiler kurulmasını isteyen Beni Sadr ve çevresi oluşturuyor. Ayetullah Beheşti ve çevresi ise, rehineler sorununun gecikmesini, ülkede dini uygulamaların gerçekleşmesini içeren bir çizgi izliyor.

İranlı yetkililer, önceki gün AET'ye bir çağrıda bulunarak yaptırım uygulamamalarını ya da geciktirmelerini istemişlerdi.

AET Dışişleri Bakanları da rehineler sorununun çözümü için İran'a verdikleri mühletin (17 Mayıs) bitmesi üzerine Napoli'de toplanarak konuyu görüştü.

HOMEYNİ'NİN ÇAĞRISI

İranlı lider Ayetullah Homeyni, İran Silahlı Kuvvetlerini, Devlet Başkanı Beni Sadr'ın emirlerine kayıtsız, şartsız uymaya çağırdı.

Devlet Başkanı Beni Sadr ise Kürt Peşmergelere karşı ordunun kendi çevresinde toplanmasını istedi Beni Sadr Kürtlere de çağrıda bulunarak silahlarını bırakmalarını ve görüşmelere oturmalarını istedi.

Bu arada ABD'li diplomatları rehin tutan öğrenciler de bir açıklama yaparak rehinelerin bir bölümünü Gazvin ve Sencan kentlerine naklettiklerini söylediler.

günlük

Aydınlar Ocağı ve Fatih Camii

FATİH Camii'ndeki olay yurt çapında büyük bir tepkiyle karşılandı. Birçok kuruluşun temsilcileri, parti liderleri demeçler verdiler. Konuyla ilgili mesajlar hemen tüm gazetelerin manşetlerinde yer aldı. Büyük devrimci Atatürk'ü hedef alan saygısızlığa karşı tepkileri sevinçle karşılıyoruz. Kimden gelirse gelsin tüm kınamalara yürekten katılıyoruz.

Atatürk düşmanı yobazlar, aslında toplumda çok küçük bir azınlıktır. Bu gerçek, son olayla bir kere daha kanıtlanmıştır. Mevlit sırasındaki "yuh" sesleri Türkiye halkının protestoları arasında boğulmuş gitmiştir. Böylece, bu cins bir çağdışılığın ülkemiz için artık önemli bir tehlike olmadığı da görülmektedir.

Peki, çağdışı bir gürühun saygısızlığını tüm gücümüzle kınarken, çağdaş gericilerin eylemlerine aynı hassasiyeti gösterebiliyor muyuz? Onların Atatürk'e olan düşmanlıklarını da aynı hınçla kınayabiliyor muyuz? Bu soruyu sormamızın nedeni, Aydınlar Ocağı adlı AP-MHP kırması örgütün Kültür Bakanlığı'nın desteğiyle yaptığı seminerde olup bitenlerdir.

Evet, herkesin kınadığı yobazlar Atatürk düşmanı, Cumhuriyet düşmanıdır. Peki ya, Kemalist devrimi "sapık muasırlaşma anlayışı" olarak niteleyen Aydınlar Ocağı mensupları, Atatürk'ten yana mıdır? Bu tür gerici faaliyetleri tüm gücüyle destekleyen, çıkardığı resmi dergide Atatürk devrimlerine dil uzatan Kültür Bakanlığı ve özellikle bu bakanlığın MHP yanlısı müsteşarı Atatürk'ü savunabilir mi?

Türkiye'de çağdışı olanların yanında çağdaş Atatürk düşmanları da vardır. Tarihte kalmış kişileri Atatürk'e seçenek olarak göstermeye çalışan, Atatürk'ün savaş açtığı "pan-türkizm" ve "pan-turanizm"i savunan, Alpaslan Türkeş bunlardan biridir. Atatürk düşmanlığının zirveye çıktığı 1950-60 dönemini yeniden yaşatmak çabaları içindeki Demirel'in de Atatürk'ü yürekten savunduğunu söylemek oldukça güçtür. Tabii, CHP yönetimine gelme mücadelesi sırasında Atatürk devrimlerinden "reddi miras" ettiğini söyleyen Ecevit için de söylenecek şeyler vardır.

Kemalist devrim, yurdu emperyalizmin boyunduruğundan kurtarmış ve Atatürk'ün deyimiyle "600 yıl milletin iktidarını gaspeden" bir hanedanı yıkmıştır. Bu anlamda Atatürk'ü savunmak yenilikten, ilerilikten yana olmak tutsaklığa, geriliğe karşı olmaktır. Ülkenin bağımsızlığına tutkun olmayan her türlü akımın, sonunda şu veya bu derecede Atatürk'e karşı çıkması da bundandır. İstiklal Marşı'na, milli bayramlara, kendi gücümüzle gerçekleştirdiğimiz bağımsızlık savaşına saldırılar yönelten TKP'nin tutumu da bundan ileri gelmiyor mu?

Bugün, bazı çağdışı kafalar TV yayını sırasında, 45 milyonun gözü önünde Atatürk'e dil uzatabiliyorsa, bunun nedenini bu yobazların sapıklığında değil, çağdaş Atatürk düşmanlarında ve onların dümen suyunda gidenlerde aramak gerekir.

bu köşeden...

Nasıl bir sendika Nasıl bir sendikacılık

Hüseyin Karanlık

1 Mayıs nedeniyle Türkiye işçi hareketinin bugünkü durumuyla ilgili olarak bir değerlendirme yapmış ve şu sonuca varmıştık:

"Sıkıntılı bir dönem yaşanıyor. Ama bu sıkıntı aynı zamanda yeni bir atılım, yeni çözüm yolları için dayanılmaz bir arzu yaratmış, işçi sınıfının tecrübe birikimi olgunlaşmış, yeni önder nüveler şekillenmiş, yeni bir atılımın üzerinde yükselebileceği ilk mevziler doğmuştur."

Bu koşullar, sendikal alanda mücadeleyi daha üst düzeye yükseltecek çığırın açılmasında oldukça güçlü bir temeli ifade etmektedir. Ancak güçlü bir temelin varlığı başlı başına yeterli değildir. Bu temel üzerinde yükselecek mücadelenin kendine özgü ihtiyaçları ve sorunları da vardır. En önemli soru, şu noktada düğümlenmektedir.

Nasıl bir sendika? Nasıl bir sendikacılık anlayışı?

Her şeyden önce bu soruya açık, kesin, net bir cevap verilmelidir. Çünkü bugün işçilerin kafasını en fazla meşgul eden mesele budur. İşçiler bunca tecrübeden, bunca aldatılmadan sonra her bayrak açanın ardından koşmuyorlar artık. Araştırıyor, yokluyor, sınıyor. Hayat onlara kesinlikle ihtiyatlı olmayı öğretmiştir.

Kanımızca, bir işçi örgütünün günümüz işçi sınıfının ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için şu niteliklere sahip olması gerekir:

Birincisi: Yurtsever, ilerici, demokratik bir dünya görüşünün rehberliği. İçtenlikle ve tutarlı bir şekilde uygulanan sendika içi demokrasi.

İkincisi : Güçlü bir propaganda faaliyetini yürütebilecek düşünce kapasitesi ve bunu hayata geçirecek propaganda cihazı. Ayrıca gerçekci ve pratik bir eğitim kurumu.

Üçüncüsü: Çeşitli zorbalık gruplarının saldırılarını püskürtebilecek bir militan güç ve kitleyi seferber edebilme yeteneği.

Dördüncüsü: Ne maceracılığa, ne de pasifizme düşmeyecek ihtiyatlı, esnek ve cesur bir eylem çizgisi anlayışı.

Beşincisi: Olayların akışına ve gelişmelere ayak uydurabilecek canlı, enerjik bir çalışma tarzı.

Altıncısı: Kitlelere güvenmek, onlara hizmet etme ruhu ve en geniş birliği savunma bakış açısı.

Birbirine sıkı sıkıya bağlı olan, biri eksikse diğerlerinin de güdük kalacağı, bu nitelikler yoksa, bir işçi örgütünün kalıcı başarılar sağlaması olanaksızdır.

Örneğin birinci madddeyi ele alalım. Yurtsever, ilerici, demokratik bir dünya görüşü, yani çağdaş bir ideoloji yoksa gerçekçi bir tahlil yeteneği de yok demektir. Toplumu, olayları hitap edilen kitleyi anlamak ve değişmeye ayak uydurmak daha baştan güçleşir. Örgüt genel bir perspektiften yoksun kalır. Uzun vadeli, berrak ve uygulanabilir sendikal siyasetler geliştiremez. Bunlar olmayınca doğru ve istikrarlı örgütlenme politikası, propaganda politikası, toplu pazarlık ve müzakere politikası, mafi politika, kadro politikası vb. inşa edilemez. Her konuda "günübirlik" çalışma anlayışı kendini hakim kılar. Günübirlik çalışma demek, her somut durumda ne yapılacak, nasıl yapılacak, çeşitli mücadele biçim ve yöntemleri tek bir hedefe nasıl teksif edilecek konularında tereddüde düşmek demektir. Uzun ve kısa vadede kim karşıya alınacak, kim kazanılacak, kime nasıl davranılacak soruları karşısında ikircikli kalmak demektir. O zaman da insiyatif hep başkalarında olur, siz olaylara ve başkalarına değil, olaylar ve başkaları size yön verir. Bu da haliyle bir süre sonra silinip gitmek demektir. Ya da gerici anti-komünist ideolojilerden medet ummak noktasına düşülür ki bu da,Türkiye halkının ve kamuoyunun yıllar süren mücadeleler sonucu geldiği düzeyin hiç anlaşılmadığını gösterir ve davayı daha baştan kaybetmek demektir. Abdullah Baştürk ve ekibinin bir kaç yıldır Moskovacı TKP karşısında düştüğü acz ve bugün geldiği nokta her iki durum için de canlı bir örnektir. Başka örnekler de var.

Yine örneğin, yukarda sıraladığımız maddelerden ikincisini ele alalım. Güçlü, canlı, doyurucu bir propaganda faaliyeti yürütülemiyorsa, geniş kitlelere seslenilemiyor demektir. Siz seslenip etkileyemiyorsanız, karşıtlarınızın aynı şeyi yapmasına meydanı açmış olursunuz. Artık işçi sınıfı gözünü açtı. Olayları, siyasal gelişmeleri, ülkedeki ve dünyadaki olup bitenleri adım adım izliyor. Toplumumuz özellikle 1960'dan bu yana büyük ölçüde siyasileşti. Bir kaç açıkgöz kafadar grubunun geniş kitleler dışında sendikacılık ve siyasetçilik oynadığı dönemler çoktandır geride kaldı.

"Hemşerilik", bölgecilik, mezhepcilik ya da küçük menfaat bağlarıyla dar klikler kurup gizli kapaklı oyunlarla hakimiyet sürdürebilmek de artık tarihe karışıyor. Kısacası kamuoyu yaratma gücünüz yoksa, dişe dokunur bir iş başarmanız mümkün değildir.

Eğitim yapmak da zorunludur. Aksi halde kadro yetiştirilemez. Örgütün kendi görüş ve ilkeleriyle cihazlandırılmış kadroları olmazsa başkalarının kendi görüş ve ilkeleriyle eğittiği kişilerle nasıl başa çıkacağım diye uğraşır durursun.

Üçüncü madde için de öyle. Militan bir güce sahip olmak ya da tabandaki en uyanık ve gözüpek kesimlerle bunu oluşturabilme yeteneği zorunludur. Aksi halde her şeyiniz iyi mükemmel olsa da bir avuç başıboş takımdan oluşan zorba gruplarla başedemezsiniz.. Fiili kuvvet – ne yazık ki – toplumumuzun her alanında neredeyse kural haline gelmiştir.

Diğer maddeler için de benzer mantık sürdürülebilir.

Bütün bunlar temel ihtiyaçlardır. Bunlar çözülürse diğer teknik ve pratik sorunların (Hukuki bilgiler, maddi olanak, pratik iş becerisi vb) çözümü zaten kolaylaşır.

Sonuç olarak günümüzün temel meselesi, sınıfın neye ihtiyaç duyduğu konusunda berrak bir görüşe ulaşmak ve bu ihtiyacı karşılamaya azmetmektir. Geriye önemli bir sorun olarak öncü kadronun ortaya çıkıp birleşmesi kalır ki ilk sorun düzgün çözülürse bunun da zor olmayacağı görülür. Çünkü oldukça zengin ve karmaşık mücadeleler içinde pişen Türkiye sendikacılık hareketinde çok sayıda yeterli ve yetenekli kadro zaten vardır. Yeter ki anlayışlar berraklaşsın.

Türkiye İşçi Köylü Partisi

19 Mayıs Bağımsızlık ve Birlik Toplantısı

KONUŞMACI

Doğu Perinçek

Silifke ve Darboğaz folklor ekibi

Ozanlar Koro ve şiirler

YER: Görgün Doğan Salonu Merkez PTT yanı.
SAAT: 15.00

Tüm halkımız toplantıya davetlidir. Davetiyeler TİKP il binasından sağlanır.

TİKP Adana İl Örgütü

M.Kemal bugün saat 16.30' da 23 kişilik karargahıyla Samsun' a doğru yola çıktı

İzmir'in işgali nedeniyle halk milli yas ilan etti

- Fransız gazetelerinin başlıkları: "Türkiye'nin parçalanışı", "Hasta adamın cenaze töreni"...
- İngiliz Yüksek Komiseri "savaş yasalarını" çiğneyen Türk subaylarının kendilerine teslim edilmesini isterken, Damat Ferit, subayları İngilizlerle birlikte yargılamayı önerdi
- Yurdun her yanında İzmir' in işgalini protesto mitingleri yapılıyor...

16 MAYIS 1919 CUMA

Yunanlıların İzmir'deki vahşeti devam ediyor. İşgal kuvvetleri Seferihisar'a da girdiler. Urla'da Türlere baskı ve hakaret yapıldı. Yaklaşan işgal tehlikesine karşı Urla'da, 173. alayın silah deposunu basan halk, Yarbay Kasım'ın kurduğu direniş örgütüne katıldı.

Genel savaşta kurulan yaygın telgraf şebekesinin sağladığı kolaylıkla İzmir'in işgal edildiği haberi bütün yurtta yayılmaya devam ediyor. Türkiye çapında tansiyon görülmemiş düzeye yükseldi. Denizli hükümet binası önünde yapılan büyük mitingde Müftü Ahmet Hulusi Efendi, heyecanlı bir konuşma yaparak halkı silahlı direnmeye çağırdı. Kastamonu ve ilçelerinde yapılan mitinglerde milli yas ilan edildi. Tavas, Bayramiç ve Seydişehir de mitingler yapıldı. "Bütün kasaba ve köyler halkı, malca ve bedence her türlü fedakarlığa hazırdır" dendi. İşgal, İngilizlerin İstanbul yüksek komiserine gönderilen telgraflarla da protesto ediliyor. Yüksek komiser vekili Webb, Londra'ya "Hadsiz hesapsız telgraflar alıyorum. Kamuoyu her yanda galeyana gelmiş görünüyor" diye bildirdi.

Zor durumda kalan Damat Ferit, Padişah'a istifasını sunduysa da Vahdettin'in "hatırını kıramıyarak" yeni hükümeti kurma görevini üzerine aldı. Görev kabul etmek istemiyenlere "Padişahımızı yalnız bırakmıyalım" dedi.

Genelkurmay Başkanı Cevat Paşa dün İzmir'de 2000 askerin kışlaya hapsedilip, hiç bir direnme olmaksızın Yunanlılara teslim edilmesinden çıkardığı dersle Ordu'ya bir bildirim yayınladı. "Birliklerimiz yerlerini terketmesinler, bir olup bitti halindesilahlardan tecrit edilmeleri için silahlarıyla birlikte toplu, disiplinli dursunlar" dedi.

Fransa'nın büyük gazetelerinin başlıkları: "Türkiye'nin parçalanışı", "Türk İmparatorluğu ömrünü doldurdu", "Hasta Adam'ın cenaze töreni!.." İngiliz kabinesine Bakan Balfor'un verdiği muhtırada Sultan'ın Konya veya Bursa'da oturması gerektiği bildirildi. İngiliz yüksek komiseri İstanbul hükümetine verdiği notada, "Savaş yasalarıyla törelerini çiğnemiş" Türk subaylarının kendilerine teslim edilmesinde direttiklerini bildirdi. Damat Ferit, adı geçen subayları İngilizlerle birlikte İstanbul'da yargılamayı önermişti...

Mustafa Kemal, Padişah'ın Cuma Selamlığından sonra saat 16.30'da, 23 kişilik karargahıyla İstanbul'dan Samsun'a hareket etti. Rauf Orbay, onu tedbirli olması için uyardı.

17 MAYIS 1919 CUMARTESİ

Emperyalistlerin işgal yarışı devam ediyor. Yunanlılar Urla ve Çeşme'yi İtalyanlar Söke'yi işgal ettiler. İtalyan komutan, halkı toplıyarak "Biz buraya Sultan'ın emriyle geldik, sizi zorla değil, kalple fethedeceğiz" dedi. 100 kişilik bir İngiliz birliği de Samsun'a çıktı. Venizelos, Yunan işgal komutanına "Aydın İtalyanlardan önce işgal edilmeli!" emrini verdi.

İşgali yurdun diğer yerlerinden daha geç öğrenen İstanbul halkı derinden sarsıldı. Üniversitenin 4 bin öğrencisi, Konferans salonunda toplanarak derslere girmeme kararı aldı. İşgal haberini verirken sansür kurallarına dikkat etmediği gerekçesiyle Yeni Gazete ve Tasvir 24 saat süre için kapatıldı. Bütün gazeteler İstanbul'da milli yas ilan etti. Hürriyet ve İtilaf Partisi bile, protestoya katılmak zorunda kalıyor. Partinin genel Merkezi toplanarak, öbür partilerle cephe birliği yapmaya karar verdi. Alemdar'da Refi Cevat ise tepkileri yumuşatmaya çalışıyor: "Yunanlılar İzmir'i İtilaf devletlerinin yardımcı kuvveti olarak işgal ettiler. İzmir'den ümit kesmeye lüzum yoktur..."

Babaeski, Gördes, Burdur, Ezine, Ödemiş, Bursa, Kalecik, Keskin, Konya, Beyşehir, Kırklareli, Nevşehir, Kastamonu'dan çekilen tellerde ve Giresun'da yapılan mitingde işgal sert bir biçimde kınandı. Giresun mitinginden sonra Padişah'a çekilen telgrafta "Sıra bize geliyor. İpte değil sünğüde can vermeye hazırız" dendi. Eskişehir, Çal, Denizli, Aydın, Kütahya'da yapılan mitinglerde konuşmacılar, vakit geçirmeden silahlı teşkilata geçilmesi gerektiğini bildirdiler. Balıkesir halkı da 40 kişilik İlhakı Red Kurulu seçti.

Amerikan'ın İstanbul Komiseri Ravndal, Washington'a çektiği telgrafta, Bandırma, İzmir, Fethiye bölgesindeki memurlardan, Yunan ve İtalyan çıkarmaları iddialarıyla telgraflar alıyorum. Gene de İzmir konusunda Barış Konferansı kararı fazla kan akmadan uygulanmışa benziyor" dedi.

Müttefiklerin Paris'teki Yüksek Konseyinde, Hint Müslümanlarının temsilcileri, Anadolu ve Trakya'nın Türlerden alınacağı haberinin Hindistan'da büyük yankılar yarattığını, bu halde büyük tehlikeler doğacağını söylediler. İngiliz Kabinesindeki Hindistan bakanı da aynı görüşte. Bunun üzerine İngiliz Başbakanı, Fransız, İtalyan ve ABD temsilcilerine İstanbul'un Türklere bağışlanmasını önerdi...

Nazım Paşa Savaş divanında İttihatçıların yargılanmasına devam ediliyor. Bugün sorgusu yapılan Ziya Gökalp, Ermeni kırımı konusunda "Bizi arkadan vurdular, biz de vurduk!" dedi. Mahkeme İngilizlerin baskısıyla kurulmuş bulunuyor. İngiltere Türkiye'yi parçalamak için azınlıkları kullanmak istiyor ve onları himaye ettiği propagandasını yapıyor.

(Devam edecek)

Çarşı pazarda bu hafta

Bu hafta bakla fiyatları yarı yarıya düştü.

Pazarda fiyatlar geçen haftaya göre daha ucuz

AYTEN ERBAY

Her ne kadar kuru soğan fiyatları 100 liradan, domateş 60 liradan aşağı düşmemiş olsa da bu hafta pazarda çeşitli sebze ve veyva fiyatlarında bir ucuzlama görüldü. Geçen haftaya göre taze fasulye ve bakla fiyatları hemen hemen yarı yarıya düştü.

Bir hafta öncesine kadar 150 liranın üstünde satılan taze fasulye bu hafta 30 liraya kadar satıldı. 40 lira olan bakla ise 20 liraya düştü.

Okmeydanı'ndaki semt pazarında konuştuğumuz pazarcılar, fiyatlardaki düşüşü şöyle izah ettiler:

"Bu hafta bakla ve fasulyenin ucuzlamasının nedeni, havaların yağışlı olması. Biz de artık en ucuz malı getiriyoruz. Çünkü fiyatların yüksekliğinden kimse bir şey alamıyor. Halk tükendi, bitti."

İstanbul'da sebze ve meyve fiyatları

SEBZELER	HAL	MANAV	MİGROS	PAZAR
Domates	40-90	100	90	60
Biber	80-130	200	120	100
Patlıcan	120-270	250	220	250
Fasulye	50-80	100	80	30
Bakla	15-35	30	30	20
Ispanak	10-25	35	20	20
Kabak	20-50	40	45	35
Bezelye	20-30	35	40	25
Semizotu	20-40	60	65	40
Taze Soğan	50-70	60	50	50
Kuru soğan	——	120	95	100
Salatalık	7-7,5	20	8,5	10
Marul	10-30	40	30	15
Turp	18-30	40	9	10
MEYVELER:				
Starking elma	20-45	50	40	30
Golden elma	25-50	50	40	15
Portakal	35-55	60	55	50
Erik	50-150	200	120	60
Malta eriği	70-200	200	120	60
Çilek	60-170	50 (250gr)	35	30
Kiraz	100-200	250	——	160
Greyfurt	25-40	40	30	30

Kiraz çıktı ama yanına yaklaşılmıyor

Haftanın meyvası manavda 250, pazarda 160 liraya satılan kiraz. Kirazın çıkmasıyla manavlar daha çok renklendi. Ama artık bu renklilik eskisi kadar herkesin dikkatini çekmiyor. Çünkü fiyatını görenler, özellikle çocuklu vatandaşlar on metre uzağından geçiyorlar.

GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI KADIKÖY 2. İCRA MEMURLUĞUNDAN 980/396 T.

Mahcuz olup satılmasına karar verilen Kadıköy Göztepe mahallesi 103 pafta, 412 ada ve 11 parsel sayılı gayrimenkulün 1/3 hissesi Kadıköy ikinci icra dairesi satış mahallinde satılacaktır.

İMAR DURUMU: İstanbul belediyesi imar müdürlüğünün 20/2/980 tarih ve 3372 sayılı imar durumunda, söz konusu 11 sayılı parsele, iskan sahasında, ayrık inşaat nizamında, %25 bina sahası emsali 1.8 inşaat sahası emsali, serbest bina yüksekliğiençok 20 metre bina derinliği en az 5 metre, ön bahçe mesafesi, enaz 4 der metre yan ve arka bahçe mesafeleri ile kot alınacak, not gibi ve çatıkatı yapılamaz kayıtları ile imar durumu verilmiştir.

EVSAFI: Söz konusu gayrimenku Kadıköy Göztepe mahallesi Çiftehavuzlarda Papatyalı sokağında Mahallenin 38 kapıtaj nolu önde bir bodrum, bir zemin, üç normal katlı betonarme karkas sistemde inşaa edilmiş bina ile arkada bir zemin, bir normal katlı kagir ikinci binalardır. Öndeki binaya yan taraftan girilmektedir. Zemin katta birbirinin aynı yapılışta iki daire bulunup daireler bir antre, tezgah altı üstü dolaplı mutfak, zemini ahşap parke ile kaplı teraslı salon, küvetli, kloozetli, ayaklı lavabolu banyo, üç yatak odası ve alaturka WC mahalleri yapılışmadırlar. Birinci ve ikinci normal katlardaki dairelerde zemin kattaki daireler yapılışında olup üçüncü normal kat tek daire yapılışındadır. Ön cephedeki bina kalarüferli olup haftada iki gün sıcak suludur. Arka cephedeki binanın zemin katındaki daire ile birinci normal katındaki daire aynı yapılışta bulunup bir salon, üç oda, mutfak ve banyo mahallerinden ibarettir. Bu dairelerde mutfak, tezgah altı üstü dolaplı, banyoda küvet, kloozet, lavabo ve termesifon bulunmaktadır. Bu bina kalarüfersiz olup su ve elektriği bulunmaktadır.

Kıymeti gayrimenkulların tamamına 15.000.000 lira, satılacak olan 1/3 hisseye 5.000.000 lira bilirkişice kıymet takdir edilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI:

1– Satış 23/6/1980 pazartesi günü saat 14.00 den 14.30' a kadar Kadıköy 2nici icra dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin %75ni ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 4/7/1980 Cuma günü Kadıköy 2ci İcra dairesinde saat 14.00 14.30 da ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.

2– Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin %10u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellaliye resmi ihale pulu, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3– İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır; aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4– Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133 maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve %10 faizden alıcı vekefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5– Şartname, ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6– Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 980-346 Talimat sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilan olunur.

(Basın: 3629-534)

İlan
İstanbul 5'nci İcra Memurluğundan
980/104

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 1.000.000 lira kıymetinde 1 adet 85 cm.lik rotamak A.Ş. imalatı rotasyon makinasının açık artırması 23/5/980 günü saat 16.30-16.45 arası Dördüncü levent sultan selim caddesi No:2-8'de yapılacaktır. O gün verilecek bedel muhammen kıymetinin %75'ni bulmadığı takdirde 26/5/980 günü aynı mahal ve saatte ikinci satışı yapılarakençok pey sürene ihale edileceği, ihale karar pulu ve dellaliyenin alıcıya ait bulunduğu ilan olunur.

(Basın:3639-538)

Menkul Satış İlanı
İstanbul 4. İcra Memurluğundan
Dosya No: 980/1448

Mahcuz olup satılmasına karar verilen (80.000) lira kıymetinde 64 00 98 nolu telefonun intifa hakkının birinci açık artırması 21.5.980 günü saat 12.00-12.15 arasında İst. 4. İcra Memurluğunda yapılacaktır. O gün mahcuza verilen muhammen değerin %75'ni bulmadığı taktirde ikinci satışı 22.5.980 günü aynı yer ve saatte yapılarak en çok artırana peşin para ile satılacaktır. İhale karar pulu ile dellaliye resmi alıcıya aittir almak isteyenlerin satış mahallinde hazır bulunmaları ilan olunur.

(Basın:3609-535)

İLAN
İSTANBUL 4. ASLİYE HUKUK H.LİĞİ
979/613

Davacı Fikret Sertoğlu Vekili av. Mehmet Emin Turanlı tarafından davalı Hacca Sertoğlu aleyhine açılan boşanma davasında.

Beşiktaş Dikilitaş karakış sokak. karadeniz apt. 31/12 de bulunan Davalı Hacca Sertoğlu adresinde bulunmadığından gıyap kararının tebliği kararlı olduğundan, duruşmanın atılı bulunduğu 11/6/980 günü saat 11.30 da duruşma da hazır bulunmanız gelmediğiniz takdirde gıyabınızda duruşmaya devam olunacağından, gıyap kararı tarafınıza ilanen tebliğ olunur.

(Basın: 3602-537)

İlan
İstanbul 5'nci İcra Memurluğundan
980/105

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 1.000.000 lira kıymetinde 1 adet 85 bm.lik rotamak A.Ş. imalatı rotasyon makinasının açık artırması 23/5/980 günü saat 16.45-17.00 arası Dördüncü levent sultan selim caddesi No:2-8'de yapılacaktır.

O gün verilecek bedel muhammen kıymetinin %75'ni bulmadığı takdirde 26/5/980 günü aynı mahal ve saatte ikinci satışı yapılarakençok pey sürene ihale edileceği, ihale karar pulu ve dellaliyenin alıcıya ait bulunduğu ilan olunur

(Basın: 3640-539)

PAZARDAN PAZARA

Aydoğan Büyüközden

Bir 19 Mayıs sabahının hatırlattıkları...

Yarın 19 Mayıs... 61 yıl önce bugün köhne Bandırma vapurunun güvertesinde ufukta Samsun'un görünmesini bekleyen Mustafa Kemal ne düşünüyordu? O günleri yaşamadık ama, 19 Mayıs sabahı Atatürk'ü ve Türkiye'yi bekleyen sorunların bugün toplumumuzun önündeki güçlüklerden daha çetin olduğu şüphe götürmez. Atatürk'ün önünde kara bir tablo vardı. İzmir işgal edilmişti. Sömürgeci ordular Anadolu'nun bağrına hançerlerini dayamışlardı. O güne kadar yurdumuzun kaderine hükmetmiş kişiler ya zillet içinde sömürgecilere boyun eğmişler ya da çıkışsızlık ve umutsuzluk içinde İngiliz himayesi, Amerikan mandasını konuşur olmuşlardı. Ama bir ışık da vardı. Anadolu'da meydanlarda köleliğe başkaldıranlar vardı. Silahını alıp dağda ateş yakanlar vardı. Toplanıp Kuvay-i Milliye kuranlar vardı.

Mustafa Kemal düşünüyordu. Mandacılık kölelik olur mu? Ve hemen cevap veriyordu: "Bir millet esir yaşamaktansa mahvolsun evladır"... Kafasında sorun açılıyor ve bir fikir bütün haşmetiyle şekilleniyordu, "Binaenaleyh ya istiklal ya ölüm"...

İşte o zaman önemli olan bu cesareti gösterebilmektir. Atatürk bu büyük cesareti nasıl göstermiştir?

O, yurdun bu hale gelmesinin sebeplerini araştırıyor ve şu sonuca varıyordu:

"İleri gelen devlet adamlarının zihinleri tamamen bozulmuştur. Artık durumu düzeltmek için hayat bulmak için, insan olmak için mutlaka Avrupadan öğüt almak, bütün işlerini Avrupanın isteklerine göre düzenlemek gibi bir takım düşünceler geçerlik kazandı. Halbuki hangi bağımsızlık vardır ki yabancıların öğütleriyle yabancıların planlarıyla yükselebilsin? Tarih böyle bir olay kaydetmemiştir...

"Efendiler bu çöküş başlangıçta acz ile korku ile başlamıştır. Aciz ve korkak insanlar herhangi bir felaket karşısında milletin de hareketsizliğe sürüklenmesine ve bir kenara çekilip kalmasına yol açarlar. Acz ve duraksamada öylesine ileri giderler ki sanki kendi kendilerini alçaltırlar."

Acizlerin, korkakların ve dünyanın en güçlü devletlerinin karşısında dimdik ayakta dururken Atatürk neye güveniyordu? Millet diyordu Atatürk, birinci silah "hayatı ve bağımsızlığı için milletin kalp ve vicdanında görülen arzu ve emellerin gerçekleşmesindeki sağlamlık ve kuvvettir" diyordu.

Atatürk'ün ikinci silahı özgürlük ve bağımsızlık için ölümü göze almış milletin temsilcileriydi. Milletin kalbinin atışlarının birleştiği Meclisti.

Atatürk bir başka şeye daha güveniyordu; Geleceğe... Geleceğin ışıklı dünyasına.

Sömürgecilerin o gün güçlü olan sürgülerini görüp dizlerinin bağı çözülen ve en sonunda zillet içinde boyun eğenlere karşı Atatürk yıllar sonrasına bakıyor ve şunları söylüyordu:

"Şimdi doğacak olan güneşe bakınız. Bugün günün ağardığını nasıl görüyorsam, ulusların uyanışlarını da öyle görüyorum... Bu milletler bütün güçlüklere ve büyük manilere rağmen mutlaka muzaffer olacaklardır. Müstemlekecilik ve emperyalizm yeryüzünden yok olacak..."

Bizler 61 yıl öncesinin karanlık günlerini yaşamadık. Ama yıllar sonra "kurtuluşu ve insanlığı bu sefer Amerika'da arıyanlara" karşı "Bağımsız Türkiye" diye bağırırken, Rus filoları karşısında yürürken hiç kuşku duymuyorum ki o zor günlerde silaha sarılmak cesaretini gösteren babalarımızla, analarımızla aynı duyguları taşıyorduk.

Bir de bugün Türkiye'yi yönetenler ve yönetmeye talip olanlar var. Bunların bir kısmı o zor günleri yaşamadı, ama kanlarını akıtarak bizlere özgür bir yurt bırakanların miraslarına kondular.

Bugünlerde özgürlükleri ve demokrasiyi 30 yıl öncesinin 14 Mayıs'ında arayanlar çoktan Atatürk'ü ve 19 Mayıs Türkiyesini unutmuştur.

Ama bizler unutmadık. Türkiye'nin devrimcileri şimdi 61 yıl öncesinin sesiyle aynı cesaretle aciz ve korkakların karşısına dikiliyor ve kimsenin şüphesi olmasın ki Türkiye bu zor günlerden bu cesur sesin etrafında birleşerek çıkacaktır.

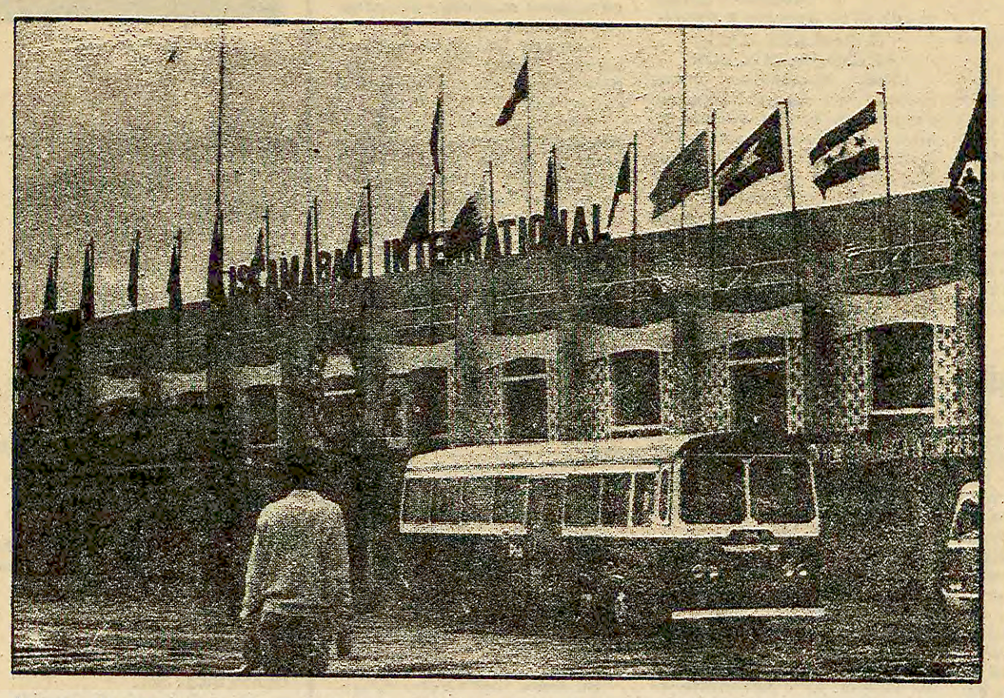

İslamabad'da Konferansın yapıldığı binanın önünde İslam ülkelerinin bayrakları gözüküyor. (soldan üçüncü Türkiye bayrağı)

İslam Konferansının gündeminde iki önemli sorun var:

Afganistan ve Ortadoğu

■ Son İslam Konferansı Sovyetleri açıkça kınamıştı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İslamabad'da 11. kez bir araya gelen İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları bundan önce 27 Ocak 1980'de, yine İslamabad'da bir araya gelmişlerdi. Bu tarihte İslam ülkeleri Dışişleri Bakanları, ilk kez olağanüstü bir toplantıda bir araya geliyorlardı. Örgütün 42 üyesinden 36'sının katıldığı bu Konferans, özel bir amaçla toplandı. Bu Sovyet birliklerinin Afganistan'ı işgal etmesiydi.

1. Olağanüstü İslam Konferansının başka bir anlamı daha vardı. Bu, Sovyet müdahalesinin çok açık bir şekilde kınandığı ilk uluslararası forum oluyordu. Konferans hiç bir tereddüte yer vermeyecek biçimde Sovyet birliklerinin Afganistan topraklarından kayıtsız şartsız çekilmesini istedi. Ayrıca Konferanstan sonra yayınlanan bildiride Bloksuzlar da Afganistan'ın işgalini kınamaya çağrıldı.

Öte yandan İslam Konferansının toplandığı günlerde Afganistan'da mücadele eden 6 örgüt "Afganistan'ın Kurtuluşu İçin İslam İttifakı"nda bir araya geldiler. Bu Konferansa katılanlar için güzel bir sürpriz oldu. (Daha sonra Hizb-i İslami Örgütü, İttifaktan ayrıldı)

İslam Ülkeleri 1. Olağanüstü Konferansında ayrıca, Camp David Anlaşmaları, Mısır'ın tutumu ve İsrail'in Güney Lübnan'a saldırıları kınandı.

Türkiye başlangıçta Konferans kararlarının hazırlanmasında oldukça aktif bir rol oynadı. Ancak daha sonra Konferans kararlarına bazı "rezervler" kondu. Nitekim, Konferans kararlarına rağmen Türkiye Afganistan'la diplomatik ilişkilerini kesmedi ve Mısır'a karşı sert bir tavır almadı.

SOVYETLERİN AVRUPA'YA YÖNELİK TEHDİTLERİ ARTARKEN

Dünya durumu 1914'e mi yoksa 1938'e mi benziyor?

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsviçre'de yayınlanan "Neue Züricher Zeitung" gazetesi Rusya'nın Avrupa üzerindeki yeni politikası ve Avrupa'da bugünkü dünya durumunun 1914 ya da 1938'e mi daha fazla benzediği tartışmaları üzerine bir yorum yayınladı. Yorumu kısaltarak sunuyoruz.

Afganistan'daki rejimin korunması ve sağlamlaştırmasından sonra bir barış taarruzuna geçmesi beklenirken, Moskova'nın, ABD'nin Avrupa'daki müttefiklerini hedef olan bir yıldırma kampanyası başlatmak istediği görülüyor. Birkaç gün önce Dışişleri Bakanı Gromiko Paris'te, Afganistan'ın yan bir mesele olduğunu vurguladı. Dünya barışı orda tehdit edilmiyordu aksine bu tehdit NATO'nun, taktik nükleer silahların yerleştirilmesi kararı aldığı Avrupa'da çok daha fazlaydı. Aynı konu son zamanlarda Kremlin'in hoparlörleri tarafından Avrupa'nın çeşitli yerlerinde tekrarlanıyor. Avrupa sürekli olarak ağır ifadelerle uyarılıyor, Carter yönetimindeki Amerikan hükümetinin gittikçe daha tehlikeli bir hale gelen savaş politikasının yardımcısı ve tutsağı olmaması isteniyor, aksi taktirde bizzat kendisinin Sovyetler Birliği'nin atomik cevabının hedefi haline geleceği belirtiliyor.

Kremlin Avrupa'ya bu ikna mesajlarını yollarken, herhalde, Batı ittifakında Amerikan yönetimine karşı varolan açık güvensizlikten anti-Amerikan havadan ve savaş korkusundan da güç alıyor.

Avrupa'nın psikolojik baskıya müsait olduğu, Avrupa hükümetlerinin İran'a karşı ekonomik ambargo meselesinde gösterdikleri gerekçelerden de anlaşılıyordu. İşbirliği reddedildikten ve Afganistan krizi sırasında kendi kararlarını açıklamada uzun süre tereddüt ettikten sonra, İran'a karşı eylemler birdenbire acil olarak ilan ediliyordu Gerekçe ise, bu önemlerin yararsızlığının ortaya çıkmış olmasına rağmen, bunun başkan Carter'in İran'a karşı askeri önlemler almasını ve dünya barışının ciddi biçimde bozulmasını önleyeceği şeklindeydi.

Başbakan Schmidt Amerika'nın bir güç gösterisinden korktuğunu belirtirken dünyanın durumunun 1914'e benzediğini ve hiç kimsenin yeterli çabayla önlemeye çalışmadığı büyük çapta bir çatışmaya gittiğini söyledi.

Alman Başbakanı bu görüşleri öne sürerken Alman asıllı bir Amerikan profesörünün görüşlerine dayanıyordu. Bu profesör tarihsel örnek olarak 1938'lerden çok 1914'lerin dersleri ile ilgilenilmesi gerektiğini söylüyor. Bu görüşe göre eğer ittifak sistemleri çatışmaların önlenmesi için sürekli ve aktif bir çaba göstermezlerse, büyük çapta kapışmaların ortaya çıkışına seyirci kalma durumuna düşüyorlar. Bu görüş, Almanya'nın Birinci Dünya Savaşı dönemindeki hiç de pasif seyirci gibi olmayan durumunu masum göstermesinin yanısıra, Schmidt'in bu tezleri benimsemesi, iki süper devlet karşısında tarafsız bir durum almak istediği ve her iki gücün de dünya barışı için eşit derecede tehlikeli olduğunu savunduğu sanısını doğuruyor.

Sovyetlerin silahlanma politikası ve Afganistan'ın işgali ile dünya barışını tehdit etmesi ve Batı demokrasilerinin buna karşı anında tepki göstermemesi ve tehditin ölçüsü üzerinde görüş birliğine varamaması, kuşkusuz 1914'lerden çok 1938'lere benziyor. 1914'lerde güçler, ittifak sorumlulukları ve takvimlerine sıkıntı tabii oluyordu. Çabuk kararların alınabileceği hayali, genelkurmaylarda hakimdi.

Schmidt'in çizdiği tablo daha çok seçim kampanyası ile açıklanabilir. Schmidt herhalde seçmenlere daha iyi bir Willy Brandt olduğunu kanıtlamaya çalışıyor. Ama bu mesajı, sadece Alman seçmenler tarafından almadı, bunun hemen ardından Moskova'dan bir davetiye geldi. Davetiyede Başbakanın önceden belirlenmiş olan Rusya gezisini, bu yaz başına alması öneriliyordu.

Schmidt, bugünkü dünya şartlarının bir Moskova seyahatinin taşıdığı tehlikelerin herhalde farkındadır. Batı ittifakındaki karşılıklı güven rahatlıkla parçalanabilir ve tecrite yönelik bir Amerikancı eğilime güç katabilir. Eğer Alman Başbakanı, Doğu-Batı gerilim alanında, orta adamı rolünü oynamaya kalkışırsa. Alman seçimlerine dört ay kala böyle bir tehlike belirir. Schmidt'in kendi partisi içinde bugünkü dünya durumunun başaşağı çevrilmiş bir tablosunu benimsemek eğilimi güçleniyor. Amerika tehlikeli bir savaş kışkırtıcısı Rusya ise denge koruyucusu olarak görülüyor.

Bu atmosfer içinde Carter'in, Sovyetler Birliği'ne Afganistan'a tecavüzünün bedelini hissettirme çağrısı, soğuk savaşın bir aracı şekline dönüşüyor ve bloksuz bir ülkedeki işgal sona erene kadar görüşmeleri reddetmesi, gerilimin artırılması olarak görülüyor.

HALKLARIN DÜNYASI

Çiğdem Kömürcüoğlu

Sovyetlerin barış aldatmacası

Sovyet yöneticileri, uluslararası ortamın olgunlaştığına ve ellerinde yeterli kart toplandığına karar vermiş olmalılar ki Afganistan'ın işgalini meşrulaştırmaya yönelik sahte barış kampanyalarına yeniden hız verdiler.

Babrak Karmal'ın İran ve Pakistan'a yaptığı çağrının henüz mürekkebi kurumadan bu kez de Varşova Paktı ülkeleri "Dünya Barış Konferansı" toplanması için çağrıda bulundular. İki çağrının da adresi Moskova'dır.

Sovyet yönetiminin barış manevralarını hızlandırma gününün geldiğini düşündüren uluslararası şartları olumlu ve olumsuz gelişmeler olarak şöyle toparlayabiliriz:

Birincisi ABD'nin İran'a giriştiği müdahale dikkatlerin tamamen bu müdahalenin ve İran-ABD gerginliği üzerinde toplanmasına ve Afganistan işgalinin gözlerden silinmesine yol açmıştır. Ayrıca tam bir fiyaskoyla sonuçlanan müdahale ABD'ye dünya çapında prestij kaybettirmiş ve Suudi Arabistan, Kuveyt başta olmak üzere Körfez ülkelerinde ve Müslüman ülkeler arasında tepki toplamıştır.

İkincisi ABD ile Batılı ülkeler arasındaki ilişkiler son yılların en bunalımlı dönemini yaşamaktadır. Bu ülkeler arasında ilişkilerini hangi temelde düzenleyeceklerinden tutun da Afganistan, İran ve Ortadoğu konusunda alınacak tutumlara kadar derin ayrılıklar vardır. ABD ve Batılı ülkeler son altı ayı Afganistan'ın işgalinin Batı için ne ölçüde tehdit oluşturduğunu tartışarak geçirdiler. İşgale karşı izlenecek siyaset ve alınacak önlemler üzerinde bir türlü birleşemediler.

Üçüncüsü, ABD'nin dış siyasetinin ne denli yönelimsiz olduğu İran'a girişilen müdahaleyle iyice ortaya çıkmıştır. Carter'in seçim hesaplarının da işin içine girmesi, ABD dış siyasetinin son aylarda çizdiği zigzagları derinleştirmiştir. Nitekim Carter'in Dışişleri Bakanı olarak atadığı Muskie, ABD'nin dış siyasetini tutarlı bir çizgiye oturtmak için yapılan bir seçim değil, bazı ilişkileri nedeniyle Carter'in seçim şansını artıracak bir yatırımdır.

Dördüncüsü Avrupa ülkelerinin yumuşama safsatalarından bir türlü tamamen kopmayı başaramamaları, bunun yanı sıra ABD'nin Ortadoğu ülkelerine karşı hegemonya gütmekten henüz vazgeçememesi etkisini ABD Sovyet ilişkilerinde göstermiştir. ABD'de Salt anlaşmasının bir köşeye atılmaması, Sovyetlerle diyaloğun koparılmaması gibi eğilimler canlanmıştır. ABD siyasi çevrelerinde 'Sovyetlere karşı cezalandırma siyaseti uygulamaktan vazgeçelim, bunun yerine örneğin Afganistan'dan askerlerini çekmesi halinde mükafatlandırma siyaseti uygulayalım' gibi eğilimler belirmiştir. Bu gelişmelerin sonucunda, Muskie Viyana'da Gromiko ile görüşmelere oturmuştur.

Bunlar, Sovyet yöneticilerinin alaylı bir tebessümle izledikleri ve kendi hanelerine yazdıkları uluslararası şartlardır.

Öte yandan Sovyetleri köşeye sıkıştıran bazı gelişmeler de olmuştur.

Geçtiğimiz günlerde toplanan NATO konferansı öncelikle Afganistan'ın işgaline karşı alınacak tedbirler üzerinde yoğunlaşmıştır. Her ne kadar ülkeler arasında siyasi yaklaşımda ayrılık varsa da Avrupalı askeri yetkililer Sovyetlerin oluşturduğu tehdidi, siyasetçilerden çok daha açık bir şekilde görmektedirler. Bunun sonucu NATO toplantısının sonunda, savunmanın güçlendirilmesi kararı alınmıştır.

İslamabad'da toplanan ve öncelikle Afganistan sorununu ele alacak olan İslam Konferansı da Sovyetlerin barış taarruzunu hızlandırmalarına yol açan bir etkendir.

Bunların yanısıra Almanya'nın Olimpiyatları boykot kararı alması Sovyetler için ağır bir darbe olmuştur, Bu karar diğer Avrupa ülkelerini de etkileyecek ve onların boykota katılmalarına da yol açabilecek bir gelişmedir.

İşte Sovyet yönetimi bu şartları değerlendirmiştir. Hem uluslararası bulanık ortamdan yararlanmak hem de aleyhlerinde gelişmeleri durdurmak için yeni bir barış taarruzu başlatmıştır.

Sovyetlerin girişimi Afganistan'ın işgalini meşrulaştırmak, Karmal'ın tanınmasını sağlamak için ortaya sürdükleri bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Gelecek bir saldırının ön hazırlığıdır.

Kolayca hatırlanacağı gibi geçtiğimiz sonbaharda da benzeri olaylar yaşadık. Avrupa ülkelerinin orta menzilli füzeleri kabul etmesini engellemek için barış masallarını anlatan Brejnev, bir gece ansızın Afganistan'ı işgal etmişti.

Gerek ABD, gerekse Batılı ülkeler rotayı Sovyet tehdidine çevirmedikçe Moskova bu bulanıklıktan yararlanmaya devam edecektir. Hem Afganistan'ın işgalini pekiştirmeye hem de saldırılarını genişletmeye çalışacaktır.

Bugün Afganistan'da işgale ve kukla Karmal rejimine karşı son derece güç şartlar altında direniş sürmektedir. Sovyetlerin Afganistan'dan çekilmesini sağlamanın tek yolu sonu gelmeyecek görüşmeler, tavizlerle oyalanmak değil ancak Afgan halkının direnişini sonuna kadar desteklemekle, Sovyetlere karşı ciddi önlemler almakla mümkündür.

HAKYEMEZ HAKKI'NIN MACERALARI

ERHAN YALVAÇ

DEVAMI YARIN

BULMACA

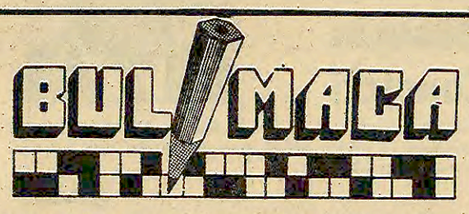

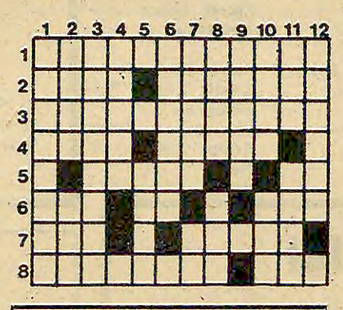

SOLDAN SAĞA – 1) Seyahatnamesiyle ünlü Türk yazarı ve gezgincisi 2) Dikkat (eski dilde) - Üzüntü, sıkıntı.) Milattan sonra birinci yüzyılda yaşamış şeyh, şair ve Yesevi tarikatının kurucusu 4) TERSİ eğilim gösteren - Uçaksavar ve kariyerlerde kullanılan 180 derecelik dönüş yaparak ateş edebilen bir cins silah 5) TERSİ beceriksiz, eline aldığını kırıp döken - Uzaklık ifade eden bir sözcük 6) TERSİ atın yavrusuna verilen ad - TERSİ geometride bir sayı - Geri 7) Genişliği - Bir pamuk cinsi 8) Afrika'da bir ülke - Fakat

YUKARIDAN AŞAĞIYA – 1) Azınlık 2) İslam inanışında peygambere gönderilen tanrı buyruğu - Çocuk sahibi kadın 3) Ünlü bir Fransız yazarı ve şairi 4) TERSİ işe eyleme dayanan 5) İcat 6) TERSİ dar dağ yolu 7) TERSİ elektrik, su havagazı sarfiyatını ölçmeye yarayan araç - Otuz günlük zaman birimi 8) Belli bir emek karşılığı yaratılan ürün - Eski bir medeniyet 9) Tıpda ve bazı silahlarda kullanılan delici ve yakıcı etkisi olan bir ışın 10) Olur anlamında bir sözcük - Karışık renkli 11) TERSİ bir ofset baskı tekniği - Matbaa makinalarında basılan resimleri meydana getiren küçük noktacıklar 12) Güven

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA – 1) Yak-Orator-yo 2) Amühte-eiD 3) Loça-Fenni 4) Akü-Klasör 5) Kalamar-Ba 6) Uranus-Nepal 7) Kaya-Taht 8) Nrfis-Tik

YUKARIDAN AŞAĞIYA – 1) Yalamuk 2) amçK-raN 3) Küçükayı 4) Ha-anaS 5) Ot-Ulu 6) reFaS 7) ekM 9) Tonlanan 10) Reis-PTT 11) yİ-öbA 12) odaraloK

Dünden bugüne ekonomik buhranın nedenleri-9-

sorunlar çözümler

1974 yılında kurulan CHP-MSP koalisyonunun, Türkiye'nin buhranının büyümesine yol açan işleri neler oldu?

CEVAP: 12 Mart sonrasının ilk CHP-MSP koalisyonunun 1974 Temmuzunda giriştiği Kıbrıs müdahalesi, tam da dünyada petrol fiyatlarının hızla yükselmeye ve ekonomik bunalımın derinleşmeye başladığı koşullarda, ekonomimiz için yeni zorlukların tohumlarını serpti. Bu müdahale, askeri harcamalarımızın milli savunmaya hizmet etmeyen haksız bir dava uğruna artmasına yol açtı. Aynı zamanda, Türkiye'yi büyük bir valnızlık içine itti. İhracatımızda önemli bir artış olmamasına karşılık ithalat giderlerimiz tırmanışa geçerken, ABD'nin uygulamaya başladığı askeri ambargo, daha önce kredili aldığımız ordu malzemesinin peşin dövizle teminini zorunlu kıldı. Bunu, Amerika'nın ve Batı Avrupa'nın gayriresmi bir ekonomik ambargosu izledi ve o ana kadar daha geniş ölçüde kullanılabilen devletten devlete kredi kapıları birer birer yüzümüze kapandı. Örneğin ithalata harcanmak üzere alınan program kredileri 1973'te 135 milyon dolardan 1977'de yalnızca 4 milyon dolara esas olarak Kıbrıs yüzünden düştü. Bu dolaysız ve dolaylı ekonomik bedelinin de ötesinde, Kıbrıs müdahalesinin yurdumuz üzerinde çok derin siyasi etkileri oldu. Ecevit'in bir milli silkiniş, anti-emperyalist bir eylem gibi takdim ettiği çıkartma, NATO'nun güneydoğu kanadını çökertebileceğini hesaplayan Sovyetler Birliği'nin yeşil ışık yakması sayesinde gerçekleşti. Dolayısıyla o günden bu yana. Rusya için Türkiye siyasasında daha geniş bir manevra alanı oluştu. Moskova bu zeminden, hem beşinci kolunun faaliyetini geliştirip özellikle CHP'yi çıkmaz sokaklara sürüklemeye çalışmak, hem de ülkemiz ile Yunanistan arasındaki anlaşmazlıkları daha fazla körükleyip Kıbrıs'ta çözüm çabalarını baltalamak için yararlandı. Keza Ecevit'in adaya ve Yunanistan'a demokrasi getirecek bir eylem gibi takdim ettiği çıkartma, kendi vatanımızda büyük bir şovenizm ve gericilik dalgasına yol açarak 12 Mart'tan çıkışı son derece yavaşlattı. Bu durum, MHP'nin güçlenmesinin ve iktidarı paylaşır hale gelmesinin zeminini hazırladı. Bir yandan Rusya'nın, beri yandan faşist partinin etkisinin artması gibi siyasi olgular, ekonomik buhrandan akılcı çıkış yollarının aranmasını alabildiğine zorlaştırdı ve sonuç olarak ekonomimiz üzerinde çok derin bir olumsuz etki yaptı. Bu etki bugün de sürüp gitmektedir.

1974 yılındaki CHP-MSP koalisyonunun yurdumuza yaptığı ikinci büyük ekonomik kötülük ise, Kamu İktisadi Teşebbüslerinde partizanlık için yeni bir çığır açmasıdır. Her yeni hükümetin KİT'lere binlerce vebinlerce kadro atayıp buralarda çalışmakta olan binlerce ve binlerce insanı kızağa alarak maaşlı aylaklığa aktarması o gün bugündür adet haline geldi. Bu uygulama, son yedi-sekiz yılda KİT'lerin gitgide daha verimsiz çalışmalarında ve personel giderlerinin habire yükselmesinde önemli rol oynamıştır ve oynamaktadır.

TİKP Başkanlık Kurulu, Gaziantep'teki işkence olaylarını inceliyor

GAZİANTEP (ÖZEL)

GAZİANTEP'de yurttaşların işkenceler yapıldığı konusundaki şikayetlerinin artması üzerine TİKP Başkanlık Kurulu üyesi Hüseyin Karanlık başkanlığında bir heyet incelemelerine başladı.

TİKP heyeti işkenceye maruz kalmış yurttaşlar, veya tanık olanlarla görüşerek dertlerini dinledi. Ayrıca bu konuyla ilgili olarak bazı parti yöneticileri, yerel sendika yöneticileri, Muhtarlar derneği yöneticileriyle, ve ilerici demokrat aydın şahsiyetlerle görüştü.

Heyete başkanlık eden Hüseyin Karanlık TİKP'nin özellikle bugün ülkemizin son derece kritik koşullarında işkence ve terör konusunda daha büyük bir hassasiyetle durduğunu belirterek "Ne pahasına olursa olsun bu tür olayların üzerine gideceğiz ve sorumlularını kamuoyuna açıklayacağız. Haklarında yasal işlemlerin yapılmasında ısrar edeceğiz. Baskı ve zulme uğrayan herkesin haklarının ve davasının kararlı takapçisiyiz" dedi.

Gaziantep'te 9 CHP'li muhtar sorguya çekildi

■ Sıkıyönetim muhtarlardan her gün düzenli olarak mahalleye giren çıkan hakkında rapor istiyor.

GAZİANTEP (ÖZEL)

GAZİANTEP'de 9 mahalle muhtarı sıkıyönetim yetkililerince gözaltına alınarak sorguya çekildi. Serbest bırakılan 7 muhtar, diğer iki muhtarın sorgularının sürdüğünü açıkladılar.

Muhtarlar kendilerine mahallelerine girip çıkanlarla, olaylar hakkında rapor verilmesinin istendiğini belirterek, bu taleplerin muhtarlık görev ve olanaklarıyla yerine getirilmesinin mümkün olmadığını söylediler. Muhtarlar, şöyle dediler:

"Biz nasıl izleyelim. Her muhtarlık bölgesinde 500-600 hane var. Biz mahalle karakolu muyuz? Her gün nasıl rapor verebiliriz. Zaten silahımız yok. Can güvenliğimiz yok. Sokağa çıkamıyoruz. Mühür vurmaya korkuyoruz, vurunca da kimimiz karakollarda, kimimiz soruşturmada sürünüp duruyoruz. İşimizi gücümüzü bırakıp her gün tekmil verecek durumda değiliz."

TİKP: "Atatürk...

(Baştarafı 1. sayfada)

kalkışabilmiş, milletin önderine küfür edebilmiş, Türkiye Cumhuriyetinin televizyonundan 45 milyon Türkiye halkına böylesine hakaret edebilme cüretini gösterebilmiştir? Kınama bildirileri ve demeçleri yayınlayan yetkililer, bugüne kadar yaptıklarıyla bu kara düşüncenin cüret bulmasına nasıl zemin hazırladıklarını unutturamazlar.

"Gericiliğin temelini oluşturan toprak ağalığı düzeninin bekçiliğini yapanlar, toprak ağalığı ile aşiret düzenini ortadan kaldırmak için mücadele edenlere saldıranlar bugünkü Atatürk düşmanlığının sorumlusudurlar."

"Yurt çapında Alevi-Sünni çatışmasını körükleyenler, Maraş'ta yüzlerce yurttaş sırf Alevi oldukları gerekçesiyle katledilirken kıllarını kıpırdatmayanlar, hatta katliam tertipçilerine arka çıkanlar, bugünkü Atatürk düşmanlığı karşısında ne kadar gözyaşı dökerlerse döksünler kimseyi inandıramayacaklardır.

"Propagandalarında dini araç olarak kullananlar, laik düşünceye saldıranlar, kitap düşmanlığı yaparak bağnazlığa zemin hazırlayanlar bu meseleyi basit bir kınamayla geçiştiremezler.

"Sırf oy toplama kaygısıyla vatandaşın dini duygularını istismar edenlerin, laik devletin televizyonunda mevlit naklettirenlerin ve bugün kalkıp hâlâ bu tür programların TRT'de gösterilmeye devam edeceğini ilan edenlerin Atatürk'e yapılan harekete gerçekten üzüldüklerini söylemek mümkün müdür?

"Milletimiz gerçekten Atatürk'ün yoluna bağlı olanlarla, Atatürk düşmanlığına çanak tutanlar arasındaki ayrımı yapacak yeteneğe sahiptir."

SDP'NİN AÇIKLAMASI

Sosyalist Devrim Partisi de yaptığı açıklamada Fatih Camisinde Atatürk'e yapılan saldırılara karşı çıktı. Açıklamada, "Olay din elden gidiyor diye cihad açanların tertibidir. Dini politikaya alet ederek, toplumu düşünsel karanlıklarda tutmakta yarar umanların tertibidir" denildi.

AKINCILAR ESNAFA ZORLA DÜKKAN KAPATTIRIYOR

Akıncılar dini günlerde Fatih Çarşamba semtinde kahvehaneleri tehdit ederek dükkanların açılmasını ve kağıt oynanmasını yasaklıyorlar.

Birkaç gün önce kutlanan Regaip kandili gecesi Çarşamba semtinde kahveleri gezen Akıncılar, gece kağıt oynanmasını yasak ettiklerini söylediler. Kahvecilerin bir kısmı ise, tehdit edileceklerini bildiklerinden saat 19.00 sıralarında dükkanlarını kendiliklerinden kapattılar, ya da kağıt oynanmasını önlediler.

Çarşamba semti esnafı Akıncıların bütün dini günlerde böyle yaptıklarını Ramazan aylarında ise kahvehaneler başta olmak üzere lokantaları manavları bile tehdit ederek kapattırdıklarını söylüyorlar.

Esnaflar durumu şöyle anlattılar:

"Bunlar dini kendilerine alet olarak kullanıyorlar. Aslında bunlar bugünkü cumhuriyete bile karşıdırlar. Bizi gelip tehdit edenler 16-18 yaşlarında çocuklar. Bazı yerlerde zorla deri satma, bağış adı altında para toplama işi yapıyorlar. Özellikle Ramazan aylarında dükkanların açılmasına hiç izin vermiyorlar. Bu yüzden açılan bazı kahveleri bombaladılar."

Esnaflardan bazıları bu baskılardan korkmadıklarını, bu sene Ramazanda dükkanlarını açacaklarını, çünkü dükkanlarını açmadıkları takdirde geçinemeyeceklerini belirttiler ve yetkililerin tedbir almasını istediler.

İstanbul Tabib Odası Konferans Salonunda düzenlenen basın toplantısında "İTÜ'de yoğunlaşan anti-demokratik baskılar protesto" edildi.

(Fotoğraf: AYDINLIK)

İTÜ'ye bağlı onbir fakülte, 84 sınıf temsilcisi ve 11 mühendis odası basın toplantısı düzenledi

İTÜ öğrencileri, anti-demokratik baskılara son verilmesini istedi

İSTANBUL (ÖZEL)

İTÜ'ye bağlı 11 fakülte, 84 sınıf temsilcisi ve 11 mühendis odasınca düzenlenen basın toplantısında son günlerde yoğunlaşan anti-demokratik baskılara dikkat çekilerek "İktidarın baskıları son günlerde geleceğin mimar ve mühendisleri üzerinde yoğunlaşmaktadır. Hiç bir gerekçe olmadan İTÜ öğrencilerinin kaldığı yurtlar basılmakta, yurtlardan ve dershanelerden alınan öğrenciler bilinmeyen yerlere götürülmektedir." dendi.

84 sınıf ve 11 fakülte temsilcisi adına bir konuşma yapan İTÜ öğrencisi Bülent Güneş bu baskıların en son örneğinin 16 Mayıs günü görüldüğünü belirterek "257 arkadaşımızın gözaltına alınmasını protesto ediyoruz" dedi.

Basına sunulan bildiride ise anti-demokratik baskılara son verilmesi istenerek "Olay çıkarmak için tahriklere hız verildi. Her işyerine polis ve jandarmanın sokulması için fırsatlar yaratılıyor" denildi.

Bakanlık desteğinde...

(Baştarafı 1. sayfada)

BAKANLIK EMRİYLE RESMİ DAİRELERE IRKÇI RESİMLER ASILIYOR

Kültür Bakanlığının imzası bulunan ve ırkçılık fikirlerinin yayılmasına hizmet edecek şekilde hazırlanmış resimler, Türkiye Elektrik Kurumu 1. Bölge Müdürlüğünde yemekhaneye ve her kata birer tane asıldı.

Bir kaç gün önce asılan resimler 1. Bölge Müdürlüğü çalışanları arasında huzursuzluk yarattı. 1. Bölge Müdürlüğü çalışanlarının çoğunluğu bu resimlerin asılmasına karşı çıktılar. Bölge Müdürlüğünde resimlere karşı gelişen tepki üzerine 1. Bölge Müdürlüğü yetkilileri bir toplantı yaparak konuyu genel müdürlüğe bildirdiler ve çözüm istediler.

Konu ile ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz TEK 1. Bölge Başmüdürü Ramazan Doğramacı şunları söyledi:

"Bu resimler bize Kültür Bakanlığından asılmak üzere gönderilmiş. Biz de astırdık. Fakat müdürlüğümüz çalışanları arasında resimler konusunda iki görüş çıktı. Bir kısım bunların MHP propagandası olduğunu ve indirilmesi gerektiğini söylerken, diğerleri bunların böyle olmadığını, eski savaşları canlandırdığını söylediler. Biz durumu genel müdürlüğe bildirdi. Duyduğumuza göre bu resimler bütün resmi dairelere gönderilmiş."

AP Grubu...

(Baştarafı 1. sayfada)

ce Demirel'in "Olur, bir yoluna bakarız" dediği bildirildi.

Ancak AP Grubunda, Demirel'in Bilgiç'in çekilmesinden sonra yeniden seçilemeyecek bir aday çıkarmasından endişe ediliyor. Bu arada AP kulislerinde İstanbul eski Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün'ün adından söz ediliyor. AP'li parlamenterler Demirel'in Türün'ün Nakşibendi olması nedeniyle MSP'den, 12 Marttaki uygulamaları nedeniyle de MHP'den ov alabileceğini düşündüğünü söylüyorlar. AP'liler ise grupta Türün'e karşı da tepki olduğunu, bu yüzden onun seçilmesinin de söz konusu olmadığını ifade ediyorlar. AP'li parlamenterler, bu durumda çıkar yolun iki partinin bir araya gelmesi olduğuna işaret ediyorlar.

Bu arada CHP Grubu da salı günü bir araya gelerek Kontenjan Senatörü Muhsin Batur'un çekilmesinden sonraki gelişmeleri görüşecek.

TRT'nin...

(Baştarafı 3. sayfada)

şanlarına çok görev düştüğü, onların mücadele etmesi gerektiği de belirtildi. Konuşmacılar çalışanların TRT yönetimine ve gazete yönetimine katılmasını savundular.

Seminerde, TRT tekelinin karşısında üniversitelerin yayın yapması, Basın Yayın Okullarında çok sayıda öğrencinin okumasının yarar getirmediği gibi fikirler savunulduysa da bu fikirlere karşı çıkıldı ve önemli olanın TRT'nin özerkliğe kavuşturulması olduğu belirtildi.

Eskişehir...

(Baştarafı 1. sayfada)

Kırşehir'in bu hale nasıl geldiğini de açıklamasında şöyle belirtti:

"Kırşehir'de olaylar bu valinin görev almasından sonra, okullarına giden masum öğrencilerin yollarının kesilerek talimatlı polisler tarafından Ülkü Ocaklarına götürülmeleri ve Ülkü Ocaklarına her gün devam etmeleri için yapılan baskılarla başlamıştır. Validen cüret alan ülkücü denen saldırganlar Kırşehir'de mahallelerde sürekli silah atmakta, polis eşliğinde terör yaratarak Kırşehir halkına yaşamı zehir etmektedirler. Suçsuz insanlar saldırganların yönetimine giren polislerce gece yarıları evlerinden alınarak, tedirgin edilmekte, birçoklarına karakollarda işkence yapılmaktadır.

Üstündağ, Kırşehir'deki olayları anlatırken, şu olayı örnek gösterdi:

"Demirel'in Kırşehir Valisinin kendi oğlunun başına gelen bir olayın Kırşehir'deki Demirel te-Terörü daha iyi göstereceği kanısındayım.

"Valinin ODTÜ'de okuyan oğlu, ailesini ziyaret için Kırşehir'e gitmiş Bir ev ziyaretinde olan annesini almak isteyen valinin oğlunun ODTÜ öğrencisi olduğu saldırganlar tarafından anlaşılınca pestili çıkıncaya kadar dövülmüş. Oğlunun dövülmesine çok üzülen annesi karakola başvurup dövenler hakkında yasal işlem istemiş. Karakoldaki koşullandırılmış görevliler hemen MHP ve AP İl Başkanını bulup Valiye getirmişler. Bir yanlışlık oldu, sizin oğlunuz olduğunu bilmeden, ODTÜ öğrencisi olduğundan solcu olduğunu düşünerek yanlışlıkla dövmüşler, affetseniz iyi olur demişler. Valinin oğlunu solcu sanarak döven saldırgan Valinin elini öpmüş, Vali de çete üyesi saldırganı affetmiş. Bu işte Demirel'in devlet anlayışı."

ORDU'DA KOMANDO SALDIRILARI SÜRÜYOR

Komandolar Ordu'da başlattıkları saldırılar sırasında Töb-Der, TİKP, TİP, TSİP, CHP binalarının camlarını kırdılar. Bu arada Endüstri Meslek Lisesi ve Türkiye İş Bankasının kapı ve camçerçevelerini tahrip ettiler.

ORDU VALİSİNİN TUTUMU

Güvenlik kuvvetlerinin müdahale etmediği olaylarla ilgili olarak Ordu Valisinin "Allahsızların hesabı görülecektir" şeklinde sözler sarfettiği öne sürülüyor. MHP'li komandolar bütün okullarda öğrencilere baskı yaparak zorla cenaze törenine kattılar. Tören sırasında komandolar "Bire bes. yeni Maraş: Ordu", "Kana kan intikam" diye bağırdılar. Okulların tatil edildiği Ordu'da olaydan sonra bütün esnaf kepengini kapattı, sokaklara kimse çıkamadı.

TEKEL İŞÇİLERİNE ATEŞ AÇILDI

İstanbul Mecidiyeköy Tekel Likör Fabrikası işçilerine çıkış saatinde dışardan bir kişinin açtığı ateş sonucu Fatma Kara adlı beş yaşında bir kız çocuğu öldü. Fabrika işçilerinden Yusuf Kocaman ve Durmuş Onuk da ağır yaralandılar.

Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu Genel Başkanı Halit Narin'in evine atılan patlayıcı madde maddi hasara neden oldu.

ERZİNCAN'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Erzincan'da Ali Duman Salihoğlu isimli bir şahıs yolda bir grubun saldırısına uğradı ve bıçaklanarak öldürüldü. Salihoğlunun sağ görüşlü olduğu ve saldırganlardan Ali Bingöl, İbrahim Akdağ, Metin Arayan, Hüseyin Doğan ve Mehmet Aktaş'ın yakalandıkları bildirildi. Kimliği belirlenen bir kişi ise aranıyor.

DİYARBAKIR'DA BİR POLİS ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır'da pankart asmak isteyen bir gruba engel olmak isteyen polis ekibine açılan ateş sonucunda, Niyazi Karakoca isimli bir polis memuru öldü.

ESKİŞEHİR'DE KAHVE TARANDI

Eskişehir'de kimliği belirlenemeyen kişiler bir kahvehaneyi taradılar. Olay sırasında kahvede bulunanlardan Cemal Şen ağır Ahmet Köroğlu ise hafif yaralandılar.

KOMANDOLAR ZORLA HERGÜN SATIYOR

Komandolar Malatya'da zorla sattıkları Hergün gazetesini almayan MSP'li bir yurttaşı sopa ve zincirle saldırarak yaraladılar. Nurettin Aydın adlı yurttaş ağır yaralı olarak kaldırıldığı Özel Muhittin Turgut Hastanesinde tedavi altına alındı.

Esnafı tek tek gezip zorla Hergün satmayı sürdüren komandoların şikayet edilmesi üzerine bazı emniyet görevlilerinin "sanki 10 tane mi satıyor" dedikleri öğrenildi. Ölüm korkusundan gazete almak zorunda kaldıklarını anlatan Malatyalı esnafın şimdiye kadar emniyete yaptığı başvurular sonuçsuz kaldı.

Malatya TİKP İl örgütü, Sıkıyönetim Komutanlığına başvurarak MHP'lilerin zorla gazete satmalarının önüne geçilmesini istedi.

Barolar Birliği:

«İşkence ve dayak olayları sürüp gidiyor»

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE Barolar Birliği Başkanı Atilla Sav, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Başbakanlığa ve Genelkurmay Başkanlığına sunulan raporu açıkladı. Raporda avukatlara yönelen saldırılar üzerinde durularak, avukatların karşılaştıkları güçlükler gözaltına alınanlara işkence yapılması ve cezaevlerindeki tutukluların durumu konusunda bilgi veriliyor

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Atilla Sav, bir soruya verdiği cevapta, "Anayasa değişikliğini ciddi bulmuyorum. Gerçekleşmesine de imkan yok" dedi. Sav, Cumhurbaşkanının seçilememesinin nedeninin Anayasa olmadığını belirterek, bazı çevrelerin maksatlı olarak bunalım çıkarmaya çalıştıklarını söyledi.

İŞKENCE VE DAYAK OLAYLARI

Barolar Birliğinin raporunda işkence ve dayak olayları şöyle anlatılıyor:

"Birliğimize, meslektaşlarımıza iletilen ve somut kanıtlara ya da gözlemlere dayanan şikayetler arasında ölümle biten dayak ve işkence olayları da vardır. "Suçluyu bulmak için suç işlenmesi kabul olunamaz. Esasen hiç bir kamu makamı da işkenceyi savunmamaktadır. Buna karşın işkence ve dayak olayları da sürüp gitmektedir."

Türkiye Barolar Birliğinin raporunda ceza ve tutukevlerindeki tutukluların çok ağır şartlar altında bulundukları belirtildi.

Partizanlık... Partizanlık.... Partizanlık... Partizanlık

Demirel...

(Baştarafı 1. sayfada)

Görevi	Adı SOYADI
Cumhuriyet Savcı Yardımcısı	Talat Tugaç
Cumhuriyet Savcı Katibi	Alaaddin Işık
Seçim Kurulu Başkanı Hakim	Mehmet Ersaygın
Ceza Hakimi	Bilgiç Döverli
Emniyet Amiri	Bahtiyar Atamaz
Komiser	Muzaffer Özdamar
Trafik Komiseri	Ülkü Tuncer
Adliye Kaleminde Sekreter	Saadet Çete
Adliye Kaleminde Sekreter	Nermin Çeken
Adliye Kaleminde Sekreter	Asuman Medo
İlk Öğretim Müdürü	Mustafa Yontucu
Halk Eğitim Müdürü	İbrahim Şen
Lise Müdürü	Kıymet Baysal
Sanat Okulu Müdürü	Yüksel Kayan
Atatürk İlk Okul Müdürü	Himmet Özdemir
Seyrekköy Okul Müdürü ve Töb-Der Bşk.	Osman Ertan
Çavuşköy İlk Okul öğretmeni	Mustafa Ağır
Yanıkköy Okul Müdürü	Hasan Kara
Türkelli Okul Müdürü	Atilla Evirgan
Emiralanı Okul Müdürü	Hüsamettin Tanrıverd
Aliağa Namıkkemal İlkokul Müdürü	Nejat Kırık
Helvacı köyOrtaokul Müdür Muavini	Çetin Kızıldağ
Helvacı köy İlkokul Müdürü	Selahattin Berber
Tekel Müdürü	Ayhan Yüzüak
Hal müdürü	Öztürk Yılmaz
Tapu Fen Amiri	Bahattin Öztürk
Hastane Müdiresi	Seniha Sevin
Orman Bölge Şefi	Metin Yılmaz
Menemen Tarım Kredi Koop. Müdürü	
Helvacı Köy Tarım Kredi Koop. Müdürü	Hasan Balcı
Aliağa Tarım Kredi Koop. Müdürü	Ergun
Aliağa Nahiye Müdürü	Tevfik Gözlükçü
Emiralan Nahiye Müdürü	Halil Artolun
Aliağa Komiser Muavini (Çok aşırı solcu)	Nurettin Koçka
Aliağa Emniyetinde polis	M. Ali Bakkal
Aliağa Emniyetinde polis	Rahmi Karadeniz
Aliağa Emniyetinde polis	İsmail Kızmaz
Aliağa Emniyetinde polis	Hilmi Altınbaş
Aliağa Emniyetinde polis	Selim Özdemir
Menemen Lisesi Müdür Muavini	Şencebe Akın
Menemen Lisesi öğretmeni	Tuğrul Alpan
Menemen Lisesi öğretmeni	Musa Taşkın
Menemen Lisesi Öğretmeni	Hüsnü Şimşekyılmaz
Menemen Endüstri Meslek Lisesi öğretmeni	Recep Örnek
Menemen Lisesi öğretmeni	Muammer Gürgün
Menemen Zirai Donatım Müdürü	Ersan Cihan
Menemen Ziraat Mühendisliğinde Teknisyen	Turan Turan
Menemen Ziraat Mühendisliğinde mühendis	Hızır Engin
Menemen DSİ'de görevli (Bölgede solcuları yönetir)	Necati Saygın
Menemen DSİ'de görevli (Bölgede solcuları yönetir)	Cemal Esmer
Menemen DSİ'de görevli (Bölgede solcuları yönetir)	Osman Çağlar
Aliağa Namıkkemal İlkokulu öğretmeni	Aziz Kaya
Aliağa Atatürk İlkokulunda öğretmen	Yorde Şener
Aliağa Atatürk İlkokulunda öğretmen	Gülderen Örnek
Aliağa Atatürk İlkokulunda öğretmen	Demir
Aliağa Atatürk İlkokulunda öğretmen	Saadet Sarı
Aliağa Atatürk İlkokulunda öğretmen	Yunus Bahtiyar
Aliağa Ortaokul öğretmeni	Mahmut Koçsavaş
Aliağa Ana Çocuk Sağlığında ebe hemşire	İbadet Şener
Helvacı Köy Ortaokulu öğretmeni	Tamer Onur
Helvacı Köy Ortaokul öğretmeni	Öznur Süt
Helvacı Köy Ortaokul öğretmeni	Bengü Tan
Helvacı Köy İlkokul öğretmeni	İlhan Yavuz
Helvacı Köy İlkokul öğretmeni	Mehmet Ali Eroğlu
Helvacı Köy İlkokul öğretmeni	Hasan Akkaşoğlu
Menemen Hükümet Tabibliğinden	Lütfü Karahan
Menemen Devlet Hastanesinden diş doktoru	Ali Kurtoğlu
Menemen Devlet Hastanesinden diş doktoru	Nesrin Beykoz
(Nesrin Beykoz aşırı sol faaliyetten dolayı hapiste yatmıştır)	
Menemen Vergi Dairesinden	Günay Er
Menemen Vergi Dairesinden	Nedim Eke
Menemen Vergi Dairesinden	Cavit Eş
Menemen Vergi Dairesinden	Nazmiye Nalbant
Menemen Vergi Dairesinden şef	Mehmet Çınar
Menemen Şehir Stadı Saha Bakım Memuru	Hikmet Korkmaz
Menemen Şehir Stadı Saha Bakım Memuru	Süleyman Öktem.
Menemen Kubilay İlkokul öğretmeni	Aziz Topuz
İzmir Turizm Bölge Müdürü	R. Serhat Tonguçi
İzmir İller Bankası 3. Bölge Müdürü	Yaşar Kanmaz
İzmir Beden Terbiyesi Bölge Müdür Muavini	Fehmi Dinçer
İzmir Beden Terbiyesi Bölge Müdür Muavini	Erol
Menemen Emniyet Komiseri	Hilmi Bodur

(Baştarafı 1. sayfada)

rel'e yazdığı mektubunda, Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz'e "kızıl komünist savcı" diye hakaret ediyor, Denizli Milletvekili Adnan Keskin hakkında da "on parmağında on türlü kara bulunan, yalancı Adnan Keskin ve avanesi" gibi sözlerle suçlamalarda bulunuyordu. Bu kişilere karşı mücadele ettiğini vurgulayan Çerçioğlu, 1978'de tayin olduğu Eskişehir'den tekrar Denizli'ye atanmasını istiyordu.

Çerçioğlu'nun bu mektubu üzerine CHP Denizli Milletvekili Adnan Keskin, Demirel'e bir telgraf gönderdi.

Keskin telgrafında "Bu kişi hakkında bu güne değin hiç bir yasal işlem yapılmamıştır. Etkili bir kamu görevlisi olan bu kişinin şahsıma yönelttiği hakaret ve suçlamalar için adli mercilere başvuracağım. Bu nedenden ötürü 26 Mart 1980 günü 16559 numara ile Başbakanlık kayıtlarına giren dilekçeye el konularak devlet memuruna yakışmıyacak bir tutumla açık seçik politika yapıp başkalarına hakaret eden başkomiser hakkında gerekli idari kovuşturmaya geçilmesini rica ederim" diyor.

Isparta-Gönen Öğretmen Lisesinde MHP terörüne karşı önlem alınmazken

10 öğretmen ve saldırıya uğrayan 39 öğrenci okuldan sürüldü

ISPARTA (ÖZEL)

Isparta-Gönen'de komandoların terörüne ve saldırılarına karşı hiç bir önlem alınmazken 10 öğretmen ile saldırıya uğrayan 39 öğrenci başka okullara sürüldü.

Gönende ilk olarak 30 Nisan tarihinde 10 öğretmen Isparta'nın MHP terörünün yoğun bulunduğu ilçelerine sürgün edildi. Arkasından 2 Mayıs tarihinde ise köye ihtiyaçlarını almak üzere giden öğrencilere komandolar saldırdı. Öğrenciler camiye sığınmak zorunda kaldılar. Saldırganlar hem camiyi taşladılar, hem de köy meydanında "komünistler camiye saldırdı" diyerek halkı kışkırtmaya çalıştılar.

Komandolar o sırada kahvede oturan iki öğretmene de saldırıda bulundular, öğretmenler halkın müdahalesi sonucu kurtarıldı

Öğrenciler daha sonra camiden çıkarılarak Gönen Ovasına doğru kaçmak zorunda bırakıldı. Komandolar ise yanlarına Gönen ilkokulu öğretmeni Mehmet Demirciyi de alarak traktör, ve taksilerle öğrencilerin peşine düştüler. Silah da kullanan MHP'liler yakaladıkları öğrencileri ağır şekilde yaraladılar.

GÖNEN İLKÖĞRETMEN OKULU MÜDÜRÜ DE SALDIRGANLARIN YANINDA

Okul Müdürü Mehmet Bozkurt (kelle), ise öğrencilerle hiç ilgilenmeyerek "olay böyle oldu. diyerek başından savdı. Yaralı öğrencileri ise öğretmenler hastaneye ve ifade vermek için karakola götürdüler.

Daha sonra saldırıya uğrayan 80 öğrenci onar gün okuldan uzaklaştırıldı. Cezası biten öğrencilerden 39'u ise başka okullara sürgün edildi.

OLAY OKUL İDARESİ VE KOMANDOLARCA HAZIRLANMIŞ BİR TERTİP

Saldırıda başı çeken komandolar: İsmail Esen (dagidik), Ali Çekiltaş (hücre), Mehmet Yılmaz (hükümet), Yaşar Güneş (bakkal), belediye koruma reisi Mehmet, Hüseyin Sürgin, Hüseyin Taşkın (Toyman), Osman Oymak (Tilki Osman), Bektaş Başaran, Abdullah Bağ, Durmuş Pektaş, Hasan Gürdal (Muhtar), Ramazan Gürdal, Halil Gezgin (Öğretmen), Veli Avcı (Öğrenci), H. Ali Sürgün (Öğrenci), İsmail Beyazıt (Öğrenci0,

Olayın okul idaresi ve komandolarca düzenlenmiş bir tertip olduğu bazı gözlemlerden anlaşılıyor. Bu gözlemleri şöyle sıralamak mümkün: "Yatılı bazı sağcı öğrencilere ders saatinde izin verilmesi. Bunların da köydeki "Ergenekon" kahvesinde toplanmaları.

Öğrenciler köye her zaman izin alarak giderlerken, olay günü köye gidişin serbest olması.

Jandarma Komutanı Emir Demir'in köyü terketmesi ve jandarma devriyesinin kaldırılması.

Öğretmenler kurulu toplantısı düzenlenmesi.

Valinin emriyle sürülen 10 öğretmenin yolluklarını almak üzere Isparta'ya gönderilmesi.

Okul idaresinin yaralı öğrencilerle ilgilenmemesi ve onları cezaya çarptırması.

Olaydan sonra Isparta Valisi Gönen'e geldi. Ancak Vali de tertipçilere katılarak, tanıklardan memur olanlara "Siz benim tasarrufum altındasınız. Bu işe karışmayın. Gerekirse sizleri de sürerim" tehdidinde bulundu.

1. Müzecilik Kongresi çalışmaları tamamlanıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

MÜZECİLER Derneği tarafından düzenlenen 1. Türkiye Müzecilik Kongresi çalışmaları bugün tamamlanıyor. 15 Mayıs günü başlayan Kongrede, müzeciliğin çeşitli sorunları tartışıldı.

Bugün yapılacak tartışmalarda müze çalışanlarının müze asistanlarının sorunları, arkeolojik kazılarda Bakanlık temsilciliği konuları tartışılacak.

Kongre 1. Türkiye Müzecilik Kongresi üzerine genel değerlendirme tartışmasıyla sona erecek. Müzeciler Derneği taşradan gelen müzeciler için bugün öğleden sonra bir İstanbul gezisi düzenledi.

İLÇEMİZDE GÖREVLENDİRİLMELERİNİ İSTEDİĞİMİZ MİLLİYETÇİ HAKİKİ DEVLET MEMURU OLDUKLARINI BİLDİĞİMİZ DEĞERLİ HOCALARIMIZIN LİSTESİDİR

Adı ve Soyadı	Şu anda görevli olduğu yer	Getirilmesini istediğimiz makam
Erol Öztürk	Bergama Çakırlar Köyü öğretmeni Menemen Halk Eğitim Kor. Md. Vk.	Menemen İlk Öğ. Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezi
Ahmet Cihan Akgün		Menemen Lisesi Müdürü
Lütfi Özdemir	Menemen Kubilay İlkokulu öğ.	Atatürk İlkokul Müdürü
Rafet Ceylan	Urla Zirai Donatım Şefi	Zirai Donatım Müdürlüğü
Fikri Türkan	Bergama Soğancı T. Kredi Koop.	Aliağa T. Kredi Koop.
Hüseyin Dicle	Diyarbakır Kulp Lisesi öğ.	Menemen Lisesi öğretmenliği
Serpil Sinel	Isparta Gönen Öğretmen Lisesi	Menemen Lisesi öğretmenliği
Hamza Çelik	Bir yıl önce ortaokul öğretmeni olarak tayinini istemiş milliyetçi olduğundan hiç bir yere tayini yapılmamış tayin beklemektedir.	Menemen Lisesi öğretmenliği
Turgut Sancar	Ödemiş Bozdağ Çam köyünde sürgün	Menemen Tevfik Fikret Okulu Müdürlüğüne
Şeref Kayalar	Buldan Tarım Kredi Koop. memuru	Helvacıköy Tarım Kredi Koop. Müdürlüğüne
Dündar Kaymak	Menemen Tarım Kredi Koop. Memuru	Menemen Tarım Koop. Müdürü olması.

ACI KAYIP

Kıymetli varlığımız, Havva Cengiz'in biricik oğlu, Muazzez Cengiz'in değerli eşi, Mehmet, Ünal ve Meral'in sevgili babaları, Nezih ve Nevin'in kıymetli kaynpederleri

Adalet Bakanlığı
Cz. İşl. Gn. Md. Şb. Md. Mv.

Hüseyin Cengiz'i

14 Mayıs 1980 günü kaybettik. Cenaze törenine bizzat iştirak eden, çelenk gönderen ve telefon ederek derin acımızı paylaşan tüm dost ve yakınlarımıza teşekkür ederiz.

AİLESİ

BAŞSAĞLIĞI

Devrimci arkadaşımız

Yüce Şener'i

(1962-1980)

geçirdiği kalp krizi sonucu kaybettik. Ailesine Saint Joseph Lisesi mensuplarına ve arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

TİKP Kadıköy İlçe Başkanlığı

ILAN
İstanbul 1. İcra Memurluğundan:

979/1002

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 116.000.00 lira değerinde bir adet medaille marka piyano 4 adet sandalye, yuvarlak masa, 4 koltuk, aygaz fırını, Arçelik çamaşır makinası, iki adet sehpa, 3 parça maun kaplama kütüphane yemek masası ve 5 adet hasır döşemeli sandalyenin açık artırması 20/5/980 günü saat 12.30-13.00 arası mahcuzun bulunduğu sultanahmet peykhane caddesi No:53/A'da yapılacaktır. O gün verilecek değer muhammen değer kıymetinin %75'ni bulmadığı taktirde 21/5/980 günü aynı yer ve saatte ikinci satışı yapılarak en çok artırana peşin para ile satılacaktır. İhale karar pulu ile dellaliyenin alıcıya ait bulunduğu ilan olunur. 6/5/980

(Basın: 3601-536)

HALK BİLİM

Eğin düğünlerinde söylenen maniler, türküler (3)

İbrahim Olçaytu

Gelin vekilinin bunları söylemesi, kaynanayı kızdırır. Ve alır sözü;

"Kuşağı kirli gelin,
Eğri fikirli gelin.
Çok mu iştihar oldun
Maymun şekilli gelin?

Penceresi demir gelin
Ne buyurdun, emir gelin.
Oğluma neler dedin,
Gel ayağım, gemir gelin.."

Kaynana bunları, hem oynar, hem de söyler. Mani düzerken, içini de döker.. Gelin vekili durur mu, hemen o başlar:

"Trafa - raf - fincan koydum,
İçine mercan koydum.
Kaynanamın adını,
Kuyruklu sıçan koydum.
Kaynanam kara mesti,
Beni de oğluna kesti.
Kesti de ne oldu,
Daha çok bağrma bastı."

Kendi kanaatim bizde ekseriyetle gelin-kaynana ve gelin-görümce birbirlerine çok düşmandırlar. Hiç geçinemezler. İşte ilk gün böyle şaka ile başlayan türkülü kavgalar, daha sonra gerçek olur.. Ve gelin eve geldiğinin dördüncü günü de arbede başlar. Önce düğüne gelenler, sonra kavga seyrine gelirler... (Sürecek)

Tokat'ın Ceğet köyüne ait derlemeler -1-

SUZAN AKBAY

Ceğet; çevresi dağlarla çevrili, bir vadinin, içerisinde ormanlık bir bölgeye kurulmuştur. Kışları, karlı ve soğuk, yazları serindir. Köyün en eski sahibinin Ermeniler olduğu söylenir. Bugün köyde yaşayanların tümü Alevidir.. Köyde herkes Türkçe konuşur. Halkın çoğu gurbet ellerinde çalışır. Nüfus 3 bin 500'dür. Köyde kaşık, kepçe, yaba, sele, gibi el sanatları gelişmiştir. Köyde bir ilkokul olup, okuma oranı düşüktür.

Ceğet köyünde yetişmiş en ünlü kişi tasavvuf edebiyatında adı geçen ozan Derviş Ali'dir. Biz Derviş Ali'nin deyişlerini, İpek Hoca adlı kişinin, eski el yazması cönklerinden aldık..

DERVİŞ ALİ'DEN

Kırklar ceminde baktım uluya,
Aşık oldum Muhammet'le, Ali'ye.
Peyikten gel oldu, Derviş Ali'ye,
Acep Yıldız Dağı görünür mü ola.

Bilindiği gibi Yıldız Dağı Sivas'ta Pir Sultan'ın dağıdır.

Bir başka örnek:

Dilimizde yazan yok, elimizde kalem.
Hep perişan olmuş şu alem.
Yollara bakıyorum, leylam gele.
Turnalar; aşığı görünce kaçarsınız...

(Sürecek)

KÖY İNCELEME PLANI

Osman Şahin

Osman Şahin, 1961-67 yılları arasında Malatya, Elazığ ve Tunceli illerimiz içinde 33 köy ve yerleşim bölgesine ait inceleme ve araştırmalar yapmış bir yazarımızdır. Elinde kitap haline getirmeye çalıştığı 1600'den fazla bilmece, sayısız özdeyiş, tekerleme, masal ve türkü sözü bulunmaktadır.

Osman Şahin'in 'halk bilim' köşemiz için kaleme aldığı bir köy inceleme planını aşağıda sunuyoruz

Köyün adı, tarihçesi, bölgesel yeri, nüfusu ve sosyo-ekonomik durumu?

Köyde öğrenim: Okuma yazma bilenbilmeyenlerin sayısı? (Kadın-erkek)

Köyde kuran kursu var mıdır? İlkokul, orta, lise ve dengi, yüksek okul fakülte çıkışlılar var mıdır? Sayıları?

Köy ve çevresinde tarihi kale, yıkıntı, ören, yatır, türbe ve ziyaret yerleri var mıdır? Varsa öyküleri, geçmişleri?

Köyde temel geçim kaynağı ve üretim aracı nedir? Toprak ise, topraksız, az topraklı, zengin köylü ve toprak ağaları var mıdır? Sayıları?

Köyde diğer yan gelir ve meslekler: Ormâncılık, tarım, maden, hayvancılık, balıkçılık, sebzecilik, meyvecilik, arıcılık, taşımacılık, değirmencilik, kalaycılık, semercilik, kaynakçılık, kireç, kum, taşocağı, kömürcülük gibi....

Köyde makine, traktör, kamyon ve suyolu taşımacılığı var mıdır? Küçük üretim tezgahları: Halıcılık, kilimcilik, dokumacılık gibi...

Köyde kan davaları ve aşiret, sülale çatışmaları eşkiya ve kaçağa çıkan var mıdır? Varsa köylülerin onlar hakkındaki düşünceleri nelerdir?

Köyde politik ve siyasi durum nedir? 1950 seçimlerinden beri hangi parti daha etkindir? Nedeni? Doğal köylü önderleri var mıdır?

Kentte, kasabada ve Avrupa ülkelerinde çalışanlar var mıdır?

Köyde söylenen özdeyişler, ninniler, deyişler, ağıtlar, türküler, destanlar, efsaneler, masallar, bilmeceler, tekerlemeler, maniler, fıkralar, benzetmeler, şakalar, küfürler, ilençler, argolar? Bütün otantik söyleyiş ve deyişleriyle,

Köyün ağıtçısı, anlatıcısı, orta oyuncusu var mı? Gezginci ya da yerli aşık, ozan deyişlerinden örnekler? Köy türkülerinin asılları, öyküleri?

Köyde aile ve sülale isimleri nereden geliyor? Aileler çevresinde bulunanlara yakınlık derecelerine göre ne gibi isimler alıyor? Ağabey, dayı, abla, bibi, kirve gibi..Köyde inanışlar: Dünyaya, doğaya, gökyüzüne, yıldıza, yağmura, güneşe, karanlığa, buluta, şimşeğe, yıldırıma, toprağa, taşa, ağaca, suya, ateşe, küle, kömüre, cine, periye?

Günlerle ilgili inanışlar: Örneğin pazarpazartesi, salı, cuma gibi....

Gece ile ilgili inanışlar; hayvanlarla yağışlarla, doğal afetlerle, ölülerle, mezarlıklarla, depremle ve daha varsa öbür inanışlar?

Köyde uzun kış gecelerinde geleneksel köy odası söyleşileri oluyor mu? Neler anlatılır, neler söylenir? Köyün belli başlı anlatıcıları?

Köyde uğursuzluklar nelerdir?

Köyde gelenekler: Kız beğenme, kız isteme, başlık, görmelik adetleri? Nişan, düğün, gelin alma, gelin yüzaçımı, kına yakma, gerdek gecesi adetleri? Kız kaçırma, doğum ve lohusa adetleri, doğan çocuğa ad koyma, doğan çocuğun diş çıkarması, konuşmaya başlaması, erkekse sünneti, ilk oruca başlaması, yine erkekse ilk asker ocağına uğurlanış törenleri?

Köye ünlü şıhlar ya da ağalar gelir giderken ne gibi törenler düzenlenir?

Köyde boşanma, ölüm, gömü ve cenaze adetleri?

Köyde yağmur duası yapılıyor mu?

Köyde oynanan geleneksel oyunlar: Sinsin, kanat germe, binme eşek gibi... Halk oyunları ve öyküleri, köyde çalınan müzik aletleri (davul-zurna, klarnet, dümbelek gibi...)

Köyde insan sağlığına dair inanışlar: Sızı, yel ocakları, acılı günlerde evlere "ölgülüye gitme" adetleri. Üst-baş okutmak, okutma okutmak, kurtağzı okutmak, nazarlık adetleri, yedi pınar suyu ile yıkanma, üç yol ağzında oturma, yıkanma, değirmenin suyunda yıkanma (değirmen suyu çoğu yerde bereketi simgelediği için) suya bırakma, yedi kez su geçme, temreği, ekzema, saplıcan (zatürre) gibi hastalıkların tedavisi nasıl yapılıyor? Kocakarı ilaçları? Sivilcelerin düşürülmesi, sarılık kesme, çocuğa dair inanışlar, sünnet düğünü, kirvelik gibi.

Bu maddelere daha da ilaveler yapılabilir.

HALK OZANLARINDAN

Sizlere her hafta bir ozanımızı tanıtacağız. Ozanlar ki halkın gözü, kulağı, dilidir. Ozanlar ki bizimle ağlayan, bizimle gülen, dertlerimizi sevincimizi bizimle paylaşan, sazıyla sözüyle destanlaştıran, çalıp söyleyen, içimizden biridir ozanlarımız.

Çevremizde saz çalıp söyleyen, sesini sözünü en geniş kesime duyuramamış, yüzlerce ozanla karşılaşırız. Kasetlerini dinlediğimiz yüzünü göremediğimiz, sorunları nedir bilemediğimiz, yüzlerce ozan var Anadolu toprağında.

Bab-ı Ali basını boyalı sayfalarına almamıştır bu ozanları, konuşturtmamıştır yıllarca, sormamıştır derdi nedir diye, sormamıştır "neden çalıp söylersin" diye.

Gazetemiz bugünden itibaren bu köşeden sizlere her hafta bir ozanımızı tanıtacaktır. Köşemizi başarıyla yürütmek için siz okuyucuların ve ozanlarımızın desteğini bekliyoruz.

Çevren izdeki ozanların kısa yaşam öyküsünü, birkaç türküsünü, bir de resmini yollarsanız halk edebiyatının geleceği için hem yararlı bir iş yapmış olacağız, hem de ozanlarımızı hep beraber tanıyacağız. Mektuplarınızı bekliyoruz.

Aşık Işık

Aşık Işık zamanımızda yaşamını sürdüren gerçekçi bir ozan. Ne var ki, bugüne dek söylediği şiirleri, basılı yapıt haline gelme olanağı bulamamıştır.

Ozan din ve aşk konusunda duygulanmamış, kendisinin yaşam zorluğunu şiirleştirmiştir. Düzenden çektiğini Tanrısından sanarak ona içli sitemde bulunmuştur:

Ulu tanrım beni niçin yarattın,
Biryavan'ekmeği elden arattın,
Trahomla gözlerimi kararttın,
Ben elimi sana açtım vermedin.
Azap, çoban durdum, ömür çürüttüm,
Bir zaman koyun, kuzuyu güttüm,
Kağnı takımı aldım, çifti yürüttüm
Borca öküz aldım, koştum vermedin.
Hayatımı fakirlikle erittin,
Benden aldın, kime verdin kâr ettin,
Ekinimi tarlalarda kuruttun,
Eliminen yoldum, biçtim vermedin.
Bir zaman okula oldum hademe,
Tellallığa terfi ettim kademe,
Hizmet ettim nice nice ademe,
Hep derdimi sana deştim vermedin.
Odunum yok, samanım yok, gazım yok,
Ekmeğim yok, yemeğim yok, tuzum yok,
Hedef sensin başkasına sözüm yok,
Yaptığım işlere şaştım vermedin.

Aşık Işık, dünyaya geldiği zaman adını Mehmet Ali koymuşlar. Ama bu adla anılmıyor. 1934'te çıkan soyadı yasası ile aile bireylerinin çoğunluğu görme yeteneğinden yoksun olduğu için Işık soyadını almışlar. Sazı ve sözü ile çevresinde ünlendikçe şiirlerinde mahlas olarak Aşık Işık adını kullanmayı yeğlemiştir:

Havalar soğudu çok kış oluyor,
Gökleri bürüdü kar yorganları,
Dört yavrum var bir yatağa giriyor,
Yüzü yoktur, yırtık dar yorganları.
Fakir bu soğuğu nasıl atacak,
Akşam olup yarım karım yatacak,
Döşek kendir, yastık kıldan batacak,
Uyuyamaz batar har yorganları.
Yıl tehlike hava soğuk azacak,
Haçen yaz gelipte güneş kızacak,
Fakirin mezarın yokluk kazacak,
Topraktan yapılmış var yorganları
Çok çalıştım ama, vermedi mabut
Ölürsem yapılmaz ağaçtan tabut,
Belki de bulunmaz beş metre kaput,
Sararlar döşüme kar yorganları.
Fakir halin şu aleme bildirir,
Dost ağlatır düşmanını güldürür,
Aşık Işık yokluk seni öldürür,
O zaman yırtılır ar yorganları.

Başka bir şiirinde:

Bende şaştım yokluk senin elinden,
Fakir düştüm soranım yok halimden,
Yırtık caket düşmez oldu dalımdan,
Terliğe dedirdin fes zalim yokluk.
Ebem dedem ezel, olmuşlar fakir,
Babam sermayeyi bize bırakır,
Su içmeğe yoktur sağlam bir bakır,
Çömleğe dedirdin tas zalim yokluk.
Yokluk çeke çeke usandım artık,
Odunum tezeğim büsbütün ayrık,
Ayağıma giymedim sağlam bir çarık,
Çoraba dedirdin mes zalim yokluk.
Süremedim şu gençliğin sefasın,
Hayatta bin türlü çektim cefasın,
Göremedim bu dünyanın vefasın,
Bayramda çektirdin yas zalim yokluk.
Hileyi hurdayı ben sevmez iken,
Kimsenin kalbine hiç değmez iken,
Dostlara boynumu hem eğmez iken,
Düşmana dedirdin pes zalim yokluk.
Noldu bunca gerçek aşıklar noldu?
Bu dünya kaç kere boşaldı doldu.
Evde çocuklarım perişan oldu,
Aşık Işık derki kes zalim yokluk.

HÜSEYİN YILMAZ
(Emekli öğretmen)

Tiyatro ve sergilerde bu hafta

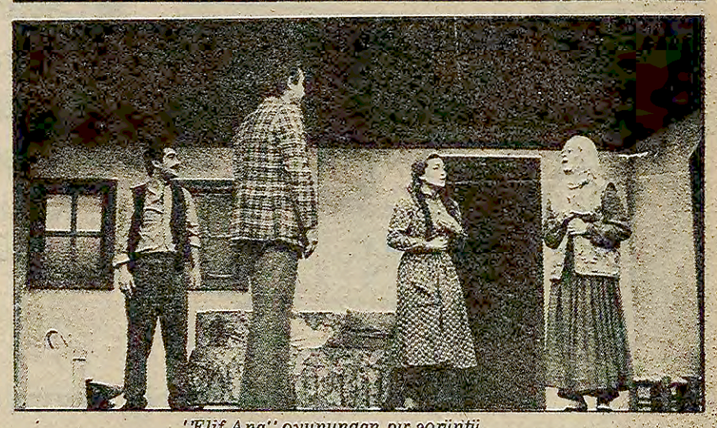

"Elif Ana" oyununaan bir görüntü.

PLASTİK SANATLAR

İSTANBUL

● ALİYE BERGER'in Bedri Rahmi Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 15 Haziran gününe dek açık kalıyor.

● NURETTİN AKBULUT'un Moda Cumalı Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 22 Mayıs gününe dek izlenebilir

● MÜMTAZ YENER'in Nişantaşı Cumalı Sanat Galerisinde 15 Mayısta açtığı resim sergisi 5 Haziran gününe dek gezilebilir.

● DEVRİM ERBİL'in Son çalışmalarından oluşan resim sergisi Galata Sanat Galerisinde 24 Mayısa dek sürüyor

● YILDIZ BURSA'nın Nişantaşı Hobi Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 1 Hazirana dek izlenebilir.

● HASAN KAVRUK'un resim sergisi Moda Güzel Sanatlar Galerisinde 23 Mayısa dek açık kalıyor.

● MAHMUT KARATOPRAK'ın Akbank Bahariye Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 23 Mayıs gününe dek izlenebilir.

● REMZİ TÜREMEN'in tablolarından oluşan sergi Akbank Nişantaşı Sanat Galerisinde 23 Mayısa dek sürüyor.

● ŞEREF AKDİK'in resim sergisi Akbank Osmanbey Sanat Galerisinde 23 Mayıs günü son buluyor.

● CAVIT BOZAK, EREN KOCAMAN, NİHAT YAVAŞ, HARİKA KAPANCI, MUALLA AYATA, NECLA ÜNAL karma resim, seramik, el sanatları sergisi Levent Nur Sanat Galerisinde 26 Mayıs gününe dek sürüyor.

● FAHRİ SÜMER ve MAKBULE NECDET'in resim sergisi Parmakkapı İş Sanat Galerisinda 24 Mayısa dek sürüyor.

ANKARA

● SÜLEYMAN SAİM TEKCAN'ın Vakko Sanat Galerisinde açtığı resim-grafik sergisi 31 Mayısa dek sürüyor.

● LEYLA ONAT'ın resim sergisi Evrensel Sanat Galerisinde 28 Mayısa dek sürüyor.

● HULUSİ MERCAN'ın Türk-Amerikan Derneğinde açtığı resim sergisi 24 Mayıs gününe dek sürüyor.

● GÜLER ERTAN'ın Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açtığı fotoğraf sergisi 31 Mayıs günü kapanıyor.

● ŞAHİN KAYGUN'un fotoğraf sergisi Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 30 Mayıs gününe dek açık kalıyor.

● SELİM TURAN resim sergisi İzmir İş Bankası Kordon Sanat Galerisinde 23 Mayısa dek açık kalıyor.

MEHMET PESEN resim sergisi İzmir Vakko Sanat Galerisinde 31 Mayıs gününe dek sürüyor.

TİYATRO

DEVLET TİYATROLARI

● ANKARA Büyük Tiyatroda bugün matine ve suarede, salı ve cuma suarede Orhan Asena'nın HÜRREM SULTAN'ı izlenebilir... Küçük Tiyatro'da İstanbul Kent Oyuncularının turne gösterileri hafta boyunca her akşam sürecek.. Yeni Sahne'de ise Slawomir Mrozek'in SIGINTILAR oyunu hafta boyunca sunuluyor.

● DEVLET Tiyatroları İstanbul oyunları sona erdi. Anadolu turnesinde bu hafta 7 oyun yer alıyor. S.Baser-Y. Akıncı ikilisinin sunduğu ÖYKÜLERDEN OYUNLAR bugün Korkuteli, salı Finike, çarşamba Kaş, perşembe Fethiye, cuma Köyceğiz ve cumartesi Marmaris'te sunuluyor.

● ADALET Ağaoğlu'nun ÇATIDAKİ ÇATLAK oyunu, salı Siirt, çarşamba BİTLİS, perşembe VAN, cumartesi HAKKARİ'de oynanıyor.

● MOLİERE'den uyarlanan MERAKİ, bugün Afyon, salı Uşak, çarşamba Manisa, perşembe Aydın ve cuma Muğla'da sunulacak.

● TURAN Oflazoğlu'nun ELİF ANA, sı, yarın Samsun, perşembe Zonguldak, cuma Kandilli (Zong.) ve cumartesi Kozlu'da (Zong) izlenebilir.

● OĞUZ Atay'ın OYUNLARLA YAŞAYANLAR'ı, bugün, salı çarşamba günleri Erzurum'da, cumartesi Muş'ta sunulacak.

● MUSAHİPZADE Celal'in PAZARTESİ-PERŞEMBE adlı yapıtı yarın Gümüşhane, salı Erzincan ve perşembe Sivas'ta sergilenecek.

● KARAGÖZ-Kukla ekibinin gösterileri ise yarın Kağızman, salı Doğubeyazıt, çarşamba Muradiye, perşembe Erciş, cuma Adilcevaz ve cumartesi Ahlat'ta sahneleniyor.

ÖZEL TİYATROLAR

● ANKARA Halk Tiyatrosu, Menekşe Sinemasında, Orhan Kemal'den uyarlanan MÜFETTİŞLER MÜFETTİŞİ'nin son gösterilerini bugün 15.00 ve 18.30, yarın 18.30'da yapıyor. Topluluk daha sonra İstanbul turnesine çıkacak.

● İSTANBUL, Harbiye Yapı-Endüstri Merkezi salonunda ortaoyuncularının ŞAHLARI DA VURURLAR adlı oyunu, salı, perşembe, cuma ve cumartesi 21.00'de, çarşamba pazar 18.00 ve cumartesi, pazar 15.00'de izlenebilir.

● İSTANBUL Taksim'de Devekuşu Kabare Tiyatrosu, REKLAMLAR adlı oyunu, pazartesi dışında her gece 21.15, çarşamba, cumartesi, pazar 18.30'da sunmayı sürdürüyor.

Günün sanat olayları

GÖSTERİ

● İSTANBUL Tünel Kültür-Sanat Evi'nde 18.30'da Erol Toy'un "Düş ve Gerçek" adlı tek kişilik güldürüsü Mehmet Esen tarafından son kez sunuluyor.

● ANKARA ODTÜ Şenliğinde bugün 4 oyun ve 2 film gösterisi var, Mimarlık anfisinde 13.00'de Ankara Deneme Sahnesi, Nazım Hikmet'ten BENERCİ KENDİNİ NİÇİN ÖLDÜRDÜ'yü, 16.00'da Muğla İşl. Yük. Okulu Tiy. Kolu ROSENBERGLER ÖLMEMELİ'yi, 19.00'da Mersin Bölge Tiyatrosu Sermet Çağan'ın AYAK BACAK FABRİKASI'nı sunacaklar, 19.30'da Mimarlık Fak. girişinde İDGSA Tiy. Kolu ise Brecht'ten ANLAŞMANIN ÖNEMİ'nı sergileyecek. U-3 Salonundaki iki film de şunlar: 14.00'de AKBABANIN ÜÇ GÜNÜ, 19.00'da KANADI KIRIK

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

12.05 Yaşadığımız Dünya

Vahşi Şempanzeler

Belgesel dizinin bu haftaki konusu "Vahşi Şempanzeler". Afrika'nın doğu bölgesinde yaşayan vahşi şempanzeler, yaşamlarını incelemek için 5 yıl burada yaşayan Jenny Goodan adlı doğa bilimcisi genç kızın gözlemleriyle tanıtılıyor.

20.40

Dallas

Dallas'ların büyük oğlu Jr yine faaliyette

Dizi filmin "Yuvaya Dönüş adlı bugünkü bölümünde küçük Lucy'nin annesi ve babası tekrar çiftlikte yaşamayı denerler. Ancak Dallasların büyük oğlu Jr bu kez kancayı onlara takar. Amcasının anne ve babasına yaptıkları küçük Lucy'nin mutluluğunu gölgelemektedir.

12.45

Ağaç Altında

Tatil Sineması

(Under The Yum Yum Tree)
Yönetmen: David Swift
Oyuncular: Jack Lemmon, Carol Lynley, Dean Jones, Edie Adams, Billy Bixby
Yapım yılı: 1963

Yıllar önce Broadfay sahnelerinde oynamış Frederick Brisson'un eseri beyaz perdeye aktarıldığında bir Jack Lemmon filmi olarak seyredilmişti.

Sinema dünyasında başarılı bir komedyen olarak tanınan Jack Lemmon'un filmin oynadığı yıllarda da pek güldüremediğini belirtelim.

KONUSU

Jack Lemmon seks delisi bir ev sahibidir. Gördüğü her kadına aşık olur. Carol Lynley ise nişanlısı Dean Jones ile evlenmeden önce onunla birlikte yaşamayı denemek üzere kiracı gelmiştir. Film genç kız, koca adayı ve başlarına musallat olan ev sahibi arasında kovalamacayla sürer gider.

21.25

Türkülerin Dilinden

Yiğitlemeler koçaklamalar

Nida Tüfekçi'nin sunduğu programda bu hafta yiğitleme ve koçaklamalara yer veriliyor. Programa katılan sanatçılar: Karslı Aşık Murat Çobanoğlu, Şeref Taşlıova, Rüstem Alyanoğlu, Nuri Çırağı, Kırşehirli Muharrem Ertaş, Selahattin Alpay ve Şahin Gültekin. Ayrıca Kırklareli, Balıkesir, Dursunbey ve Ege'den halk oyunları ekipleri yöre oyunlarını sergileyecekler.

14.45

Tatil Günü

Hürrem Sultan

Tatil günü'nde bu hafta gayet anlamlı bir program var. CHP içinde "Hürrem Sultan" tartışmalarının sürdüğü bir sırada AP'li TV yöneticilerimiz Hürrem Sultan oyunundan bir bölüm koymuşlar. Hürrem Sultan'ı Tatil Günü'nde saat 15.45'te izleyebilirsiniz.

MEHMET SEYDA/Roman

ÜŞÜTÜKLER 48

"Artık sen galiba beni de atlatmaya başladın"

—Dostlarım, görüyorsunuz herife dert anlatmaktan dilimde tüy bitti ve yolcu Abbas'a gene yol göründü. O zibidileri bir çeyreğe varmaz enselerim!

Genç kız, özel sekreterliğin üstün görev anlayışıyla onu kapılara geçirdi:

—Tontonum, başarılar dilerim!

Daha sonra Chalgam'a baktığında, Chalgam bu bakışın anlamını anlamış, *"Şey.. benim de acele bir işim vardı!"* diyerek Chamters'in ardından dışarı uğramıştı.

Onların arkalarından gözlerini kapıya diken Leydi Gönülalma dayanamamış, deyim yerindeyse, bıyık altından hafifçe kıkırdamıştı.

Bunları gözden kaçırmayan, aynı zamanda kötü kötü sırıtan Hırtoğlan, genç kızın kalçasına çapkın bir şaplak atarak:

—Aferin yahu Gönülalma, adam atlatmak işte buna derler, atlatmasını bileni severler! diyerek, takdirlerini belirtmekte gecikmemişti. Pat desem patır patır patlar, traşlarını dinlerken insanın başı çatlar. Chalgam desen, koflukta öbüründen de mantar. Aşkolsun be, ikisinden de kurtardın beni!

Daha sonra biraz gerinip, biraz esneyip:

—Başbaşa kaldık. Şimdi söyle iki gözüm, ne var ne yok bakalım? dedi. Bizim piyasadan nehaber amcan dayın, çoluk çocuk ne alemdeler?

Dilber sekreter:

—Hiç patron, iyidirler, hepsi ayrı ayrı selam eder! karşılığını verdi. Amcam, dayım gözlerinden öper.

Sorumlu Pehlivan'ın gözleri hafiften kızarmış, salyalar akan dudakları o an kurnazca kıvrılmıştı:

—Herkesi atlatıyorsun ya, artık sen galiba beni de atlatmaya başladın.

—Evet, başladım.. derken başıyla da onayladı Leydi Gönülalma. Çünkü sen de beni atlatıyorsun. Herkesin ağzında; her gece karınla yatıyorsun. Benimse, hiç sesim çıkmıyor.

—Ne de olsa o karımdır! dedi Hırtoğlan.

—Ben de metresinim! Şey, bağışla, özel sekreterinim.. deyip içini çekti genç kız. Ya, sekiz yüz doksan dokuzuncu serüveninde üç genç kızla sekiz dulun yatak odalarına dalmana ne diyelim?

—Gönülalma, çocuk olma! Kızlar kız değillermiş. Dullarsa, sordum soruşturdum ve öğrendim, gönüllerini başkalarına vermiş.

—Böyle diyeceğini biliyordum.

Sorumlu Pehlivan, sağ gözünü açabildiğince açıp, sol gözünü yumabildiğince yumarak:

—Güzelim, derler ki, *"Aman sakın kendini körden, topaldan kelden!"* Okuyucular, acımasızlığın yanı sıra çapkınlık da istiyorlarsa benden ne gelir elden! diye savundu kendini. Bu adam ne yer, ne içer, nasıl geçinir, kısa günde yatsa yatsa kaç kızla yatabilir diye düşündüğü mü var kimsenin? Damızlık aygır olsan onca kısrakla gene de başedemezsin. Gerçekten, ne biçim insanım, neyim ben? Yoksa sen de bilirsin ki, sana olan aşkımı kimseyle değişmem. Gel yaklaş. Hadi dedim, gel yaklaş..

Leydi Gönülalma, birden, parmağını dudağına götürdü:

—Hişşt.. aman yavaş.

Rengi kül kireç kesilmiş, gerisini getirememiş, çünkü o sırada bir kurşun kapının üst camını delerek tavana saplanmış, kurşunun biraz altındaysa paraşüt gibi açılan bir kağıt parçası sallanmıştı.

Leydi Gönülalma yemek masasının üstüne bir iskemle koyarak, iyi cins makasıyla ipini kesip kağıdı okumaya yeltenecekken, Hırtoğlan dehşetle bağırdı:

—Dikkat Gönülalma, aman! Bu bize bir pusu. O kağıdın içinde zehirli bit var. Eric von Streheim —Cebelitarık Casusu— kömürde dinamit var! Sakın elini süreyim deme, ikisi aynı kapıya çıkar!

Özel sekreter, *"Nereden anladın, bildin?"* diye sormadı. Masadan indi. Hırtoğlan'ın, babasının karnından her şeyi bilerek doğduğunu ve hatta ileride yetişip serpilecek çocuklarının da aynı hamlık ve olgunluk kıvamında olacaklarını bilirdi. Canı isteyip de kendi anlatıncaya dek Hırtoğlan'a bir şey sormaz, nedenini niçinini kurcalamazdı. Nitekim, bu dolmayı da yutmuş görünerek:

(DEVAM EDECEK)

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

BÜTÜN YÖNLERİYLE **12 MART** YAŞAYANLAR ANLATIYOR
3. BÖLÜM 16

■ Çayan, ameliyattan sonra götürüldüğü hastanede intihara teşebbüs etmişti. Kolundaki serumu sürekli çıkarmış, verilen hapları biriktirip topluca almak istemiş, serum şişesini başına vurarak kendini yaralamıştı.

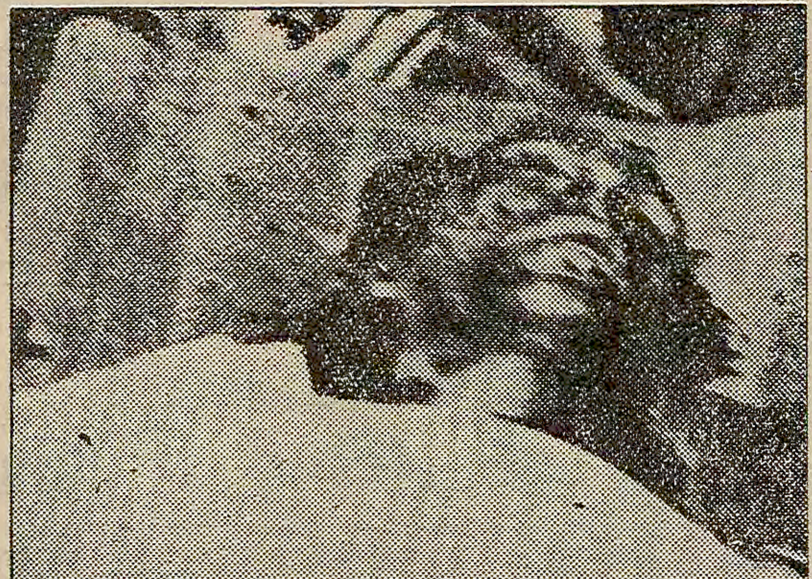

Mahir Çayan ve Hüseyin Cevahir'in teslim olmamaları üzerine güvenlik kuvvetleri "Sibel Harekatı" olarak bilinen operasyonu yaptılar. Hüseyin Cevahir'e 27 kurşun isabet etmiş olay yerinde ölmüştü. 1 kurşun yarası alan Mahir Çayan'la birlikte Cevahir de hastaneye kaldırılmıştı.

Hüseyin Cevahir Çayan sanılarak öldürüldü

Mahkemede tanıklık yapan bir subay, "Bütün silah sesleri sustuktan iki dakika sonra, bir tarama atışı duydum." demişti. Yapılan otopside de Hüseyin'in 27, Mahir'in bir kurşunla vurulduğu saptandı

MAHİR Çayan Maltepe'deki çatışmadan yaralı olarak kurtulmuştu. Yaralanmasına neden olan tek kurşun da kendi tabancasından çıkmıştı. Oysa yapılan otopside Hüseyin Cevahir'in 27 kurşunla öldürüldüğü tespit edilecekti. Yan yana aynı holde olmalarına rağmen Çayan'ın hiç isabet almaması, Cevahir'in ise 27 kurşuna hedef olması oldukça dikkat çekiciydi.

Çayan diye Cevahir vuruldu

BUNUN nedeni başka şeyler yanında polislerin Hüseyin'i Mahir sanmalarıydı. Çayan ve Cevahir Maltepe'de kuşatılıp isimlerini açıkladıktan sonra polis o sırada 1. Şubede gözaltında bulunan arkadaşlarını sıkıştırmış ve Çayan'ı tarif etmelerini istemişti. Onlar da Çayan'ın tam zıddı bir tarif vermişler, esmer, uzun boylu, saçları hafif dökük demişlerdi. Bu tarif Çayan'ın tam zıddıydı, ama Cevahir'e benziyordu. Bu nedenle eve giren polislerin ilk hedefi Çayan sandıkları Cevahir oldu. Baskının ardından 1. Şubede polisler Mahir Çayan ölü Cevahir yaralı ele geçti diyorlar, TRT 13.00 haberlerinde Çayan'ın ölü, Cevahir'in yaralı ele geçtiğini açıklıyordu. Ayrıca tanıklık yapan subaylardan biri mahkemede bütün silah sesleri sustuktan 2 dakika sonra bir tarama atışı duyduğunu bildirecekti.

Bütün bunlar Cevahir'in neden 27 kurşunla vurulduğunu açıklıyordu. Ama Çayan'ın o cehennem ateşi altında hiç kurşun yarası almaması uzun süre çözülemeyecek bir sorun olarak kaldı.

Askeri Savcı Naci Gür de gerek sorgular sırasında gerekse iddianamede bu sorunun üzerine gitti. Askeri Savcı iddianamede şöyle diyordu:

"Sanık Mahir Çayan eve sığınmalarını müteakip Sibel Erkan'ın babasına ait olup da evde bulunan Kırıkkale yapısı tabancayı ele geçirmiş, müsademenin aleyhlerine neticeleneceğini anladığı anda da günlerden beri savaşçı olduğunu söylemesine, ölüme hazır olduğunu yetkililere bildirmesine ve hiç bir şeyden korkmadığını belirtmesine rağmen sadece sağ kalabilmek ümidi ile baş nahiyesine değil karın bölgesi dışına doğru bu silahla bir el ateş etmiş ve yaralanmıştır."

Mahir'in kendini öldürme isteği ile ilgili ifadesi

ASKERİ Savcının bu iddiasına çok kızan Mahir Çayan mahkemedeki ifadesinde kendini vurması konusunda şunları söyleyecekti:

"Hüseyin Cevahir kardeşim ağır bir yara aldı. O kızgınlıkla bir süre direnmeye devam ettim. Ancak... direnmeye devam edersem, kafalarını mevzilerine gömmüş, etrafa bakmadan rastgele her tarafı tarayan polislerin kurşunlarına Sibel Erkan hedef olabilir düşüncesiyle sol elimdeki Kırıkkale tabancayı süratle kendimi öldürmek amacı ile kalbime doğru ateşledim. Ancak yüzükoyun bir durumda olduğumdan ve de acele ile tabancanın horozunu kaldırmayı unuttuğumdan tabanca sarsıldı ve de kurşun kalbime değil de hemen kalbimin altına girdi (Tabii bunu daha sonra doktor raporundan anlıyorum. O zaman kurşunun kalbime girdiğini zannetmiştim. Çünkü hava alamıyordum.) Ve bir anda ben bir yana uçtum silah bir yana gitti. Son bir gayretle silahların yanına doğru sürünürken bir anda polisler üzerime atladılar."

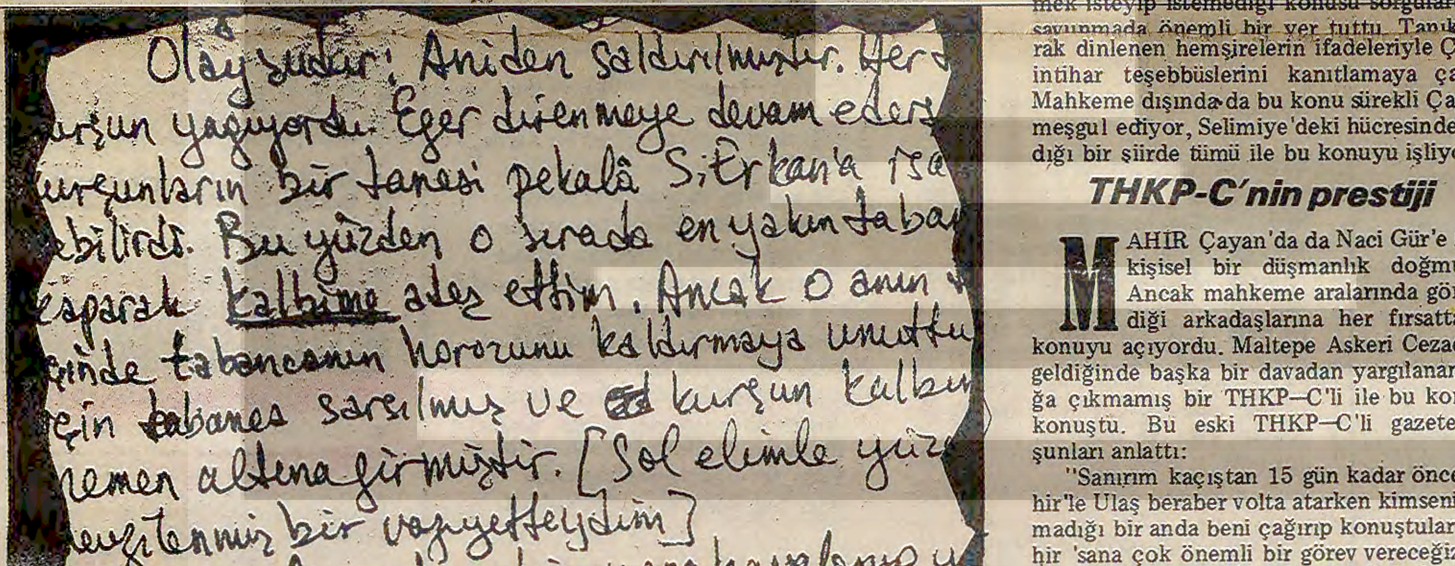

Olay şudur: Aniden saldırılmıştır. Her
kurşun yağıyordu. Eğer direnmeye devam eders
kurşunların bir tanesi pekalâ S. Erkan'a isa
bilirdi. Bu yüzden o sırada en yakın taba
basarak kalbime ateş ettim. Ancak o anın
içinde tabancanın horozunu kaldırmaya unuttu
için tabanca sarsılmış ve kurşun kalbi
hemen altına girmiştir. [Sol elimle yüz
...bir vaziyetteydim]
...bir yana havalanıp

Mahir Çayan'ın kendi el yazısıyla mahkeme ifadesi

Hastane raporu

MAHİR Çayan cezaevinde bulunduğu sürece bu meseleye hep önem verdi. Arkadaşlarına ve görüşçülerine neden kendini öldüremediğini anlatıyor, yarasını gösteriyor ve bunun öldürücü bir yara olduğunu açıklıyordu. Haydarpaşa Numune Hastanesinden verilen raporda da yara şöyle açıklanıyordu:

"Kurşun sol arkus kostarumun kenarında bir defekt meydana getirerek buradan batına nüfuz ettiği ve karaciğerin sol lobunu ön ve alt yüzde parçaladığı ve devamla yine karaciğerin lobus kaudatusunu parçaladıktan sonra diafragmanın sağ kurusu hizasında peritonu deldiği tespit edilmiştir. Yaralının yapılan röntgen filmlerinde sağ hemitoraksda tam pnömotoraks teşekkül ettiği görülmüştür."

Raporda "sol arkus kostarum üzerinde sol meme hattı iç tarafında etrafı ekimotik ve barut lekesi bulunan bir kurşun giriş deliği" olduğu ve "thoraxın sağ arka alt bölgesinde ekimoz ve cilt altında kurşun" hissedildiği belirtiliyordu.

Mahir hastanede intihara kalkışıyor

VURUCU timdeki polisler savcılık ve mahkemede verdikleri ifadelerde yaralı olarak buldukları Mahir Çayan'ın kendilerine "ne olur beni öldürmeyin" diye yalvardığını öne sürüyorlardı. Mahir Çayan bu iddia için de mahkeme ifadesinde şunları söyleyecekti:

"Bu tamamen yalan, asılsız ve uydurmadır.

"Nasıl Elrom'u ben öldürdüğüme dair İsrail basınına demeç vermem yalan, asılsız bir provokasyonsa bu da aynı cinsten malum çevrelerce, emniyet tarafından hazırlanmış bir provokasyondur.

"Durun kızı öldüreceksiniz' sözü değiştirilmiş, tahrif edilmiş 'beni öldüreceksiniz' şeklini almış ve bu şekilde lanse edilmiştir.

"Bunu diyecek adam her çeşit teminat verilmişken silahını atar gider teslim olurdu. Bunu söyleyecek adam kendini öldürmek amacıyla ağır şekilde yaralamazdı.

"Bunu söyleyen adam hastanede intihar etmeye kalkmaz, bir aya yakın ölüm grevi yapmazdı.

"Neden bütün bunlar kamuoyuna açıklanmıyor. Çünkü şahsıma yöneltilen provokasyonların yalan olduğu hemen ortaya çıkardı da ondan."

Gerçekten de Çayan, ameliyattan sonra götürüldüğü Haydarpaşa Askeri Hastanesinde intihara teşebbüs etmişti. Kolundaki serumu sürekli çıkarmış, kendine verilen hapları biriktirip toplu olarak almak istemiş serum şişesini başına vurarak kendini yaralamıştı. Bu intihar teşebbüsleri başarısızlıkla sonuçlandı.

Naci Gür'ün tutumu

ASKERİ Savcı Naci Gür belki de hukuk tarihinde ilk defa iddianamesinde açıkça bir sanığın sağ olarak ele geçmesine hayıflanıyor, ona "sen ölmek istemedin" diyordu. Savcı, Çayan'ın zayıf yanını yakalamış, kişisel saldırılarla onu yıpratmak ve arkadaşlarının kafasında onun hakkında sorular yaratmak için çabalıyordu. Bu hukuk dışı psikolojik bir yıpratma taktiği idi. Ama Naci Gür'ün tutumu sadece bununla açıklanabilir miydi? Mahir Çayan kendisinin geçmişte bu savcının bir akrabası ile olan ilişkisinden ötürü Naci Gür'ün kendisine kişisel düşmanlık beslediğini öç almak istediğini savunuyordu.

Mahir Çayan, mahkemede savcının hukuk dışı tutumunu eleştirmek yerine kendini savunma yolunu seçti. Çayan'ın kendini öldürmek isteyip istemediği konusu sorgularda ve savunmada önemli bir yer tuttu. Tanık olarak dinlenen hemşirelerin ifadeleriyle Çayan intihar teşebbüslerini kanıtlamaya çalıştı. Mahkeme dışında da bu konu sürekli Çayan'ı meşgul ediyor, Selimiye'deki hücresinde yazdığı bir şiirde tümü ile bu konuyu işliyordu.

THKP-C'nin prestiji

MAHİR Çayan'da da Naci Gür'e karşı kişisel bir düşmanlık doğmuştu. Ancak mahkeme aralarında görebildiği arkadaşlarına her fırsatta bu konuyu açıyordu. Maltepe Askeri Cezaevine geldiğinde başka bir davadan yargılanan açığa çıkmamış bir THKP—C'li ile bu konuyu konuştu. Bu eski THKP—C'li gazetemize şunları anlattı:

"Sanırım kaçıştan 15 gün kadar önce Mahir'le Ulaş beraber volta atarken kimsenin olmadığı bir anda beni çağırıp konuştular. Mahir 'sana çok önemli bir görev vereceğiz' dedi. Böyle bir görev için hazır olup olmadığımı sordu. Ben de heyecanla 'hazırım' dedim. Mahir THKP—C'nin prestiji açısından tayin edici meselenin Naci Gür'ün öldürülmesi olduğunu söyledi. 'Aslında onunla bizim aramızda kan davası vardır' dedi. O ara THKP—C'liler arasında tahliye ihtimali en fazla olan bendim. Mahir erken çıkacağımı tahmin ediyordu. Ama ben tahliye olamadan onlar cezaevinden kaçtılar. Kızıldere'den sonra bu konuşma üzerinde çok düşündük. Bir yanda kan davası gibi devrimcilikle ilgisi olmayan bir şey vardı, bir yanda da Kızıldere'de ölen Mahir'in vasiyeti vardı. Üzerimizdeki bu psikolojik baskı kan davalarının Türkiye'de maceracılığın doğal sonucu olduğunu görmemize kadar sürdü".

Geçtiğimiz yıllarda Naci Gür şüpheli bir trafik kazasında öldü. Üzerinden 7-8 değişik kimlik çıktı. Ölümü şüpheliydi ama kanıtlar THKP—C'nin dışında bir takım örgüt ve kurumları akla getiriyordu. Nedense bu karanlık olayın üzerine gidilmedi. Yine de Naci Gür denince kamuoyunda THKP—C akla geliyordu ve pek çok kişi "bu THKP—C'nin işidir" dedi. Kimileri de olayı "Mahir Çayan'ın ahı tuttu" diye açıkladı!

YARIN: Hücrede Çayan'ın morali iyice bozulmuştu

Televizyonda bugün

11.00	GÜNAYDIN	17.05	SPOR
12.00	HAFTANIN ŞARKISI	19.30	TAŞ DEVRİ
12.05	YAŞADIĞIMIZ DÜNYA	20.00	HABERLER
12.50	TATİL SİNEMASI	20.35	SAZ ESERLERİ
14.40	TATİL GÜNÜ	20.40	DALLAS
17.00	HABERLER	21.23	TÜRKÜLERİN DİLİNDEN
		22.45	HANGİSİ DOĞRU
		23.25	SANAT DÜNYASI
		23.50	HABERLER

SİBEL ERKAN OLAYINDA MAHİR ÇAYAN VE HÜSEYİN CEVAHİR'İN KONUŞMA BANTLARI (4)

Mahir "Hükümet bizi yakalamak için Sibel'in ölmesini göze alıyor"

Binbaşı— Sizinle konuşmak istiyorum.
Mahir— Konuş dinliyorum.
Binbaşı— Çayan.
Mahir— Söyle.
Binbaşı— Söylediklerini yerine ilettirdim. Cevabını bekliyorum oradan.

"KARARI İLETTİN Mİ?"

Mahir— Kime ilettin?
Binbaşı— Söylediğin yerlere komutanlara gönderdim haberi.
Mahir— Ankara'ya gitti mi? (Alaylı)
Binbaşı— Oradan cevap bekliyorum.
Mahir— Orası neresi
Binbaşı— Yukarıya komutanlığı ilettim cevabını bekliyorum ben şimdi.
Mahir— Tamam.
Binbaşı— Yalnız sizler bir örgüte dahilsiniz. Bir örgütün içinde bulunuyorsunuz herhalde bu örgüt kendine has özellikleri olan bir örgüttür ve bu örgütün içinde de zannetmiyorum ki hiç bir fert garip bir yavruyu, bir genç kızı öldürsün bunu sizin de düşünmediğinizi gayet tabii olarak hissediyorum ve en kestirme yolun da dediğim gibi yavrumuzu bize vermeniz. Seni dinliyorum.
Mahir— Bütün iş artık hükümete kalmıştır. Bu hareketin sonunda hükümet, Türkiye'deki hükümetin ne kadar faşist bir hükümet olduğu ortaya çıkacaktır. O kadar gözü dönmüştür ki bizi yakalamak için masum bir çocuğun ölmesine razı olmaktadır. Bütün dünya bunu anlayacaktır. Zaten bunu bildirmişizdir.
Binbaşı— Zaten bütün dünya basını, radyoları şu anda sizden bahsetmektedir ve çocuğu kaçırdığınızı da bilinmektedir.
Mahir— Tamam bildirdik zaten.
Binbaşı— Eğer yavruyu öldürürseniz.
Mahir— (Lafı keserek) Türkiye hükümetinin niteliği de ortaya çıkacaktır.
Binbaşı— Eğer yavruyu öldürürseniz sizin ne gibi bir .... sahip olduğunuz da ortaya çıkacaktır.
Mahir— Türkiye hükümetinin niteliği bu olayla iyice ortaya çıkacaktır.
Binbaşı— Orasını bizler düşünemeyiz, bizden büyükler daha iktidarlı daha kabiliyetli olanlar bu işleri yönetmektedir.
Binbaşı— Onlar tabii her işi muhakkak daha iyi düşünüp yaparlar.
Mahir— Yani karar olumsuz mu?
Binbaşı— Hayır karar gelmemiştir, sana söyledik gönderdik daha hiç bir cevap almadım.
Mahir— Tamam bir daha karar geldiği zaman konuşalım, kararı olumlu olumsuz mutlak ilet buraya.
Binbaşı— Biz senden şimdi yavruyu istiyoruz, bir de Türk, Türk vatandaşı olarak onu bırakmanızı istiyoruz.
Mahir— Kararı iletmedin galiba?
Binbaşı— İlettim namus sözü veriyorum.
Mahir— Cevap olumsuz mu?
Binbaşı— Hayır, cevap gelmedi diyorum sana.
Mahir— İyi o zaman tamam geldiği zaman konuşuruz.

AİLELERİNİN TELGRAFI

Binbaşı— Çayan ve Cevahir ben Binbaşı A. sizlerle konuşmak istiyorum. Duyuyor musunuz?
Mahir— Duyuyorum.
Binbaşı— Bugün ilk defa yeni şafakla beraber sizlere hitap ediyorum, ailenizden telgraf gelmiş. Kendileri de buraya geliyorlarmış, onları sizin yanınıza çıkaracağız, telgrafta şöyle diyorlarmış. Bizim oğullarımız asla can yakamazlar. Küçük bir yavrumuzu asla öldürmeyeceklerini biliyor ve oğullarımıza güveniyoruz. Kendilerine de bu durumu bütün safiyetimizle söylediğimizi duyururuz. Aileleriniz burada bizim misafirimiz olarak kalacaklar.
Mahir— Yani rehine mi aldınız karşı?
Binbaşı— Size teminat veriyorum kızımızı serbest bırakın.
Mahir— Ailelerimizi rehin
Binbaşı— Ve kendiniz de teslim olun, size hiç bir şey yapılmayacaktır.
Mahir— Teslim olmuyoruz, gelin de teslim alın bakalım.
Binbaşı— Bu çağrı size en büyük teminattır.
Mahir— Teslim olmuyoruz. Şartımızı ileri sürmüştük şartımız ne oldu?
Binbaşı— Daha cevap gelmedi.
Mahir— Cevap geldiği zaman konuşuruz.
Binbaşı— Onları okudum duydunuz, gerisini siz düşünün.
Mahir— Yani ailelerimizi mi kastediyorsun?
Binbaşı— Orası beni hiç ilgilendirmez.
Binbaşı— Orası sayın büyüklerimizin düşüneceği bir husustur. Ben burada bir görev kuvvet komutanıyım ben onu, bana verilen vazifeyi bilirim.
Mahir— Tamam, sen söyle o sayın büyüklerine şartımızı söyledik, ancak o şart yerine getirildiği zaman biz buradan çıkarız.
Binbaşı— Şimdi beni Sibel kızımızla görüştürün.
Mahir— (Kıza hitaben) Gel buraya.
Binbaşı— Sibel sana hitap ediyorum yavrum, beni duyuyor musun?
Sibel— Duyuyorum.
Binbaşı— Nasılsın yavrum?
Sibel— Teşekkür ederim.
Binbaşı— İyi misin?
Sibel— İyiyim.
Binbaşı— Sana eziyet ediyorlar mı?
Sibel— Hayır hiç bir şey yapmadılar şimdiye kadar.
Binbaşı— Peki bir ihtiyacın var mı?
Sibel— Hayır yok.
Binbaşı— Elbet onların da vicdanı var, seni bana teslim edeceklerdir.

"ŞARTLAR NE OLDU?"

Binbaşı— Ben Binbaşı A. Size hitap ve ihtar ediyorum, beni duyuyor musunuz?
Mahir— Söyleyin dinliyoruz.
Binbaşı— Kızımız Sibel'i serbest bırakın, siz de silahlarınızı atarak teslim olunuz, etrafınız tamamen kuşatılmış vaziyette, sizi dinliyorum.
Mahir— Biz söyledik şartlarımızı, söyleyecek başka bir şeyimiz yoktur.
Binbaşı— Biraz hızlı söyle duymuyorum.
Mahir— Şartlarımızı biz söyledik söyleyecek başka bir şey yoktur.
Binbaşı— Ben var olduğunu zannediyorum.
Mahir— Ne varmış?
Binbaşı— Yine sizin erkekliğiniz, vicdanınız buna evet demiyor.
Mahir— Eğer buraya bir kurşun atılsın bak görürsün.
Binbaşı— Anlaşılmıyor.
Mahir— Eğer buraya bir kurşun atılsın o zaman görürsünüz.
Binbaşı— Hiç kurşun atılmayacak ona söz verdik bir kere. Senden yavrumuzu geriye istiyoruz, burnu kanamadan.
Mahir— Bu şartlar gerçekleşmeden olmaz bu iş.
Binbaşı— Ben bunu sizden bir komutan olarak istiyorum.
Mahir— Biz kendi aramızda müzakere ettik ve vardığımız kararı sana söyledik.
Binbaşı— O kararını bekle, beni kızımız Sibel'le konuştur.
Mahir— Siz Binbaşı A. bey misiniz?
Binbaşı— Evet Binbaşı A'yım.
Sibel— Binbaşı A. bey amca.
Binbaşı— Nasılsın yavrum?
Sibel— Teşekkür ederim.
Binbaşı— İyi misin?
Sibel— İyiyim.
Binbaşı— Rahat mısın?
Sibel— Rahatım.
Binbaşı— Sakın kendini üzme. (Arkadan birisi fısıldıyor) ne oldu, ne oldu?
Sibel— Ne oldu cevap.
Binbaşı— Baban annen hepsi iyiler, her şey düzelecek yavrum onların da bir vicdanı, onların da Türklüğü, onların da mertliği var. Sana hiç el sürmeyecekler. Buna eminim. Kendini hiç üzme, onların da anneleri babaları, kardeşleri var.
Mahir— Bizim ileri sürdüğümüz şartlardan bahsetsene biraz.
Binbaşı— Onların da vicdanı sızlar.
Mahir— Kabul edildi mi, edilmedi mi?

GAZETE VERİLMİYOR

Binbaşı— Hayır daha cevap gelmedi, bir ihtiyacın var mı yavrum?
Sibel— Hürriyet gazetesi falan gazete var mı oralarda?
Binbaşı— Hürriyet gazetesi mi istiyorsun?
Sibel— Evet.
Binbaşı— Nasıl göndereceğiz sana onu söylesinler gönderelim var.
Mahir— En köşede bir pencere var denize bakan tarafta.
Binbaşı— Evet.
Mahir— Kırmızı perdeli.
Binbaşı— Evet.
Mahir— Camını aşağı kattan bir şey takarak kırdılar. Neydi onun ismi çubukla kırdılar, çubuğun üstüne koysunlar getirsinler. O çubuğun üstünden Sibel alacak.
Binbaşı— Denemeye çalışırız anladık, anladık.
Mahir— Bizim bir şeye ihtiyacımız yok ama kızın birtakım şeylere ihtiyacı olabilir, yemek yemiyor, buradaki yemek, burada peynir ekmek var. Sibel yemiyor, bilmiyorum istiyor mu bir şey söylesin.
Sibel— İstemiyorum.
Binbaşı— Peki yavrum.
Mahir— Gazete atacak mısınız, gidelim mi oraya?
Binbaşı— Atacağız, atacağız.
Mahir— Yoksa gitmeyelim mi, bakın şunu dinleyin bir anlaşma yapıyoruz, ateş edilmeyecek deniyor hemen orada mevzileniyor, ateş edilmeye hazırlanılıyor.
Binbaşı— Hayır hiç kimsenin ateş etmeğe niyeti yoktur. Yalnız gözetlemedir.
Mahir— Zaten patır patır hepsini toparlayabiliriz buradan.
Binbaşı— Oradakiler yalnız gözetlemededir.
Mahir— Karar ne zaman gelecek bu işi burada bitirmek lazım.
Binbaşı— Onu ben sana kesinlikle söyleyemem.
Mahir— Siz ilettiniz değil mi?
Binbaşı— Evet.
Mahir— Tamam peki gazeteyi bekliyoruz.
Binbaşı— Oldu.
Mahir— Teşekkür ederiz.
Binbaşı— Yalnız aklından çıkarma yavrumuzu istediğim gibi her zaman, her zaman her an istiyorum senden, bunu aklınızdan sakın çıkarmayın, gerek sen gerekse Cevahir.
Mahir— Tamam bekliyoruz, evet buyrun sizi dinliyorum.
Binbaşı— Gazete bulamadım, veremeyeceğiz.
Mahir— Sağlık olsun.

DEVAM EDECEK